

Χρόνης Ανδονίδης

Ο πρεσβευτής του Θρακικού πολιτισμού, το Ανδόνι της Θράκης, σίγησε!
Η Ελλάδα πιο φτωχή.

Σελ. 23

Νέα Αγχίαλος

Τριμηνιαία περιοδική έκδοση του Συλλόγου των Αγχιαλιτών της Αθήνας «Η ΑΓΧΙΑΛΟΣ» • Διεύθυνση: Αντ. Κανδρή 18, Παιανία, Τ.Κ. 19002 • Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2023 • Έτος 30ο - Φύλλο 120

Γράμμα της ένταξης

Ποιός;

Του Κώστα Τσιάμπη

Όταν λέμε ότι ευθύνεται η κλιματική αλλαγή, αναφερόμενοι σε μια καταστροφή και κανένας άλλος, λέμε «ότι δεν μπορούσε να γίνει κάτι άλλο» ή «ότι δεν έγινε κανένας λάθος χειρισμός» ή «ότι έγιναν όλοι οι ενδεχόμενοι χειρισμοί».

Όταν μιλάμε για «ανθρώπινο λάθος» αυτό σημαίνει ότι κάποια απόφαση δεν πάρθηκε με τον ορθό, κατά περίπτωση, τρόπο την στιγμή αντιμετώπισης της κρίσης. Όταν μιλάμε για «παραλείψεις» μιλάμε για ενέργειες τις οποίες κάποιος στον οποίον με κάποιο τρόπο είχαν ανατεθεί έπρεπε να είχε πραγματοποιήσει έγκαιρα (προφανώς πριν την κρίση) και σε επαρκή βαθμό.

Νομίζω, όχι μόνο για να μην «διαχέονται» και στο τέλος δεν καταλήγουν πουθενά οι ευθύνες, αλλά κυρίως για να υπάρχουν σαφείς (και νομικές) υποχρεώσεις και (μελετημένες με γνώμονα την ασφάλεια) διαδικασίες και γνώση και συνεχή εκπαίδευση προσωπικού και πολιτών, ώστε να καταλήξουμε σε βέλτιστο, την ώρα διαχείρισης, της κρίσης αποτέλεσμα.

Το γεγονός ότι ακραίες συνθήκες δεν συμβαίνουν κάθε μέρα δεν σημαίνει ότι η πολιτική προστασία (με την κυριολεκτική της έννοια) είναι πολυτέλεια. Σε λίγες μέρες θα έχουμε εκλογές – ποιος γνωρίζει ποιες από τις διαδικασίες και τα προαπαιτούμενα κατά τον πλημμύριση ουσιαστικά της Θεσσαλίας ήταν ευθύνη της πολιτείας, της περιφέρειας ή των κατά τόπους Δήμων! ή ποιων ευθύνη ήταν οι λοιπές διαδικασίες, ώστε να αποδώσει σωστά τις πολιτικές ευθύνες ή και τον υποδειγματικό χειρισμό στα σημεία ευθύνης του κάθε φορέα;

Αλήθεια, όταν υπάρξει μήνυμα 112 π.χ. για εκκένωση σε μια περιοχή τι γίνεται; Είναι τόσο απλά τα πράγματα όπως «σηκώνεσαι και φεύγεις»; ή κάποιοι άλλοι φροντίζουν τις λεπτομέρειες, χώρος προ συγκέντρωσης, φεύγεις με δικό σου μέσον όπως μπορείς ή υπάρχει κατά περίπτωση άλλη διαδικασία; Τίνος ευθύνη είναι η ενημέρωση;

Ο καταμερισμός σαφών οδηγιών και αρμοδιοτήτων στους πιο πάνω συλλογισμούς ανήκουν στην κεντρική κυβέρνηση που νομοθετεί. Η ενημέρωση για την καλύτερη των πολιτών για την ενδεχόμενη εκκένωση πέφτει μάλλον στους Δήμους και τις περιφέρειες ή μήπως κάποιος άλλος ορίζεται από την νομοθεσία;

Η τελευταία κρίση ας δώσει την γνώση για την σαφέστερη και καλύτερη οργάνωση του κρατικού μηχανισμού. Κάποια απλά ζητήματα όπως ποιος καθαρίζει την παραλία από τα φερτά υλικά ή κόβει επικίνδυνα δένδρα σε αστικές ή δασικές περιοχές με νόμιμες ή νομιμοποιημένες κατοικίες, πρέπει να είναι ή να γίνονται σαφέστατα και χωρίς αλληλοκάλυψη αρμοδιοτήτων καθώς μπορούν να εξελιχθούν σε ζητήματα ζωής και θανάτου!

Αυτές οι γραμμές γράφονται με την γνώση ότι θα τυπωθούν μετά τα εκλογικά αποτελέσματα.

Αυτοδιοικητικές εκλογές 2023

Επανεκλογή Αχ. Μπέου από τον πρώτο γύρο με 55%
- νέος Περιφερειάρχης Θεσσαλίας
ο Δημήτρης Κουρέτας με 60% στον δεύτερο γύρο
έναντι 40% του Κώστα Αγοραστού

Ο Σύλλογος των Αγχιαλιτών της Αθήνας συγχαίρει τον Δήμαρχο Βόλου Αχιλλέα Μπέο για την Επανεκλογή του καθώς και τον νέο περιφερειάρχη κ. Δημήτρη Κουρέτα και τους εύχεται καλή επιτυχία στο έργο τους.

Δύσκολο Καλοκαίρι για Νέα Αγχίαλο, Βόλο και Θεσσαλικό κάμπο (και στο βάθος...εκλογές)

Από τις πυρκαγιές σε όλη την Ελλάδα τελικά δεν γλίτωσε ούτε η Μαγνησία, αλλά επειδή «Ενός κακού μύρια έπονται», τις πυρκαγιές του Καλοκαιριού ακολούθησε η επέλαση του Daniel και στην συνέχεια του Elias που έπνιξαν στην κυριολεξία (με απίστευτες ποσότητες νερού σε ελάχιστο χρόνο) ολόκληρη την Θεσσαλία. Ιδιαίτερα η Νέα Αγχίαλος έγινε ξανά γνωστή κυρίως για τις εκρήξεις στο στρατόπεδο πυρομαχικών ΚΑΡΑΜΠΑ λίγα χλμ. μακριά από την 111 ΠΜ.

Σε τοπικό επίπεδο είναι φανερό πως η πυρκαγιά, οι πλημμύρες αλλά και η έκρηξη στην ΚΑΡΑΜΠΑ έχουν

τραυματίσει την Νέα Αγχίαλο. Κτήματα κάπκαν, αποθήκες και επιχειρήσεις τραυματίστηκαν σε σημείο που να μην είναι δυνατή η άμεση λειτουργία τους. Αν κοιτάξει κάποιος τα media θα νομίσει ότι οι πλημμύρες δεν άγγιξαν την Νέα Αγχίαλο όμως, χωρίς να είναι ειδικά στις πλημμύρες σε επίπεδο Βόλου, είναι γεγονός πως αρκετά σπύτια πλημμύρησαν ειδικά κάτω από την οδό Ελευθερίας και την Δημοτριάδα. Να σημειώσουμε τέλος πως πολλά από τα αγροτεμάχια που είχαν πρόβλημα από τις φωτιές πλημμύρισαν. Περαιτώθηκε έτσι η πλήρης καταστροφή.

Η έγκαιρη και επαρκής κρατική αρωγή είναι πλέον ζητούμενο!

Η εφημερίδα μας γίνεται ΚΑΙ ψηφιακή !!!

Με μεγάλη χαρά σας ανακοινώνουμε ότι ολοκληρώσαμε το έργο της ψηφιακής αρχειοθέτησης όλου του υλικού της εφημερίδας μας που φέτος κλείνει 30 χρόνια συνεχούς έκδοσης. Έτσι στο παρακάτω link (<http://sylogosanchialitonathinas.gr/index.php/drastiotites/i-efimerida>) μπορείτε να ανατρέξετε στο τρέχον αλλά και στα παλαιότερα φύλλα της εφημερίδας «Νέα Αγχίαλος». Σε αυτά καταγράφονται όλες τις πολιτικές και πολιτιστικές εξελίξεις του τόπου μας, αποτελώντας έτσι ένα μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς όπου σημαίνοντες αρθρογράφοι κατέγραψαν την ιστορία αλλά και τις τρέχουσες εξελίξεις της Νέας Αγχίαλος και της Αγχιάλου Ανατολικής Ρωμυλίας.

Σε κάθε περίπτωση κατά την έκδοση της εφημερίδας μας θα αναρτάται η διασύνδεση της τρέχουσας εφημερίδας στην σελίδα μας στο

facebook ([facebook.com/SylogosAghialitonAthinas](https://www.facebook.com/SylogosAghialitonAthinas)) οπότε θα έχετε άμεσα την απαραίτητη πρόσβαση. Αξίζει να σημειωθεί ότι η κίνηση αυτή δεν επηρεάζει την έντυπη έκδοση η οποία θα παράγεται και θα διανέμεται κανονικά. Ανακοινούμε επίσης ότι μέσω της ψηφιακής παρουσίας θα αναδεικνύουμε εργασίες έγκριτων συγγραφέων και ερευνητών της ιστορίας του τόπου μας οι οποίες λόγω της έκτασής τους ή της ειδικής θεματολογίας τους δεν βρίσκουν εύκολη θέση στην έντυπη έκδοση.

Σε περίπτωση, τέλος, που θέλετε να λαμβάνετε την εφημερίδα μας μόνο ή απ'ευθείας ψηφιακά θα μπορείτε να το κάνετε αποστέλλοντας το mail σας στην διεύθυνση newsanchialos@yahoo.gr.

Θα θέλαμε να σας ευχαριστούμε για την στήριξή σας όλα αυτά τα χρόνια και να υποδεχτούμε μαζί την εφημερίδα μας στην νέα ψηφιακή εποχή.

Με εκτίμηση το Δ.Σ.

3 μήνες+ Γράφει ο Κώστας Τσιάμης

➤ Τέλος για τις εκλογές, τις εθνικές τουλάχιστον και η νέα θητεία της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη ξεκινάει μεν με ακέφαλη την Αξιωματική Αντιπολίτευση αλλά και με μια κρίση από την αντιμετώπιση προβλημάτων με την διαχείριση των πυρκαγιών: Ρόδος, δάσος Δαδιάς στην Θράκη και την κρίση με τις εκρήξεις στην ΚΑΡΑΜΠΙΑ στην Νέα Αγκιαλο. Το αποτέλεσμα να καούν πάνω από 1.000.000 στρ. αλλά να έχουμε απώλεια και σε ανθρώπινες ζωές.

➤ Να σημειώσουμε και την απώλεια εν ώρα καθήκοντος των πιλότων καναναταίρ του 34χρονου κυβερνήτη, Σμπναγού (Ι) Χρήστο Μουλά, και του συγκυβερνήτη, 27χρονου Ανθυποσμπναγού (Ι) Περικλή Στεφανίδη, που έχασαν την ζωή τους στην ηρωική προσπάθεια για κατάσβεση της πυρκαγιάς στην περιοχή της Καρύστου.

➤ Ηρωες!

➤ Αποτέλεσμα των παραπάνω σε πολιτικό επίπεδο ήταν οι παράπλευρες απώλειες Μηταράκη από το Υπ. Προστασίας του Πολίτη και την ακύρωση της στήριξης της υποψηφιότητας του Πατούλη στην Περιφέρεια Αττικής.

➤ Τις πυρκαγιές του Καλοκαιριού ακολούθησε η επέλαση του Daniel και στην συνέχεια του Ελίαν που έπνιξαν στην κυριολεξία ολόκληρη την Θεσσαλία. Η καταστροφή είναι απίστευτη ο θεσσαλικός κάμπος είναι πνιγμένος στο νερό και την λάσπη ενώ πολλοί κάτοικοι χρειάστηκε να διασωθούν ακόμη και με βάρκες! Η αρχή της καταστροφής έγινε γνωστή όμως με τα γεγονότα στον Βόλο και το Πήλιο! Κραυσίδωνας και Άναυρος υπερχείλισαν και τόνοι λάσπης κατέκλεισαν τον Βόλο. Η πόλη για ημέρες δεν είχε νερό πόσιμο αλλά και ρεύμα για πάρα πολλές ώρες. Στο Πήλιο πολλοί δρόμοι κατέρρευσαν και πολλά από τα χωριά του Πηλίου παρέμειναν αποκομμένα από τον υπόλοιπο κόσμο καθώς ο μοναδικός πολλές φορές δρόμος είχε καταρρεύσει.

➤ Παραμονή του ποδοσφαιρικού αγώνα ανάμεσα στην Δυναμό Ζάγκρεμπ και την ΑΕΚ και ενώ υπήρξε απαγόρευση μετακίνησης οπαδών, αφού 100 περίπου Κροάτες κούλιγκανς διέσχισαν την Αλβανία και την μισή Ελλάδα ανενόχλητοι, φτάνοντας στη Νέα Φιλαδέλφεια προκάλεσαν επεισόδια που είχαν σαν αποτέλεσμα τον θάνατο ενός νέου ανθρώπου, οπαδού της ΑΕΚ του Μιχάλη Κατσουρή. Σχολιάστηκε ιδιαίτερα δυσμενώς η αδράνεια των αστυνομικών αρχών, αλλά και προβληματίζει η συχνότητα και ένταση της οπαδικής βίας!

➤ Σε τοπικό επίπεδο είναι φανερό πως η πυρκαγιά, οι πλημμύρες αλλά και οι εκρήξεις στην ΚΑΡΑΜΠΙΑ έχουν τραυματίσει την Νέα Αγκιαλο. Κτήματα κάπκαν,

➤ Για μια ακόμη χρονιά πραγματοποιήθηκε την παραμονή του Προφήτη Ηλία εκδήλωση από τον Σύλλογο Οξυωτών Νέας Αγκιαλου με πολύ μεγάλη επιτυχία όπως μαρτυρούν και οι φωτογραφίες. Και του χρόνου!

➤ Έφυγε από την ζωή ο Γιάννης Ιωαννίδης (26 Φεβρουαρίου 1945 - 4 Οκτωβρίου 2023) καλαθοσφαιριστής, προπονητής και πολιτικός. Κατέκτησε συνολικά 18 τίτλους, με τον Άρη και τον Ολυμπιακό. Ιδιαίτερα η θητεία του την δεκαετία του 80' στον ΑΡΗ, ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του, το πάθος για την νίκη (ακόμη και με τα γούρια με το σακάκι του) τον έκαναν να μεταδίδει το πάθος στους παίκτες αλλά και στους θεατές να αγαπήσουν το μπάσκετ της εποχής εκείνης.

➤ Άραγε θα υπάρξει ποτέ Ειρήνη; Ως πότε το αίμα;

➤ Επί του πιεστηρίου: Αιφνιδιαστική επίθεση της Χαμάς στο Ισραήλ αντεπίθεση και αναμονή χερσαίας αντεπίθεσης στην Λωρίδα της Γάζας

➤ αποθήκες και επιχειρήσεις τραυματίστηκαν σε σημείο που να μην είναι δυνατή η άμεση λειτουργία τους. Όπως ήδη αναφέραμε είχαμε και πλημμύρικά φαινόμενα που ευτυχώς μεν δεν έφθασαν το επίπεδο των προβλημάτων της πόλης του Βόλου ή του Θεσσαλικού κάμπου όμως άφησαν προβλήματα που ο κρατικός μηχανισμός θα πρέπει να συντρέξει. Όχι μόνο τους επαγγελματίες που χάνουν την σοδειά, το φυτικό ή ζωικό τους κεφάλαιο αλλά και απλούς ανθρώπους που χάσαν την οικοσκευή τους 2 φορές.

➤ Οι παραλίες γέμισαν με φερτά υλικά ενώ και στο Αλωνάκι η κατάσταση μπροστά από το Αιολίς δεν ήταν καθόλου καλή. Τα φερτά υλικά έχουν αφήσει το σημάδι τους σε όλες τις παραλίες στον Παγασπικό ενώ δεν ξέρουμε σε βάθος χρόνου εάν θα υπάρξουν άλλου είδους προβλήματα.

➤ Η νέα Δημοτική αρχή είναι φανερό πως έχει πολύ δουλειά μπροστά της και πρέπει να δράσει με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα το ίδιο όμως πρέπει να γίνει και με την κρατική αρωγή όπου είναι κατά προτεραιότητα απαραίτητη!!

➤ Και φέτος παρά την ζημιά που έπαθε από τις πυρκαγιές ο Αγροτικός Συνεταιρισμός πραγματοποιήθηκε και φέτος, η γιορτή κρασιού (12 με 15 Αυγούστου 2023), με αρκετά μεγάλη εμπορική επιτυχία.

➤ Παρά την εμπορική της επιτυχία έγινε αφορμή για σχόλια:

➤ Σε ανάρτησή της η πρόεδρος του Φιλοπροόδου Συλλόγου της Νέας Αγκιαλου καταγγέλλει ότι ο σύλλογος είναι αποκλεισμένος από τη διοργάνωση της Γιορτής Κρασιού τα τελευταία πέντε χρόνια. Έγραψε η κα Βαλασία Πετρίδη:

➤ "Κι επειδή πολύς ο λόγος τελευταία για αποκλεισμούς στη Γιορτή Κρασιού Νέας Αγκιαλου, να σας πληροφορήσω όλους εσάς που πέσατε από τα σύννεφα, πως ο Φιλοπόδος Σύλλογος Νέας Αγκιαλου (όπως και άλλοι σύλλογοι) έχουν αναίτια αποκλειστεί τα τελευταία χρόνια από τη γιορτή".

➤ Λίγα σχόλια: Θα σημειώσω πως ανεξαρτήτως Δημοτικής αρχής ο Σύλλογος των Αγκιαλιτών της Αθήνας, σταθερά, ακόμη κι όταν του προτάθηκε δεν δέχθηκε να συμμετάσχει για να αποτελέσει άλλοθι σε αποκλεισμούς. Κάποια στιγμή θα πρέπει να αποφασίσει η οργανωτική επιτροπή, όποια κι αν είναι αυτή, ότι οι Σύλλογοι ή τοπικοί φορείς που θέλουν να συμμετέχουν να συμμετέχουν με γνώμονα την θέληση και την ικανότητά τους να προσφέρουν στην ποιότητα της Γιορτής αλλά και στην τοπική κοινωνία γενικότερα. Η λογική του «Εμείς εσείς και οι άλλοι» που είχαμε ξανασχολιάσει πριν από χρόνια για το ίδιο θέμα πρέπει να σταματήσει. Κι επιτέλους ας μιλήσουμε και για την ποιότητα του λαϊκού γλεντιού της Γιορτής. Ποιος αποφασίζει; Είμαστε ικανοποιημένοι ή μας ενδιαφέρει αποκλειστικά και μόνο η εμπορική επιτυχία (σημαντική αλλά είναι αυτό που θέλουμε να μας αντιπροσωπεύει).

➤ Τέλος, 10 ευρώ για λαϊκή γιορτή είναι ενδεχομένως αλμυρή τιμή. Και μια πρόταση μιας και υπήρξαν παράπονα ας υπάρχει κάθε μέρα της γιορτής κι ένας τοπικός καλλιτέχνης που να ξεκινάει το πρόγραμμα πριν την φίρμα ή μια βραδιά έξτρα με τοπικούς καλλιτέχνες και σχήματα (ίσως και όχι αναγκαστικά λαϊκούς).

➤ Η συγκεκριμένη Δημοτική αρχή μπαίνει στην Τρίτη θητεία της, έχει άραγε την θέληση με βάση την εμπειρία των τελευταίων ετών να κάνει αλλαγές στην διοργάνωση; Ο Συνεταιρισμός είναι στην πραγματικότητα ο δεύτερος εταίρος, έχει λόγο; Ποια η άποψη του;

➤ Έφυγε από την ζωή η Μαίρη Χρονοπούλου μεγάλη και αγαπημένη πρωταγωνίστρια. Γνωστή όχι μόνο από ταινίες του Δαλιανίδη (Γοργόνες και Μάγκες, οι Θαλασσιές οι Χάντρες κ.α.) ή παλιότερες κωμωδίες (το Τεμπελό-σκυλο) αλλά και από μεγάλες ερμηνείες σε Δραματικούς ρόλους στο Χώμα βάφτηκε κόκκινο, κόκκινα φανάρια κ.α. Αξέχαστη!

Νέος Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ ο Στέφανος Κασσελάκης

Εκπλήξεις είχαμε στην κούρσα διαδοχής στον ΣΥΡΙΖΑ - ΠΣ καθώς τελευταία στιγμή ένα καινούργιο πρόσωπο ο Στέφανος Κασσελάκης δήλωσε Υποψηφιότητα απέναντι στους παλαιότερους: Αχτσιόγλου Έφην, Παππά Νίκο, Τσακαλώτο Ευκλείδη και Τζουμάκα Στέφανο και τελικά εξελέγη σε δεύτερο γύρο απέναντι στην Έφην Αχτσιόγλου.

Η καμπάνια του νεοεισερχόμενου στην κούρσα διαδοχής περιελάμβανε βίντεο όπου εκτός από το βιογραφικό του με πλούσιες σπουδές σε αμερικάνικα πανεπιστήμια, τις προσωπικές του προτιμήσεις αλλά κυρίως τις επαγγελματικές κατά την γνώμη του επιτυχίες ενώ, στην καμπάνια του περιέλαβε και επισκέψεις σε μέρη όπου υπήρχε πρόβλημα λόγω των πλημμυρών μεταξύ αυτών και στον Βόλο.

Ο πρώτος γύρος τελείωσε με νίκη Κασσελάκη—Κασσελάκης Στέφανος: 44,91% (66.156 ψήφοι), Αχτσιόγλου Έφην: 36,18% (53.292 ψήφοι), Τσακαλώτος Ευκλείδης: 8,93% (13.156 ψήφοι), Παππάς Νίκος: 8,68% (12.787 ψήφοι), Τζουμάκας Στέφανος: 1,3% (1.917 ψήφοι). Στον δεύτερο γύρο ο Στέφανος Κασσελάκης έλαβε 74.285 ψήφους (55,98%) και η Έφην Αχτσιόγλου 58.425 ψήφους (44,2%)

Συνολικά ψήφισαν περίπου 150.000 μέλη του ΣΥΡΙΖΑ.

Να πως ψήφισαν στην Νέα Αγκιάλο:

κάλπες στήθηκαν και στην Νέα Αγκιάλο στον χώρο του Δράγγειου Δημαρχιακού Μεγάρου όπου προσήλθαν αρκετοί φίλοι—μέλη του ΣΥΡΙΖΑ: **Α' Γύρος: Αχτσιόγλου Έφην 47, Κασσελάκης Στέφανος 30, Παππάς Νίκος 8, Τσακαλώτος Ευκλείδης 4 και Τζουμάκας Στέφανος 3, ψήφους Β' Γύρος: Αχτσιόγλου Έφην 64, Κασσελάκης Στέφανος 41, ψήφους.**

Οι πρώτες μέρες στην Αρχηγία του ΣΥΡΙΖΑ δεν ήταν καθόλου εύκολες καθώς μεγάλος αριθμός παλαιών στελεχών δεν φαίνεται να αποδέχθηκε ευχαρίστως την απόφαση των ψηφοφόρων. Η συνέχεια μάλλον θα έχει ενδιαφέρον...

Κίνηση του Ληξιαρχείου

Λόγω της εφαρμογής του ευρωπαϊκού κανονισμού άρθρο 4 παρ. 1 περί μεταρρύθμισης της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, απαγορεύεται να δημοσιεύονται οι γεννήσεις, οι βαπτίσεις και οι γάμοι, αλλά μόνο οι θάνατοι και αυτοί χωρίς την ημερομηνία γέννησης. Η σύνταξη ζητάει την κατανόσή σας γιατί όλα γίνονται για την προστασία του πολίτη.

Θέμα: Αποστολή κατάστασης θανόντων Ληξιαρχείου Νέας Αγκιάλου

- 01.Καρβέλη Σοφία του Δημητρίου με ημερομηνία θανάτου 15/06/2023.
- 02.Παπαβασιλείου Βασίλειος του Κωνσταντίνου με ημερομηνία θανάτου 17/06/2023.
- 03.Λαγούστικος Πέτρος του Κωνσταντίνου με ημερομηνία θανάτου 20/06/2023.
- 04.Δάϊνα Πηνελόπη του Ιωάννη με ημερομηνία θανάτου 22/06/2023.
- 05.Μιχαήλ Κωνσταντίνος του Γεωργίου με ημερομηνία θανάτου 23/06/2023.
- 06.Μαντζίκος Αλέξανδρος του Αθανασίου με ημερομηνία θανάτου 30/06/2023.
- 07.Τζάερλης Ιωάννης του Λεωνίδα με ημερομηνία θανάτου 06/07/2023.
- 08.Αιμονιώτης Βασίλειος του Ιωάννη με ημερομηνία θανάτου 07/07/2023.
- 09.Πατσιούρα Μαρία του Ιωάννη με ημερομηνία θανάτου 10/07/2023.
- 10.Κολώνη Γεωργία του Λάμπρου με ημερομηνία θανάτου 20/07/2023.
- 11.Κυρτσόγλου Γιασεμή του Δημητρίου με ημερομηνία θανάτου 22/06/2023.
- 12.Τζαέρλη Μαρία του Ηλία με ημερομηνία θανάτου 30/07/2023.
- 13.Κωστούλας Ιωάννης του Βασιλείου με ημερομηνία θανάτου 03/08/2023.
- 14.Κουρσούνιδου Σουλτάνα του Στυλιανού με ημερομηνία θανάτου 09/08/2023.
- 15.Βούλγαρης Κωνσταντίνος του Δημητρίου με ημερομηνία θανάτου 14/08/2023.
- 16.Διονυσόπουλος Αλέξανδρος του Δημητρίου με ημερομηνία θανάτου 20/08/2023.
- 17.Ζαχαριά Δέσποινα του Ιωάννη με ημερομηνία θανάτου 26/08/2023.
- 18.Γραμμόζης Ηλίας του Κώτσου με ημερομηνία θανάτου 28/08/2023.
- 19.Καραθόδωρος Κωνσταντίνος του Νικολάου με ημερομηνία θανάτου 06/09/2023.
- 20.Ψιμοπούλος Χαράλαμπος του Κωνσταντίνου με ημερομηνία θανάτου 07/09/2023.
- 21.Ιωακειμίδη Μαρία του Μιχαήλ με ημερομηνία θανάτου 09/09/2023.

Η Ληξίαρχος
Αφροδίτη Κατρακαλίδου

Το Δ.Σ. εκφράζει τα συλλυπητήριά του στους οικείους τους

**Στηρίζουμε τα προϊόντα του τόπου μας
Στηρίζουμε την τοπική οικονομία**

ΣΤΗΡΙΞΤΕ ΜΑΣ

Αγαπητά μέλη του Συλλόγου των Αγκιαλιτών της Αθήνας, αγαπητοί φίλοι, συνεχίζετε να στέλνετε την συνδρομή σας στον Σύλλογό μας

Νέα Αγκιάλος
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΓΧΙΑΛΙΤΩΝ
ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Διεύθυνση:

Αντ. Κανδρή 18, 190 02, Παιανία
E-mail: newsanchialos@yahoo.gr

Ιστοσελίδα: www.syllogosanchialitonathinas.gr

Εκδότης - Διευθυντής:

Ιωάννης Μαστροπέτρου Τηλ. 697 6709170

Διεύθυνση Σύνταξης:

Κων/νος Τσιάμης

Συντακτική Επιτροπή:

Κων/νος Τσιάμης, Γιώργος Κραβαρίτης,
Ιωάννης Μαστροπέτρου, Απόστολος Ζαφειρόπουλος,
Ευγενία Κοφινά, Σταύρος Πατκίδης, Κατερίνη Αναστασοπούλου

Σελιδοποίηση:

Συμεωνίδης Οδυσσέας • Τηλ.: 6909 44 93 01

Εκτύπωση:

PRINTPACK ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.
Μελάμπος 15, Αθήνα 104 42 • Τηλέφωνο: 215 5250110

Αλληλογραφία:

Κων/νος Τσιάμης
Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου
E-mail: newsanchialos@yahoo.gr
Τηλ.: 210 64.11.288 • Κιν: 693 7689 280

Συνδρομές:

Ετήσια συνδρομή για μη μέλη, συλλόγους & ΝΠΔΔ: 10€
Ετήσια συνδρομή για μέλη: 20€
Ετήσια συνδρομή εξωτερικού: 30€

Τα δημοσιευμένα άρθρα απηχούν τις απόψεις των συγγραφέων

ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

A/A	ΟΝΟΜΑ	€
289	ΑΙΜΩΝΙΩΤΗΣ ΦΑΝΗΣ	10
295	ΒΙΓΛΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	20
294	ΔΑΙΝΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	20
291	ΙΛΤΣΟΓΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	20
288	ΚΩΤΟΥΛΑΣ ΘΩΜΑΣ	10
293	ΛΑΣΚΑΡΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ	30
108	ΝΤΟΥΝΗ ΚΑΛΙΡΡΟΗ	20
290	ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ	20
285	ΣΚΟΤΕΙΝΟΥ ΕΛΕΝΗ	20
107	ΣΚΟΤΕΙΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	20
287	ΧΟΛΕΒΑΣ ΗΛΙΑΣ	20

ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

A/A	ΟΝΟΜΑ	€
114	ΔΕΝΔΡΙΝΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	10
111	ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ ΕΛΕΝΗ	10
109	ΚΑΡΑΛΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	20
112	ΜΗΧΑΛΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	20
113	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ	20
110	ΜΠΟΥΤΣΟΥΡΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ	10

ΔΩΡΕΕΣ

A/A	ΟΝΟΜΑ	€
088	ΛΙΤΣΑΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ 200 ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ	
286	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΒΕΝΟΥ 140 ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΒΕΝΟΥ	
106	ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΚΟΤΕΙΝΟΥ ΒΛΑΧΟΥ 60 ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΒΛΑΧΟΥ	
033	ΚΑΚΑΝΗ ΒΑΣΙΛΙΑ-ΧΑΤΖΗΜΕΛΕΤΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ 50 ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΟΥ ΑΣΠΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΚΑΝΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ (Σε ευρώ)

Τα ποσά που υπερβαίνουν τη συνδρομή θεωρούνται ως δωρεά προς τον σύλλογο
(Όσοι δε βλέπουν το όνομά τους να τηλεφωνούν στον Ταμία κο Γεώργιο Κραβαρίτη, τηλ.: 6981583552)

Με ποιους τρόπους μπορείτε να πληρώσετε τη συνδρομή σας στην εφημερίδα:

- 1) Πληρωμή στο καφεκοπείο της κας. Σταυρούλας Τριανοπούλου στην Νέα Αγκιάλο
- 2) ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Αριθμός Λογαριασμού: 6011-040030-178
- 3) IBAN: GR3901710110006011040030178 SWIFT-BIC: PIRBGRAA
- 4) Με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση Δικαιάρχου 37-41 Τ.Κ 11636 Αθήνα στο όνομα Γεώργιος Κραβαρίτης για την Εφημερίδα «Νέα Αγκιάλος»

Διόρθωση από το προηγούμενο φύλλο:

Η εγγραφή 33 Βαλασια κακανη 50€ αφορά: Δωρεά 50€ από την κ. Χατζημελετιου Κατερίνα στην μήνη αδερφής της Λαμπρινίδου Ασπασίας και Κακανη Δημητρίου του Νικολάου

3 μήνες+ Γράφει ο Κώστας Τσιάμης

Είναι γεγονός πως με την πληθώρα των απαντών καταστροφικών γεγονότων οι αυτοδιοικητικές εκλογές πέρασαν σε δεύτερο μεν επίπεδο από τα πανελλαδικά media όπως φαίνεται όμως στην Θεσσαλία και στους νομούς που

επλήγησαν περισσότερο από τις πλημμύρες και τις πυρκαγιές του Καλοκαιριού έπαιξαν ρόλο στο αποτέλεσμα κυρίως στις περιφερειακές εκλογές. Με τον κ. Κώστα Αγοραστό, που είχε την Κυβερνητική στήριξη, να υφίσταται μείωση από το 55% της προηγούμενης θητείας (κι από τον πρώτο γύρο) στο 42% με αυξημένη την αποχή στους νομούς Μαγνησίας και Καρδίτσας, επωμιζόμενος δυσαρέσκεια των πληγέντων. Στον δεύτερο γύρο ο αντίπαλός του (στηριζόμενος από ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ) έπεισε πως μπορεί να αποτελέσει την καλύτερη λύση για την διαχείριση της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Στον Δήμο Βόλου ο Αχιλλέας Μπέος επικράτησε για μια ακόμη φορά παρά τον λασπωμένο και πλημμυρισμένο Βόλο καθώς έπεισε ότι μπορεί να επαναφέρει την τάξη και την καθαριότητα έναντι του αντιπάλου του Νίκο Παπαπέτρου.

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ 2023 - ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ - ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΜ.	
Συνδυασμός	Ψήφοι	Ποσοστό
ΜΠΕΟΣ [ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ – ΝΕΑ ΔΥΝΑΜΙΚΗ]	32.056	55,03%
ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΣ [ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΒΟΛΟ]	22.177	38,07%
ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ [ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΒΟΛΟΥ]	4.015	6,89%

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ 2023 - Δ. ΒΟΛΟΥ - ΝΕΑ ΑΓΧΙΑΛΟΣ	ΣΥΜ.	
Συνδυασμός	Ψήφοι	Ποσοστό
ΜΠΕΟΣ [ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ – ΝΕΑ ΔΥΝΑΜΙΚΗ]	1.49	58,27%
ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΣ [ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΒΟΛΟ]	969	37,90%
ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ [ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΒΟΛΟΥ]	98	3,83%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ 2023		
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΣΥΜ.56,29%		
Συνδυασμός	Ψήφοι	Ποσοστό
ΚΟΥΡΕΤΑΣ [ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ]	31.082	37,14%
ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ [ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ]	29.893	35,72%
ΤΖΑΝΑΚΟΥΛΗ [ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΘΕΣΣΑΛΟΙ]	11.518	13,76%
ΤΣΙΑΠΛΕΣ [ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ]	8.801	10,52%
ΤΑΛΑΧΟΥΠΗΣ [ΑΡΙΣΤ. ΠΑΡ. ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ]	2.384	2,85%

ΝΕΑ ΑΓΧΙΑΛΟΣ ΣΥΜ.58,47%		
ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ [ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ]	1.266	50,88%
ΚΟΥΡΕΤΑΣ [ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ]	794	31,91%
ΤΖΑΝΑΚΟΥΛΗ [ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΘΕΣΣΑΛΟΙ]	202	8,12%
ΤΣΙΑΠΛΕΣ [ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ]	171	6,87%
ΤΑΛΑΧΟΥΠΗΣ [ΑΡΙΣΤ. ΠΑΡ. ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ]	55	2,21%

ΘΕΣΣΑΛΙΑ - ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜ.58,56%		
Συνδυασμός	Ψήφοι	Ποσοστό
ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ	155.705	41,37%
ΚΟΥΡΕΤΑΣ	128.368	34,11%
ΤΣΙΑΠΛΕΣ	48.122	12,79%
ΤΖΑΝΑΚΟΥΛΗ	35.714	9,49%
ΤΑΛΑΧΟΥΠΗΣ	8.464	2,25%

ΘΕΣΣΑΛΙΑ - ΣΥΝΟΛΟ - Β ΓΥΡΟΣ ΣΥΜ.39,38%		
Συνδυασμός	Ψήφοι	Ποσοστό
ΚΟΥΡΕΤΑΣ	155.638	59,68%
ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ	105.14	40,32%

ΝΕΑ ΑΓΧΙΑΛΟΣ Β ΓΥΡΟΣ ΣΥΜ.39,34%		
Συνδυασμός	Ψήφοι	Ποσοστό
ΚΟΥΡΕΤΑΣ [ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ]	925	53,19%
ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ [ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ]	814	46,81%

Ακολουθεί η σταυροδοσία των υποψηφίων για το τοπικό συμβούλιο της Νέας Αγχιάλου, όπου φαίνεται η Βασιλική Πυργάνη – Παρασκευοπούλου να αναδείχθηκε πρώτη στην προτίμηση των ψηφοφόρων με 714 σταυρού, και να επανεκλέγεται!

Τα παρακάτω στοιχεία προέρχονται από το: www.thenewspaper.gr/

Νέα Εποχή, Νέα Δυναμική

ΠΥΡΓΑΝΗ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ 714, ΤΣΑΜΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ 399, ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ-ΒΟΥΖΑ ΑΡΓΥΡΩ 265, ΦΡΑΓΚΚΟΥΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ 191, ΤΖΑΕΡΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ 150, ΚΑΠΕΣΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ-ΧΑΝΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ 127, ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ 111, ΒΛΑΧΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ 13, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ 8

Συμμαχία για τον Βόλο

ΕΡΡΙΝΑΚΗ ΣΜΑΡΑΓΔΑ – ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ 343, ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ 288, ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ-ΤΣΑΜΗ ΑΝΘΗ 112, ΜΠΟΓΙΑΤΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ 112, ΖΗΤΟΥΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ 110, ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ 94, ΤΣΟΥΜΟΥΣΛΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ 71, ΝΑΝΟΥ ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΟΥ ΕΙΡΗΝΗ 26

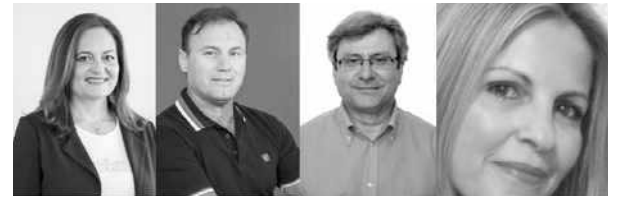
ΛΑΣ Βόλου

ΣΤΕΡΕΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ 88, ΠΑΝΑΝΟΣ ΑΡΤΕΜΗΣ 17, ΧΑΛΕΠΛΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ 13, ΤΖΟΥΜΠΟΥΣΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ 11, ΤΑΧΑΤΟΣ ΦΩΤΙΟΣ 10

Συχαρητήρια στην κα Βάσω Πυργάνη – Παρασκευοπούλου για την επανεκλογή της στην Προεδρία του Κοινοτικού Συμβουλίου Νέας Αγχιάλου!

Παρόλο που δεν έχει ανακοινωθεί επίσημα η σύνθεση του νέου Δημοτικού Συμβουλίου από τα μέχρι τώρα αποτελέσματα φαίνεται πως (με Αγχιαλίτικο ενδιαφέρον) εκλέγονται μεταξύ άλλων από την παράταξη του Αχ. Μπέου οι: Γεωργία Μποντού Τοκαλή, Τριαντάφυλλος Γκογκινούδης, και από την παράταξη του κ. Παπαπέτρου οι: Ευθύμιος Τσάμης, Βαλασία Πετρίδη.

Η στήλη συχαίρει όλους τους εκλεγέντες Δημοτικούς Συμβούλους και τους εύχεται καλή επιτυχία στο έργο τους!

Να ποιοι εξελέγησαν στην θέση του Δημάρχου στην Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας

Δήμος Βόλου: Μπέος Αχιλλεύς 55,02%
 Δήμος Αλμυρού: Εσερίδης Δημήτριος 50,94%
 Δήμος Ζαγοράς – Μουρσειού: Καραγεωργίου Κωνσταντίνος 50,55%
 Δήμος Νοτίου Πηλίου: Μιτζικός Μιχαήλ 53,71%
 Δήμος Ρήγα Φεραίου: Νασίκας Δημήτριος 56,61%

Ποιος είναι ο νέος Περιφερειάρχης Θεσσαλίας

Ο Δημήτρης Κουρέτας γεννήθηκε στα Προσφυγικά της Πάτρας το 1962, όπου και πέρασε τα παιδικά του χρόνια. Έλαβε το πτυχίο της Φαρμακευτικής από το Πανεπιστήμιο Πατρών το 1985. Στη συνέχεια, εκπόνησε το διδακτορικό του στο αντικείμενο της Βιοχημείας, στο Τμήμα Χημείας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1989). Από το 1990 έως το 1992 εργάστηκε ως ερευνητής στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Harvard της Βοστώνης. Εκλέχτηκε μέλος ΔΕΠ στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας το 1995 και έγινε τακτικός καθηγητής πρώτης βαθμίδας το 2007.

Σήμερα είναι διευθυντής του Εργαστηρίου Φυσιολογίας Ζωικών Οργανισμών - Τοξικολογίας στο Τμήμα Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στη Λάρισα. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στους τομείς των μοριακών μηχανισμών αντιοξειδωτικής δράσης φυτικών φαινολών, στις προσαρμογές σε οξειδωτικό στρες μετά από άσκηση, καθώς επίσης και στα βιολειτουργικά τρόφιμα και τη δράση τους στον άνθρωπο.

Έχει διατελέσει εμπειρογνώμονας στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην τεχνολογική πλατφόρμα Foodforlife τις περιόδους 2007-2013 και 2014-2020. Το 2013-2014 υπηρέτησε ως Αντιπρύτανης στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Διετέλεσε τρία έτη πρόεδρος του Συμβουλίου Καινοτομίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Έχει ασχοληθεί ενεργά με την πολιτική αλλά και την τοπική αυτοδιοίκηση ενώ διετέλεσε πολιτικό στέλεχος του ΠΑΣΟΚ. Ζει μόνιμα στη Λάρισα από το 1995. Είναι νυμφευμένος με την ιατρό - κυτταροπαθολόγο, Δρ. Χαριτίνη Νέγκα, με την οποία έχουν αποκτήσει μία θυγατέρα, την Αναστασία, ιατρό.

Οι νεοεκλεγέντες μπροστά στα προβλήματα

Του **Απόστολου
Λεων. Ζαφειρόπουλου**

Οι αυτοδιοικητικές εκλογές πρώτου και δεύτερου βαθμού τελείωσαν. Οι συμμετέχοντες στην εκλογική διαδικασία εκλογείς και εκλεγμένοι έχουν τώρα αυξημένες υποχρεώσεις. Όσοι εκλέχθηκαν κατέβηκαν με το ίδιο ή πανομοιότυπο μήτο: «Αγαπώ την πόλη μου, θέλω να προσφέρω, στηρίξτε με», για να κάνουν το όραμα μου πραγματικότητα». Ήρθε η ώρα να κάνουν πράξη το όραμά τους. Όλοι θα έρθουν αντιμετώπι, ειδικά μετά τα πρωτόγνωρα φαινόμενα "Elias" και "Daniel", με τα πολλά προβλήματα που υπάρχουν και διαμορφώνουν μια δύσκολη, καθημερινότητα για το μέσο πολίτη. Προβλήματα οικονομικά, κοινωνικά, διαβίωσης και επιβίωσης, προβλήματα παιδείας υγείας, ασφάλειας, ποιότητα ζωής, περιβάλλοντος. Εμείς δε που τους δώσαμε την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν όραμά τους, πρέπει να τους στηρίξουμε, αξιολογώντας τους καθημερινά. Αποτελεί πεποίθηση, πιστεύω, των περισσότερων Αγκιαλιτών ότι η Νέα Αγκίαλος δεν έτυχε του ενδιαφέροντος, εκείνου που θα αντιμετώπιζε τις βασικές της ιδιαιτερότητες, ούτε υποστηρίχθηκε η ανάπτυξη της με αποφασιστικές πρωτοβουλίες εκ μέρους της πολιτείας. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα

της Νέας Αγκιάλου από τη γεωγραφική της θέση, την ιστορία της, τα μνημεία της, τη θάλασσα και το περιβάλλον της, αγνοήθηκαν παντελώς. Αποτέλεσαν κατάρα, εξαιτίας του Βόλου, αντί για ευλογία. Δεν μπόρεσαν όλα αυτά τα χρόνια, η πολιτεία και οι εκάστοτε άρχοντες, να αξιοποιήσουν τα συγκριτικά αυτά πλεονεκτήματα, ώστε να αποτελέσουν το εφαλτήριο ανάπτυξης και προόδου της Νέας Αγκιάλου. Να δημιουργήσουν αναχώματα στην κάθοδο των εκδρομών προς το Πήλιο. Απαραίτητα κατά την ταπεινή μου άποψη η δημιουργία του Βυζαντινού Μουσείου που καθυστερεί (κάτι υποσχέσεις πήραμε πριν 2 χρόνια. Προχωράει;). Η αξιοποίηση των αρχαιοτήτων. Η τακτική σύνδεση του Βόλου με αστική συγκοινωνία, μαζί με τις Αθλικές και τους οικισμούς της. Το όμορφο λιμανάκι μας που ρημάζει, να συντηρηθεί και να αξιοποιηθεί. Τέλος, η γιορτή κρασιού, ως θεσμός των Αγκιαλιτών, πρέπει να αναβαθμισθεί με ανάληψη της ευθύνης από τον Συνεταιρισμό και όλους τους συλλόγους, με την επιστάση της Περιφέρειας και του Δήμου ως χορηγοί του Θεσμού. Με την συμμετοχή εμπορικών αντιπροσώπων γεωργικών φαρμάκων, εκθετών γεωργικών εργαλείων και μηχανημάτων και με παράλληλη έκθεση των τοπικών προϊόντων μπορεί να καταστεί με το ενδεδειγμένο promotion(κατάλληλη διαφήμιση) πόλος έλξης όχι μόνο της Θεσσαλίας αλλά και της ευρύτερης περιοχής. Μπορεί δε να ενταχθεί μέσα στη δημιουργία ενός 10ημέρου Φεστιβάλ Πολιτισμού, με διάφορες δράσεις προγραμματισμένες από την επόμενη μέρα και να μην αποτελεί λαϊκό πανηγύρι

της τελευταίας στιγμής. Έχει τους ανθρώπους ο τόπος που μπορούν να αναβαθμίσουν τον θεσμό. Η επαναλειτουργία του Αστυνομικού τμήματος για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών και της εγκληματικότητας είναι απαραίτητη και άλλα πάρα πολλά που πρέπει να γίνουν, ώστε η Νέα Αγκίαλος να πάρει τη θέση που της αξίζει.

Τα μοντέλα διακυβέρνησης απαιτούν συλλογικές διαδικασίες για να πάει ο τόπος μπροστά. Για να πετύχει η κάθε Περιφερειακή και Δημοτική αρχή!! Οφείλουμε, είναι χρέος μας, ως πολίτες με προθυμία να συμμετέχουμε στις συλλογικές διεργασίες για το καλό του τόπου, γιατί πιστεύω ότι η αιτία του κακού δε βρίσκεται μόνο στους άρχοντες οι οποίοι, ό,τι αναπνέουν, αποπνέουν, αλλά σε όλους εμάς. Οποιοσδήποτε πολιτικός σχεδιασμός δεν μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς τη συμμετοχή των πολιτών.

Χωρίς την δική μας συμμετοχή!

Η συμμετοχή των πολιτών δεν πρέπει να σταματά στην εκλογική διαδικασία!!!

Εύχομαι με την συνδρομή όλων μας, με εποικοδομητική και όχι στείρα κριτική, χωρίς αποκλεισμούς, ο νέος Περιφερειάρχης Θεσσαλίας κ. Δημήτρης Κουρέτας με το Περιφερειακό Συμβούλιο και ο επανεκλεγείς Δήμαρχος κ. Αχιλλέας Μπέος με το Δημοτικό Συμβούλιο, σε κλίμα συνεργασίας και σύμπνοιας να πετύχουν, προς όφελος των πολιτών και του τόπου. Αναμένουμε!!

Θερμά συγχαρητήρια σε όλους όσους συμμετείχαν στην εκλογική διαδικασία και ιδιαίτερα στους επιτυχόντες!

Του **Δημήτρη Μαυραειδόπουλου**
pan-arcadios.blogspot.com

Οι χρόνιες παθολογίες μας

Οποιος κρύβει την αρρώστια του, λείει ο θυμόσοφος λαός, πάει κι αυτός μαζί της. Μας έχει γίνει χρόνια συνήθεια την όποια προχειρότητα να την κρύβουμε όπως τα σκουπίδια κάτω από το χαλί.

Συσσωρευμένα σκουπίδια που λέγονται ανευθυνότητα, προχειρότητα, χωδελφισμός και μαζί μ' αυτά αντάμα και η κουτοποννηριά. Λογικό είναι με όλα αυτά να έρθει και η κακιά η ώρα που τις περισσότερες φορές οφείλεται στην ολιγωρία ή την βλακεία των ολίγων ανεύθυνων.

Εν ολίγοις καταλήγουμε ανειδίκευτοι, αδιάφοροι και επιπόλαιοι να κρατούν στα χέρια τους τις τύχες όλων μας. Και το ερώτημα που τίθεται είναι το πώς θα προφυλαχθούμε από προβλέψιμα ατυχήματα, κατά τη στιγμή μάλιστα που απουσιάζει η

επαρκής εκπαίδευση, οι διορισμοί με αξιολογία, η συνεχής αξιολόγηση και ιεραρχία. Αντί όλων αυτών που αναφέραμε, τα απαξιώσαμε υπακούοντας σε μια συντεχνιακή ομερτά προστατευμένη από την κομματική ομπρέλα που χάριν της ψηφοθηρίας θυσιάζει την προκοπή και την ασφάλεια του πολίτη.

Μας είπαν ότι τέτοια ατυχήματα όπως των Τεμπών θα αποφεύγονταν αν λειτουργούσαν οι δικλίδες ασφαλείας που παρέχουν τα σύγχρονα ηλεκτρονικά ψηφιακά μέσα. Η πολυετής επιχειρηματική μου πείρα διδάσκει ότι αυτά γίνονται προστά στους νέους ανθρώπους και δεν μαθαίνονται στην ηλικία των πενήντα και των εξήντα, όπως ήταν ο σταθμάρχης της Λάρισας. Είναι σαν να θέλεις να μάθεις νέα κόλπα σε γέρικο σκυλί ή καινούργια περπατησιά σε γάιδαρο. Στο τέλος κινδυνεύει να ξεχάσει κι αυτή που ήξερε.

Αυτό που θέλει ο πολίτης αυτής

της χώρας, αντί για υποσχέσεις, είναι να νιώθει ασφαλής όταν παίρνει το τρένο ή όταν εισάγεται σε ένα νοσοκομείο που αφήνει την τύχη του στην πείρα και την ευσυνειδησία των γιατρών. Τα όποια συμφέροντα, συνδικαλιστικά, κομματικά, επιχειρηματικά, αφήνουν αδιάφορο τον πολίτη όταν πρόκειται για την ασφάλειά του.

Ο καθολικός θυμός και η οργή του Έλληνα υπήρξαν απολύτως δικαιολογημένα σήμερα, αρκεί να μην είναι παροδικά. Να συνεχίσει να υπάρχει έως ότου το κράτος, τα κόμματα, ο συνδικαλισμός να αναλάβουν τις ευθύνες που τους αναλογούν για κάθε παθολογία.

Σήμερα στα νοσοκομεία καταγράφουμε διπλάσιους θανάτους από ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις από άλλες χώρες της Ευρώπης και δεν ιδρώνει το αυτί κανενός.

Η παιδεία, η άρτια εκπαίδευση και η συνεχής αξιολόγηση είναι

που θα φέρουν αποτελέσματα. Όποιος σήμερα αρνείται την αξιολόγηση αφήνει περιθώρια να ξαναζήσουμε τα τραγικά γεγονότα στο Μάτι, στη Μάνδρα ή τελευταία στα Τέμπη. Η περίπτωση των τρένων χωλαίνει από την εποχή ακόμα του Χαρίλαου Τρικούπη. Η πρόσφατη πώληση της ΤΡΑΙΝΟΣΕ θυμίζει τον Ησίοδο που έλεγε: «Άλλοι σκάβουν και τρυγούν, άλλοι το πίνουν και μεθούν».

Το κράτος επιφορτίζεται όλες τις υποδομές του σιδηροδρομικού δικτύου και η ΤΡΑΙΝΟΣΕ θερίζει διαθέτοντας μόνο τα τρένα και κόβοντας εισιτήρια. Όσο για την πολυδιασπασμένη διαχείριση των τρένων θυμίζει το δυο λαλούν και τρεις χορεύουν. Και αυτή η διασπορά διευκολύνει τη διαφθορά και το αλισβερίσι.

Η μόνη λύση για τις παθολογίες δεν είναι άλλη από ριζικές μεταρρυθμίσεις και συνεχή αξιολόγηση.

Εισακτέοι πανελλήνιων εξετάσεων

Το Δ.Σ. του συλλόγου μας εύχεται καλά σταδιοδρομία στους επιτυχόντες των πανελλήνιων εξετάσεων του 2023. Συγχαρητήρια στους ίδιους και στις οικογένειές τους.

Επώνυμο	Όνομα	Σχολή Εμπυχίας	Ίδρυμα
ΑΓΓΕΛΑΔΑΚΗΣ	ΠΑΡΗΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (ΜΥΤΙΛΗΝΗ)	ΠΑΝ. ΑΙΓΑΙΟΥ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΒΟΛΟΣ)	ΠΑΝ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΓΑΛΛΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΥΛΙΚΩΝ (ΙΩΑΝΝΙΝΑ)	ΠΑΝ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΚΕΡΤΣΙ	ΖΑΝΤΙΓΙΕ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ)	ΔΙ.ΠΑ.Ε.
ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ	ΣΧΟΛΗ ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ	Α.Ε.Ν.
ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΒΟΛΟΣ)	ΠΑΝ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΜΠΑΤΖΙΑΚΑ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ (ΛΑΡΙΣΑ)	ΠΑΝ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΝΤΕΛΙΟΥ	ΕΡΙΝΤΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΚΟΡΙΝΘΟΣ)	ΠΑΝ. ΠΕΛΛΗΝΗΣΟΥ
ΝΤΙΝΟΥ	ΣΕΡΓΙΟΣ-ΚΡΙΣΤΙΑΝ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ)	ΠΑ. ΜΑΚ.
ΡΑΠΤΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ)	ΠΑΝ. ΚΡΗΤΗΣ
ΡΙΖΟΥ	ΞΕΝΙΑ-ΕΦΡΑΙΜΙΑ	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ (ΚΑΡΔΙΤΣΑ)	ΠΑΝ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΑΜΑΡΑΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΛΑΜΙΑ)	ΠΑΝ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΠΥΡΟΥ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ (ΞΑΝΘΗ)	ΔΠΘ
ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ)	ΑΠΘ
ΤΣΑΒΔΑΡΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (ΣΑΜΟΣ)	ΠΑΝ. ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΣΑΜΤΣΑΚΗ	ΕΥΔΟΞΙΑ	ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΑΘΗΝΑ)	ΕΚΠΑ
ΧΑΣΙ	ΓΚΙΛΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ (ΑΘΗΝΑ) - ΠΑΝΤΕΙΟ	ΠΑΝΤΕΙΟ
ΨΕΥΤΟΓΛΟΥ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΚΟΖΑΝΗ)	ΠΑΝ. ΔΥΤ. ΜΑΚ.
ΓΚΙΝΙΔΗΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΞΑΝΘΗ)	ΔΠΘ
ΣΤΥΛΑΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ (ΑΙΓΑΛΕΩ)	ΠΑΝ. ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ

Του **Δημήτρη Μαυραειδόπουλου**
pan-arcadios.blogspot.com

Τελικά, θέλουμε πιο ασφαλείς ταυτότητες;

Θυμάμαι τις αντιδράσεις και τα συλλληθητήρια που έλαβαν χώρα ανά το πανελλήνιο για τις παρούσες ταυτότητες, και ο λόγος, γιατί δεν θα αναγραφόταν το θρήσκευμα. Λες και η πίστη του καθενός (οποίος, φυσικά, την έχει) χρειάζεται πιστοποίηση. Οι ταυτότητες αυτές λειτούργησαν για δεκαετίες, μόνο που η τεχνολογία εξελίσσεται και πρέπει να περάσουμε σε πιο ασφαλείς ταυτότητες. Αυτό αφορά όλους τους πολίτες της Ε.Ε. και θα πρέπει να την έχουν εφοδιαστεί έως το 2026.

Οι νέες ταυτότητες αντιγράφονται πιο δύσκολα, όπως, άλλωστε, και τα νέα διαβατήρια. Και αυτό που προστί-

θεται (προαιρετικά) είναι η ομάδα αίματος, σημαντικό στοιχείο (κατά την γνώμη μας) στην διάθεση των γιατρών, μετά από ένα τροχαίο ατύχημα.

Το οξύμωρο εδώ είναι ότι ο ίδιος κόσμος που αντιδρά δαιμονολογώντας τις νέες ταυτότητες, ψάχνει για τις πιο ασφαλείς κλειδαριές ασφαλείας, συναγερμένος που δύσκολα αποκωδικοποιούνται, αλλιώς, το χειρότερο, κοιμούνται αγκαλιά με τον Μεγάλο Αδελφό, που δεν είναι άλλο από το κινητό τηλέφωνο, το οποίο σε παρακολουθεί μέρα-νύχτα, ακόμα και όταν κοιμάσαι. Δεν είδα κανέναν από αυτούς να το πετάξει σαν όργανο του διαβόλου. Η όλη υπόθεση θυμίζει εκείνο το ανέκδοτο, που, όταν έβγα-

ζαν τον ποντικό πνιγμένο στο κιούπι με το λάδι, ή κυρά από μακριά τούς φώναζε να προσέξουν μην στάξει η ουρά του!

Στα μέσα του 19ου αιώνα, ένας τυχοδιώκτης, χασάπης στο επάγγελμα από την περιοχή των Καλαβρύτων, έγινε καλόγηρος, γνωστός και ως Παπουλάκος, και γυρνούσε στα χωριά της Πελοποννήσου, αποκαλούσε τον Όθωνα εωσφόρο, δαιμονολογώντας και τα γράμματα. Ακόμα μιλούσε για προφητείες, για γεγονότα που θα έρθουν και θα συγκλονίσουν τον κόσμο. Ένα σύρμα που θα ενώνει τον κόσμο όλων, εννοώντας το τηλέφωνο, ιπτάμενα σιδερένια πουλιά που θα ξερνούν φωτιές, εμπνευσμένα φυσικά

από τον Λεονάρντο Ντα Βίντσι και τον Ιούλιο Βερν κ.ά., και ο κόσμος τον ακολουθούσε, τον προστάτευε και πρόσφερε ακόμα και την ζωή του. Οι δε Μανιάτες απείλησαν με όπλα τον γενναίο Κολλοκοτρώνη, που πήγε να τον συλλάβει. Το τηλέφωνο έγινε πραγματικότητα, το ίδιο και τα αεροπλάνα, και ο κόσμος δεν καταστράφηκε, αλλά πολλαπλασιάζεται και προοδεύει. Μόνο που κάποιοι επιμένουν να θερίζουν ακόμα με δρεπάνια. Αν έπρεπε να κρατήσουμε κάτι από τους Αρχαίους Έλληνες, είναι το «τὰ πάντα ῥεῖ» του Ηράκλειτου και από το θεοκρατικό Βυζάντιο τα θετικά του και όχι τις δεισιδαιμονίες, που το οδήγησαν στην παρακμή και στην άλυσή του!

Ο Ρήγας στον «Ύμνον εις την Ελευθερίαν» του Σολωμού

Επέτειος 200 χρόνων από την σύνθεσή του

Του **Δημήτρη Καραπερόπουλου**

Φέτος, το 2023, γιορτάζεται η επέτειος των διακοσίων χρόνων από την σύνθεση του «Ύμνου εις την Ελευθερίαν» του Διονυσίου Σολωμού. Τότε, το 1823, ο εικοσιπεντάχρονος ποιητής άκουγε στην Ζάκυνθο τους κανονιοβολισμούς από το Μεσολόγγι και συνεπαρμένος από τον αγώνα των σκλαβωμένων Ελλήνων να σπάσουν τις αλυσίδες των τόσων αιώνων σκλαβιάς, σε ένα μήνα έγραψε τον περίφημο Ύμνο στην Ελευθερία,

που αναδύθηκε μέσα από τις τόσες αιώνων θυσίες των Ελλήνων.

Στις πρώτες στροφές του, ο Σολωμός ελεεινολογούσε την μέχρι κείνα τα χρόνια τακτική, που οι σκλαβωμένοι Έλληνες «γύρευαν στα ξένα/ άλλα χέρια δυνατά» (στροφή 9). Ικέτευαν τους ηγέτες ανατολής και δύσης για την αποτίναξη του αλλόθρησκου δυναστού, παίρνοντας μόνο υποσχέσεις, «Άλλος σου έκλαψε εις τα στήθια/ αλλ' ανόσασιν καμιά/ άλλος σου έταξε βοήθεια / και σε γέλασε φρικτά» (στροφή 11).

Τί ιστορική όμως σύμπτωση. Όταν θανατώνονταν ο Ρήγας το 1798, γεννιόνταν ο Σολωμός. Θα είχε ακούσει έκτοτε τους παϊάνες του, του «Θούριου» και

του «Ύμνου Πατριωτικού» τις προταγές. Τώρα η επανάσταση, όλοι στην επανάσταση, τον πόλεμο, και μόνοι μας στον αγώνα για την Ελευθερία. Και ο Σολωμός τον Ρήγα μόνο μνημονεύει στον Ύμνο του. Τονίζει στην στροφή 18 ότι τότε ακούστηκε «η πολεμόκρατη φωνή του Ρήγα» για την επανάσταση, για την λευτεριά, και οι σκλαβωμένοι την ακολούθησαν πιστά με σκοπό «ή τη νίκη ή τη θανά» (στροφή 15). Πλήρης δικαίωση.

Δρ. Δημήτριος Καραπερόπουλος
Πρόεδρος Επιστημονικής Εταιρείας
Μελέτης Φερών-Βελεστίου-Ρήγα

Νέα της Ομοσπονδίας Θεσσαλικών Σωματείων Αττικής

Το διοικητικό συμβούλιο αποφάσισε:

1. Ανακοίνωση για τους πληγέντες

2. Συλλαλητήριο συμπαράστασης στους πλημυροπαθείς Θεσσαλούς την **Κυριακή 19 Νοεμβρίου 2023** και ώρα **12:00**. Θα ενημερωθείτε για το σημείο συγκέντρωσης

3. Εκδήλωση για την 142η Επέτειο Απελευθέρωσης της Θεσσαλίας!

Κυριακή 26 Νοεμβρίου 2023

Ι. Ν. Αγίας Αικατερίνης (Γαλνού & Χαιρεφώντος, πλάκα Αθήνα)

Πρόγραμμα εκδήλωσης

Προσέλευση ώρα 10:30 - Πέρας Προσέλευσης ώρα 10:45

Ώρα 11:00: Πανηγυρική θεία λειτουργία - Αρτοκλασία Χαιρετισμός Προέδρου "Πανθεσσαλικής Στέγης"

Εκφώνηση του Πανηγυρικός της Ημέρας

Από τον Δήμαρχο Μουζακίου Θεοφάνη Στάθη

Ώρα 11:45 Πομπή Επισήμων, Θεσσαλών και φίλων της Θεσσαλίας στο Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη με επικεφαλής την φιλαρμονική του Δήμου Αθηναίων και συμμετοχή αγήματος

Ώρα 12:00 Κατάθεση Στεφάνων

Ώρα 12:20 Εθνικός Ύμνος

Ώρα 12:30 Παραδοσιακοί Χοροί της Θεσσαλίας

Ώρα 13:15 Λήξη επετειακής εκδήλωσης

Καλή αντάμωση

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η συμμετοχή της «Πανθεσσαλικής Στέγης»

2^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ «ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΔΑ»
14 Ιουνίου - 2 Ιουλίου

30 Ιουνίου / 21:00
"Η Περιφέρεια Αττικής τιμά την Θεσσαλία"

Χορευτικά:
• Σύλλογος Θεσσαλών Χαϊδαρίου "Η Θεσσαλική Γη"
• Σύλλογος Θεσσαλών Αγιάς Λιτσίων, Ζεφυρίου, Φυλής "Ο Ρήγας Φεραίος"
• Ένωση Θεσσαλών Θρασιού Πεδίου
• Σύλλογος Θεσσαλών Ν. Ιωνίας
• Σύλλογος Βαθυλακκίωντων Καρδίτσας "Η Αγία Μαρίνα"

Μουσικό Σχίσμα:
Παναγιώτης Μαρκοστόμος, Τριγωνίδι
Γρηγόρης Κραβαρίτης, Κλαρίνο
Κωστας Κικιλής, Βιολί
Θανάσης Παντιώρας, Κρουστικά
Ανδρέας Κούτσας, Λαούτο

Τιμητικές Βραβεύσεις:
Στέλλα Καρούδα, Βασίλης Ντιράλης
Περικτερο Λαογραφίας
Μαρία Αλεξίου

ΘΕΑΤΡΟ ΑΤΤΙΚΟΥ ΛΑΟΥ
«ΚΑΤΙΝΑ ΠΑΞΙΝΟΥ»
periferia_attika

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
με την προοπτική δωρεάν εισόδου
Περιφέρεια Αττικής
www.patt.gov.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΤΗΣ «ΠΑΝΘΕΣΣΑΛΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ»

Η Ομοσπονδία Θεσσαλικών Συλλόγων η «ΠΑΝΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΣΤΕΓΗ» σε συνεδρίαση του Δ.Σ την Παρασκευή 8/9/2023 με ομόφωνη απόφαση των μελών αποφάσισε:

1. Εκφράζει την θλίψη της για τον άδικο χαμό συμπατριωτών μας από τη μοναδική βιβλική καταστροφή που έπληξε και πλήττει την ιδιαίτερη πατρίδα μας και εύχεται για το αίσιο τέλος των αγνοουμένων.

2. Απευθύνει πρόσκληση σε όλους τους συλλόγους μέλη της να συγκεντρώσουν είδη πρώτης ανάγκης και να τα αποστείλουν στη διεύθυνση Σολωμού 59 Περιστέρι ΤΚ 121 33 μετά από συνεννόηση με τον υπεύθυνο συγκέντρωσης της βοήθειας, οργανωτικό Γραμματέα της Ομοσπονδίας κ Βασίλη Δημόπουλο τηλ 6980175395.

Αυτή την ώρα η έκφραση, με κάθε τρόπο, της αλληλεγγύης όλων μας, είναι όχι μόνο απαραίτητη αλλά επιτακτική. Οι πληγέντες βιώνουν δραματικές καταστάσεις, στερημένοι από όλα τα χρειώδη.

3. Να κινητοποιήσει όλο το ανθρώπινο δυναμικό της σε συνεργασία με την Πανελλήνια Συνομοσπονδία Θεσσαλών και να συγκαλέσει σύσκεψη των προέδρων των Εθνικοτοπικών φορέων της πατρίδας μας.

4. Να εκφράσει τις εγκάρδιες ευχαριστίες της στους εθελοντές και τις εθελόντριες αλλά και την υπερηφάνειά της για τους συμπατριώτες μας, που με αξιοπρέπεια διαχειρίζονται την βιβλική καταστροφή.

5. Να απευθύνει συμπατριωτικό κάλεσμα στον απόδημο Θεσσαλικό ελληνισμό και όχι μόνο, για την στήριξη και αναγέννηση της ιστορικής και πανέμορφης Θεσσαλίας μας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΚΑΤΑΓΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΠΛΗΜΜΥΡΟΠΑΘΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΙΩΤΩΝ

Ο Σύλλογος των απανταχού Καρδιτσιωτών, ως ο κεντρικός φορέας των Καρδιτσιωτών της Διασποράς, παρείχε πολύ μεγάλη ανθρωπιστική βοήθεια στους συμπατριώτες πλημυροπαθείς του Παλαμά, ύστερα από συντονισμένη μεγάλη δράση συλλογής ειδών πρώτης ανάγκης, που πραγματοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα 11-23 Σεπτεμβρίου 2023.

Πιο συγκεκριμένα, πλήθος μελών και φίλων του Συλλόγου μας από όλη την επικράτεια και το εξωτερικό, καθώς και φορείς, οργανώσεις, σχολεία και σωματεία ανταποκρίθηκαν με ιδιαίτερα συγκινητικό τρόπο στο κάλεσμα του Συλλόγου μας, συγκεντρώνοντας τεράστιες ποσότητες αγαθών, για την προσωρινή ανακούφιση εκατοντάδων πλημυροπαθών, αποδεικνύοντας έμπρακτα την αλληλεγγύη τους στους συμπατριώτες μας.

Με κεντρικό σημείο τα γραφεία του Συλλόγου των απανταχού Καρδιτσιωτών στην πλατεία Κάνιγγος στην Αθήνα, αλλά και με σημεία συγκέντρωσης σε

διάφορες περιοχές της πρωτεύουσας, οι εθελοντές του Συλλόγου παρέλαβαν τα προϊόντα, τα ταξινομήσαν ανά είδος, τα απέγραψαν και τα συσκευάσαν σε ειδικά κουτιά.

Ειδικότερα συγκεντρώθηκαν:

α) είδη ένδυσης και υπόδησης (παντελόνια, πουκάμισα, μπουφάν, μπλούζες, γαλότσες, παπούτσια κλπ),
β) είδη καθαριότητας και υγιεινής (χλωρίνες, καθαριστικά, αντισηπτικά, γάντια, απορρυπαντικά, χαρτιά υγείας, σαμπουάν, οδοντόκρεμες κλπ),
γ) είδη για βρέφη (μωρομάντηλα, πάνες, παιδικές κρέμες και γάλατα κλπ),
δ) είδη για υπερήλικες (υποσέντονα, πάνες, επιθέματα, καρτοβάμβακες κλπ), ε) τρόφιμα (ζυμαρικά, όσπρια, κονσέρβες, μπισκότα, χυμοί, γάλατα μακράς διάρκειας, ζάχαρη, αλεύρι κλπ),
στ) εμφιαλωμένα νερά,
ζ) φαρμακευτικά είδη (παισίονα, αντιπυρετικά, θερμόμετρα, οροί, οινόπνευμα, γάζες κλπ),
η) σχολικά είδη για τους μικρούς μαθητές (τετρά-

δια, μολύβια, κασετίνες, σχολικές τσάντες κλπ),
θ) τροφές και είδη για ζώα (κονσέρβες, ξηρά τροφή, κολάρα κλπ),

ι) καθώς και άλλα διάφορα χρήσιμα είδη πρώτης ανάγκης (φακοί, αντικουνουπικά, σκεύη και είδη κουζίνας κλπ).

Η ανθρωπιστική αποστολή ξεκίνησε από την Αθήνα για τον Παλαμά με τριαξονικό φορτηγό την Παρασκευή, 29 Σεπτεμβρίου και τα είδη αποθηκεύτηκαν σε ειδικό χώρο στην πόλη του Παλαμά. Η διανομή των προϊόντων πραγματοποιείται από εθελοντικές ομάδες στοχευμένα σε οικογένειες από όλα τα χωριά της περιφέρειας του Παλαμά που έχουν πραγματική ανάγκη, υπό την εποπτεία και καθοδήγηση του μέλους του Συλλόγου των απανταχού Καρδιτσιωτών, κ. Βασιλικής Τσίνα. Τέλος, ο Σύλλογος των Απανταχού Καρδιτσιωτών δηλώνει παρών και βρίσκεται σε ετοιμότητα να παράσχει την οποιαδήποτε άλλη έμπρακτη βοήθεια και συνδρομή χρειαστεί για την ιδιαίτερη πατρίδα μας και τους συμπατριώτες μας.

Χορωδία**20ο Χορωδιακό Φεστιβάλ Φαρσάλων**

Στις 1 Σεπτεμβρίου 2023 η χορωδία μας συμμετέχει στο 20ο Χορωδιακό Φεστιβάλ Φαρσάλων, στα πλαίσια της 16ης Γιορτής Χαλβά της πόλης. Η παρουσία μας με επιλεγμένα παραδοσιακά τραγούδια καθώς και μουσικές διάσημων Ελλήνων συνθετών ενθουσίασαν το κοινό του κατάμεστου Πολιτιστικού Κέντρου Φαρσάλων.

Ευχαριστούμε θερμά την Μαέστρο μας τους συμμετέχοντες χορωδούς καθώς και τους συνοδούς τους. Συχαρητήρια στους διοργανωτές για την άριστη εκδήλωση καθώς και για την θερμή φιλοξενία που μας επιφύλαξαν!

Το Πατ Κιουτ γιορτάσαμε και αυτό το καλοκαίρι**Κέφι-Χορός-Τραγούδι**

Αποχαιρετιστήριο γλέντι στο κέντρο Αλέξανδρος στην παραλία της Νέας Αγκιάλου

Κυριακή 20 Αυγούστου 2023
στις 20:00

Ζωντανή Μουσική

Διοργάνωση:
Σύλλογος Αγκιαλιτών της Αθήνας

Από το αποχαιρετιστήριο γλέντι του Συλλόγου των Αγκιαλιτών της Αθήνας που έχει γίνει θεσμός. Στην παραλία της Νέας Αγκιάλου στην ταβέρνα Αλεξάνδρος. Στα πλήκτρα ο Τάκης Τζουμερκιώτης και στο τραγούδι ο Δημήτρης Καρατζόγλου με πλούσιο ρεπερτόριο. Τους ευχαριστούμε για την εθελοντική προσφορά τους. Και του χρόνου !!!

Παγκόσμια Συνομοσπονδία Θεσσαλών**«Συνάντηση των Απόδημων Θεσσαλών με τον Υφυπουργό Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας κ. Κώτσηρα»**

Σε πολύ ζεστό και ευχάριστο κλίμα πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 26 Ιουλίου 2023 μια συνάντηση γνωριμίας της Παγκόσμιας Συνομοσπονδίας Θεσσαλών «ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ» με το νέο Υφυπουργό Εξωτερικών για θέματα Απόδημου Ελληνισμού κ. Κώτσηρα.

Στη συνάντηση συμμετείχαν ο Πρόεδρος της Παγκόσμιας Συνομοσπονδίας Θεσσαλών κ. Διαμαντής Γκίκας, ο Γενικός Γραμματέας Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας κ. Ιωάννης Χρυσουλάκης και ο Διευθυντής του Διπλωματικού Γραφείου του Υφυπουργού κ. Δημήτρης Γιολλάσης.

Νέο Δ.Σ. στην Παγκόσμια Συνομοσπονδία Θεσσαλών «ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ»

Η Παγκόσμια Συνομοσπονδία Θεσσαλών «ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ» ανέδειξε το Σάββατο 29 Ιουλίου 2023 στην τακτική Γενική Συνέλευση τα νέα όργανα διοίκησης, των οποίων η σύνθεση έχει ως ακολούθως:

Διοικητικό Συμβούλιο:

Πρόεδρος: Γκίκας Διαμαντής

Α' Αντιπρόεδρος: Μπλιόκας Γεώργιος

Β' Αντιπρόεδρος: Καρακώστας Ηρακλής

Γενικός Γραμματέας: Μίχου Φωτεινή

Ειδικός Γραμματέας: Κουκουράβας Αντώνιος

Ταμίας: Πολύζος Σωτήριος

Αναπληρωτής Ταμίας: Χουτέας Απόστολος

Υπ. Τύπου, Δημ. Σχέσεων και Ενημέρωσης: Γιάνναρος Πολυάνθη

Μέλη: Κερασοβίτης Ευθύμιος, Κερασοβίτη Αναστασία, Σκοτίδας Απόστολος

Αναπληρωματικά μέλη: Λασπά Βασιλική, Πλαβού Βίκυ

«Στο Θεσσαλικό κάμπο ολοκληρώθηκε με επιτυχία το 14ο Παγκόσμιο Συνέδριο και Αντάμωμα Θεσσαλών»

«Η Καραγκούνα γυναίκα, μητέρα, γιαγιά, εργάτρια, νοικοκυρά, αγωνίστρια. Μια γυναίκα σύμβολο που αντανάκλα τη λάμψη του θεσσαλικού πολιτισμού», ήταν το κεντρικό θέμα του 14ου Παγκοσμίου Συνεδρίου και Ανταμώματος Θεσσαλών, που πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία στον Δήμο Παλαμά το διήμερο 29 και 30 Ιουλίου 2023.

Οι Απανταχού Θεσσαλοί ανταμώσαν για άλλη μια χρονιά στην ιδιαίτερη αγαπημένη τους πατρίδα με αισθήματα αγάπης, υπερηφάνειας, συγκίνησης και νοσταλγίας και ένωσαν μία ζεστή φιλοξενία

από τον Δήμο Παλαμά και τον Δήμαρχο κ. Γεώργιο Σακελλαρίου. Το φετινό συνέδριο πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας.

Νέα Φιλοπρόοδου Συλλόγου

1η ΓΙΟΡΤΗ ΣΤΑΦΥΛΙΟΥ - ΤΖΙΑΦΕΤΙ

Ο Φιλοπρόοδος Σύλλογος Νέας Αγκιάλου σε συνεργασία με τη Περιφέρεια Θεσσαλίας, διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία τη 1η Γιορτή Σταφυλιού -Τζιαφέτι στη κεντρική πλατεία της πόλης. Πλήθος Αγκιαλιτών έδωσαν το παρόν και διασκέδασαν μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Μέγας χορηγός η οικογένεια ΜΠΟΥΤΛΑ που προσέφερε τα σταφύλια για το πάτημα, μούστο, καθώς και κρασί του οινοποιείου τους, για τους παρευρισκομένους. Οι κύριοι, Τζουμερκιώτης Δημήτρης και Καρατζόγλου Δημήτρης, μας συντρόφευσαν μελωδικά με όμορφες Ελληνικές επιτυχίες. Τη μουσική σκυτάλη πήρε η Ευαγγελία Ανεσιτιάδου που μας κράτησε στη πίστα με παραδοσιακά και λαϊκά ακούσματα.

Η αναβίωση του πατήματος των σταφυλιών, πρωτόγνωρη στα παιδιά, τα ενθουσίασε και ήταν μια ευκαιρία να διδαχθούν τον παλιό, παραδοσιακό τρόπο κατασκευής του μούστου. Η πρόεδρος και το Δ.Σ. του Φιλοπρόοδου ευχαριστούν θερμά όλους, όσους ήρθαν και διασκέδασαν μαζί μας με τον παλιό, παραδοσιακό, Αγκιαλίτικο τρόπο. Μας τίμησαν με την παρουσία τους:

Η κυρία Γιούλη Μποντού Τοκαλή (Αντιδήμαρχος Τουρισμού του Δήμου Βόλου)

Ο κύριος Θεόδωρος Στάμος (Εντεταλμένος Περιφερειακός Σύμβουλος)
Ο κύριος Νικόλαος Παπαπέτρος (Υποψήφιος Δήμαρχος Βόλου)

Ευχαριστούμε θερμά όσους βοήθησαν:
Τον Αγροτικό Παραγωγικό Συνεταιρισμό Νέας Αγκιάλου η ΔΗΜΗΤΡΑ για τη προσφορά μούστου.
Τις κυρίες: Σταυρούλα Ανεσιτιάδου, Όλγα Μακαρίτη για τη παρασκευή των μουσταλευριών.
Τον κο Γιάννη Χαλίλη για τους φωτισμούς.
Τον κο Κων/νο Παραμάνη για τις μουσικές του προτάσεις.
Όλους όσους με όρεξη και μεράκι δούλεψαν για το άρτιο αποτέλεσμα.

Στη σύγχρονη εποχή της παγκοσμιοποίησης και της πολτοποίησης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των λαών, η γνώση της καταγωγής και της ταυτότητας δεν είναι μόνο χρέος στους προγόνους, αλλά και προσωπική ευθύνη. Και του χρόνου!

80 χρόνια μετά...

Αυτός ήταν ο τίτλος της εκδήλωσης μνήμης που οργάνωσε ο Σύνδεσμος Πληγέντων και Μαρτυρικών Χωριών Μαγνησίας, τη Παρασκευή 16 Ιουνίου 2023 στο Ανοιχτό Θέατρο της Νέας Ιωνίας Βόλου, τιμώντας τα 80 χρόνια από τη κατοχή. Η εκδήλωση είχε ως κίνητρο να αποδώσει τιμή στους πεσόντες (άνθρωποι που συνέβαλαν στην ιστορικότητα του τόπου), να συμβάλει στη γνώση της ιστορίας, στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης, αλλά και τη διάδοση της στις επόμενες γενιές.

Αξιοποιήθηκαν ποικίλες μορφές τέχνης όπως: δραματοποίηση, ποίηση, μελοποιημένη και μη, μουσική αφήγηση και απαγγελία, τραγούδι, χορός, θεατρικός μονόλογος και διάλογος, μαρτυρίες και φωτογραφία, βίντεο κλιπ. Ως Αγκιαλίτες, αλλά και ως Φιλοπρόοδος Σύλλογος, συμμετείχαμε με φωτογραφικό υλικό από το Ιστορικό αρχείο μας, αλλά και ως χορωδοί στο επικό τραγούδι για τη Μάχη της Σοδειάς.

Συμμετείχαν επίσης με δρώμενα τα εξής χωριά (αλφαβητικά): Άγιος Βλάσιος, Βελεστίνο, Δράκεια, Κανάλια, Κατπχώρι, Κερασιά, Μπλίες, Νέα Αγκιάλος, Πλάτανος, Πορταριά, Ριζόμυλος. Αναφορές γίνονται σε: Αργαλαστή, Βόλο, επαρχία Αλμυρού, Λαύκο, Λεχώνια.

"Κι' αν σου μιλώ με παραμύθια και παραβολές είναι γιατί τ' ακούς γλυκότερα, κι η φρίκη δεν κουβεντιάζεται γιατί είναι ζωντανή γιατί είναι αμίλητη και προχωράει-στάζει τη μέρα στάζει στον ύπνο μνησιπήμων πόνος."

Γιώργος Σεφέρης

Ο ιατρικός σύλλογος Μαγνησίας στο πλευρό του φιλοπροόδου συλλόγου Ν. Αγκιάλου

Η Αλληλεγγύη είναι η Δύναμή μας

Η πρόεδρος και το Δ.Σ. του Φιλοπρόοδου Συλλόγου Νέας Αγκιάλου, ευχαριστούν θερμά τον ΙΑΤΡΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ (www.ismagnesia.gr) και όλα τα μέλη του Δ.Σ. για τη προσφορά και στήριξή τους σε πλημμοροπαθείς της περιοχής μας (Δημητριάδα).

Με αίσθημα ευθύνης και αλληλεγγύης και ανταποκρινόμενοι άμεσα στη λίστα αναγκών που συνέταξαν οι κάτοικοι, προσέφεραν νερά, εργαλεία, γάντια, γαλότσες, που διανεμήθηκαν τάχιστα. Ευχαριστούμε θερμά το Δ.Σ. του Ιατρικού Συλλόγου Μαγνησίας, που με ιδιαίτερη ευαισθησία εκδήλωσαν αυθόρμητα την συμπάθεια και την συμπαράσταση τους προς τους πλημμοροπαθείς της Δημητριάδας (Αγκιάλος). Τους ευχαριστούμε όλους μαζί και τον καθένα ξεχωριστά και ονομαστικά:

Πρόεδρος: Χρήστος Βενέτης
Αντιπρόεδρος: Αγγελική Γιοβάνη
Γενικός Γραμματέας: Ευάγγελος Βούλγαρης
Ταμίας: Φιλίτσα Γρηγορίου
Μέλη: Ευθύμιος Τσάμης-Παύλος Μαλινδρέτος-Ευάγγελος Παπάς-Σάββας Σάρκος-Χαράλαμπος Μάνδρος-Αντώνης Καρζής-Λιάνα Κεράνη.

Στις δύσκολες στιγμές, η αλληλεγγύη είναι η μόνη απάντηση!

DISCO ΒΡΑΔΙΑ «THE GOLDEN YEARS» 60s-70s-80s

Η διασκέδαση «χτύπησε» κόκκινο στον Κόκκινο!

Το Σάββατο 5 Αυγούστου 2023, ο Φιλοπρόοδος Σύλλογος Νέας Αγκιάλου, οργάνωσε μία υπέροχη καλοκαιρινή μουσικοχορευτική βραδιά στο ΚΟΚΚΙΝΟΣ CLUB. Σε έναν χώρο με θέα τον Παγασητικό, στο ομορφότερο μπαλκόνι της περιοχής μας και με μουσικές που αγαπήσαμε, ταξιδέψαμε πίσω στον χρόνο, τραγουδήσαμε χορέψαμε, νοσταλγήσαμε, συγκινηθήκαμε...

Οδηγοί και συνοδοιπόροι στο μουσικό μας ταξίδι οι D.js Nick Levantis και Francois που δώσανε τον καλύτερό τους εαυτό και αποζημιώθηκαν με τον ενθουσιασμό και τον ασταμάτητο χορό του κοινού. Μουσικές περιπλανήσεις των χρυσών δεκαετιών, του 60', του 70' και του 80'.

Μία μουσική καλοκαιρινή νύχτα, που έγινε πλέον θεσμός στην περιοχή μας. Μία μουσική βραδιά που θα μείνει αξέχαστη..!

Νέα Φιλοπρόοδου Συλλόγου

Μουσικοχορευτική παράσταση «ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ»

Το Σάββατο 17 Ιουνίου 2023 στο γυμναστήριο του Λυκείου Ν. Αγκιάλου, παρουσιάστηκε από τα παιδιά των τμημάτων του Φιλοπρόοδου, σε συνεργασία με την ΕΚΠΟΛ Μαγνησίας, η μουσικοχορευτική παράσταση "ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ". Με τραγούδια και χορούς από διάφορα μέρη της υφηνίου, τα παιδιά έδωσαν τον καλύτερό τους εαυτό και απέσπασαν το θερμό χειροκρότημα, αλλά και επαίνους για τις επιδόσεις τους. Κίνα, Αμερική, Ρωσία, Ινδία, Αφρική, Ισπανία,

Ιταλία, Γαλλία και φυσικά Ελλάδα "παρέλασαν" μπροστά στο κοινό. Τα παιδιά της καθηγήτριας χορού, κας Λίλλας Γιαννακοπούλου, μάγεψαν με τις υπέροχες χορογραφίες τους. Η παιδική χορωδία, με την μαέστρο μας, καθηγήτρια μουσικής κα Μαριάννα Σαμαρτζή, τραγούδησαν Γαλλικά, Ιταλικά, Ρώσικα και Ελληνικά τραγούδια. Οι μικροί χορευτές, του παιδικού τμήματος, των παραδοσιακών χορών με χοροδιδάσκαλο τον κο Θανάση Μπέα, ξεσήκωσαν το κοινό. Το νηπιακό χορευτικό

παραδοσιακών, με τη δασκάλα τους τη κα Δήμητρα Ανεσιτιάδου, χειροκροτήθηκαν με θέρμη για την εμφάνισή τους. Τα παιδάκια του τμήματος Δημιουργικής Απασχόλησης, με τη δασκάλα τους κα Αθηνά Κωνσταντινίδου, έκλεψαν τις εντυπώσεις. Τα παιδιά που παρουσίασαν θεατρικά τα δρώμενα, για ακόμα μία φορά ήταν άψογα. Μας τίμησαν με την παρουσία τους οι:

Ο πρόεδρος της ΕΚΠΟΛ κα Γιώργος Κίτσιος.
Η κα Βάσω Πυργάνη-Παρασκευοπούλου.

Η πρόεδρος του Συλλόγου Γυναικών κα Χριστίνα Καρανικόλα

Για την πραγματοποίηση της εκδήλωσης, η πρόεδρος και το Δ.Σ. του Φιλοπρόοδου, ευχαριστούν θερμά την κα Αθηνά Κωνσταντινίδου για την αμέριστη συμπαράστασή της, τις Ευαγγελία και Φανή Ανεσιτιάδου για την τόσο πολύτιμη βοήθειά τους. Ευχαριστούν τους δασκάλους του Συλλόγου για την άψογη δουλειά τους. Ευχαριστούν τους γονείς που εμπιστεύονται στο Σύλλογο τα παιδιά τους. Ευχαριστούν τα παιδιά που με τον ενθουσιασμό και την αγάπη τους, μας κάνουν καλύτερους.

Ολοκαύτωμα 30ης Ιουλίου 1906 με τη ματιά του Κώστα Βάρναλη

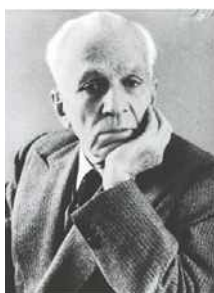
Η Αγκιάλος είναι χτισμένη σε χερσόνησο, στα βόρεια του κόλπου του Πύργου (Μπουργκαζ) και βρίσκεται στις παρυφές μιας μεγάλης πεδιάδας, που από την Βυζαντινή εποχή ονομαζόταν "κάμπος της Αγκιάλου". Η Αγκιάλος ιδρύθηκε από τη γειτονική Απολλωνία (Σωζόπολη) τον 6ο αιώνα π.Χ.

Στη περιοχή υπήρχε ακμαίος Ελληνισμός. Οι πόλεις Φιλιππούπολη, Πύργος, Βάρνα, Στενήμαχος, Τατάρ – Παζαρτζίκ, Ζαγορά και άλλες αποτελούσαν κέντρα του. Το καλοκαίρι του 1906, άρχισαν άγριοι διωγμοί των Ελλήνων με πρώτο στόχο τη Βάρνα, όπου ο Βουλγαρικός όχλος, παρακινούμενος από τις αρχές, προέβει στη λεηλασία και καταστροφή Ελληνικών σχολείων, καταστημάτων, σπιτιών, καθώς και στο φόνο Ελλήνων. Οι διωγμοί γρήγορα επεκτάθηκαν και στις άλλες πόλεις. Επί τρεις μήνες το τουφέκι, η φωτιά και το τσεκούρι δούλευαν ακατάπαυστα. Πάνω από 120 εκκλησίες, 70 σχολεία, ανάμεσά τους και η Μαρσάλειος Σχολή, το κόσμημα της Φιλιππούπολης καταστραφήκαν. Το Ολοκαύτωμα της Αγκιάλου ήταν αποτέλεσμα της κορύφωσης του βαλκανικού εθνικισμού. Οι Έλληνες κάτοικοι της Αγκιάλου, αποφάσισαν να αμυνθούν με κάθε τρόπο. Έκλεισαν τα καταστήματα της πόλης, έβαλαν ένοπλη φρουρά στην είσοδο της και οχύρωσαν το μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου με οπλισμένους πο-

λίτες. Την 20η Ιουλίου κατέλαβε το μοναστήρι ο βουλγαρικός στρατός, και παρέμεινε ως τις 28 του μήνα για το "περιφρουρήσει".

Μετά την αναχώρηση του στρατού, ομάδες Βουλγάρων από τον Πύργο επιτέθηκαν κατά των οπλισμένων Ελλήνων και οι συγκρούσεις γενικεύθηκαν σε όλη την πόλη. Βούλγαροι κομιτατζήδες κατέστρεψαν κάθε τι το Ελληνικό και εξόντωσαν δεκάδες Έλληνες Αγκιαλίτες. Μία πόλη πυρπολημένη, με καπνίζοντα ερείπια, λεηλατημένη, παραδομένη στο μίσος και τη μανία. Για ώρες κράτησε η σύγκρουση. Η άμυνα των Αγκιαλιτών για την προάσπιση της κοιτίδας τους, υπήρξε λυσσαλέα. Η Αγκιάλος πλήρωσε πρώτη το βαρύ παραπληρωματικό τίμημα της ελληνο-βουλγαρικής σύγκρουσης στη Μακεδονία και τη Θράκη, όπου αναμετρήθηκαν ο Ελληνικός με το Βουλγαρικό μεγαλοϊδεατισμό. "Στις 30 Ιουλίου σήμανε η ώρα της Αγκιάλου. Αλλά εκεί τα πράγματα ήταν λιγάκι σκούρα. Η Αγκιάλος χτισμένη σ' ένα ακρωτήριο ανάμεσα σε δυο θάλασσες κι έχοντας προς το μέρος της στεριάς τη λίμνη των αλυκών ήταν από φυσικό της δύσκολο να κυριευθεί "από έξω". Έπειτα ο πληθυσμός ήταν ολάκερος σχεδόν ελληνικός κι ο δεσπότης είχε ετοιμάσει την άμυνα.

Όσοι είχαν υπηρετήσει στο στρατό,

οπλιστήκανε και φυλάγανε βάρδια κάθε νύχτα στο στενό έμπασμα της πόλης. Και τηλεγραφούσε ο δεσπότης στην κυβερνήση πως θα αναγκαστεί να "υπερασπίσει την τάξη...". Γι' αυτό οι Βουλγαρομακεδόνες επιχειρήσανε να μπουνέ νύχτα και ξαφνικά στην πόλη. Μα οι φρουροί αγρυπνούσανε και άρχισε το τουφεκίδι. Τότες επιχειρήσανε να στείλουν ένα απόσπασμα από το βορεινό στενό της Μεσέβριας και να βάλουνε τους Έλληνες "μεταξύ δύο πυρών". Κατά το μεσημέρι η μάχη φούντωσε μέσα στην πόλη. Τότες έφτασε από τον Πύργο έφιππη χωροφυλακή να "θέσει τέρμα εις την συμπλοκήν", ήγουν να εκτοπίσει τους Ρωμιούς και να παραδώσει την πόλη στους κομιτατζήδες. Κι η πόλη ολόκληρη, από παλιά ξύλινα σπίτια με στενούς δρόμους, παραδόθηκε στις φλόγες και κάπκε σε λίγη ώρα. (...) Κι άκουσα δίπλα μου τη Μπάμπο Ζωίτσα -και ποιος δεν την ήξερε!... Γριά Βουργάρα εξελληνισμένη υπηρετούσε αμέτρητα χρόνια εκκλησία στην ελληνική εκκλησία. (...) Άκουσα λοιπόν τη Μπάμπο Ζωίτσα να μονολογεί ρωμέικα με τρόπο, που να πάρει τ' αυτί μου την κουβέντα της:

-Καλά της κάνανε! Έτσι κι "αυτοί" καίνε στη Μακεδονία τα βουργάρικα χωριά. Αμ πώς!...

Είχε ξυπνήσει μέσα της η κοιμισμένη

από χρόνια ράτσα της."

Όσοι διασώθηκαν κατέφυγαν στην περιοχή των αλυκών και από εκεί έφυγαν με πλοία σε άλλες πόλεις και σε οθωμανικό έδαφος, απ' όπου αναχώρησαν για την Ελλάδα. Οι περισσότεροι Αγκιαλίτες πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν στη Νέα Αγκιάλο της Μαγνησίας. Το δεύτερο ρεύμα των Αγκιαλιτών προσφύγων, που ήρθαν στην Ελλάδα μετά το 1919, εγκαταστάθηκαν στο συνοικισμό «Νέα Αγκιάλος» της Θεσσαλονίκης. Η ιστορία τώσων ετών, οι ένδοξες ημέρες ενός πολιτισμού, θάφτηκαν κάτω από τις στάχτες..

Οι ξεριζωμένοι Αγκιαλίτες, άφησαν πίσω τους τα πάντα και πήραν μαζί τους μόνο τα όνειρα τους, τις θύμισες, την κουλτούρα, τον πολιτισμό τους, την πανάρχαια ιστορία τους. Η χαμένη πατρίδα, έμεινε πάντα εκεί που είναι η θέση της, στην καρδιά! Εκεί όπου θα ζει για πάντα το νοσταλγικό δράμα τη χαμένης κοιτίδας.

"Τώρα φυσικά δε με ξαφνιάζουν τέτοια πράγματα. Γιατί ξέρω, πως δεν φταίνε οι λαοί όταν μισούνται και σκοτώνονται αναμεταξύ τους. Φταίνε εκείνοι, που καλλιεργούν μέσα τους το μίσος και το έγκλημα και τους "διορίζουνε" κάθε τόσο και τον "προαιώνιο" εχθρό για να ξεθυμάνουνε. Για συμφέρο τάχα των λαών; Όχι βέβαια. Για το συμφέρο των ληστών."

Ιερό Ίδρυμα «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ»

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

• Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιερού Ιδρύματος «Η Αγία Τριάδα» εκφράζει τα θερμά του συγχαρητήρια στο Δήμαρχο Χαλκηδόνος Σταύρο Αναγνωστόπουλο για την επαγγελματική του.

Του εύχεται προσωπική και οικογενειακή υγεία κι ευτυχία, για να συνεχίσει με τον ίδιο ζήλο το όραμά του για το καλό των πολιτών και του τόπου.

• Ο πρόεδρος και τα μέλη του ΔΣ του Ιερού Ιδρύματος Ανατολικής Ρωμυλίας «Αγία Τριάδα» εκφράζουν τα θερμά τους συγχαρητήρια στο νέο εκλεγέντα Δήμαρχο Πέλλας κύριο Ευστάθιο Φουντουκίδη και του εύχονται υγεία προσωπική και οικογενειακή και μία θητεία παραγωγική προς όφελος των πολιτών και του τόπου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο πρόεδρος και τα μέλη του ΔΣ του Ιερού Ιδρύματος Ελλήνων Ανατολικής Ρωμυλίας «Αγία Τριάδα» εκφράζουν τις θερμές τους ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη τους προς τον απερχόμενο Δήμαρχο Πέλλας κ. Γρηγόρη Στάμκο για την άσπρη συνεργασία μας και κυρίως για την σημαντική συμβολή του στην χρηματοδότηση του Πολιτιστικού Κέντρου από την Αναπτυξιακή Πέλλας ΑΕ, στην έκδοση της Άδειας, καθώς και στην πραγμάτωση της τροποποίησης του ρυμοτομικού σχεδίου σε χρόνο ρεκόρ. Ένα έργο που συνετελέσθη και φέρει την σφραγίδα του. Θα συνεχίσουμε μαζί από την θέση του Α Αντιπροέδρου του Ιερού Ιδρύματος.

Τον ενημέρωσε για την πορεία του Ιδρύματος του ευχήθηκε καλή επιτυχία και του ζήτησε την στήριξη του εάν επανεκλεγεί!!!
Θερμά συγχαρητήρια για την επανεκλογή του!!!
Του ευχόμαστε υγεία προσωπική και οικογενειακή και μία θητεία παραγωγική προς όφελος των πολιτών και του τόπου!!!

ΔΙΜΗΝΟ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Εν αναμονή της πολιτικής ημερίας μετά τις εθνικές και αυτοδιοικητικές εκλογές και μέχρι να αναλάβουν τα καθήκοντά τους οι νέοι άρχοντες το Ιερό Ίδρυμα προχωράει με βηματισμό χελώνας. Έν αναμονή δε της υλοποίησης των αποφάσεων μας, για την έναρξη κατασκευής του Πολιτιστικού Κέντρου μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023, την τροποποίηση του καταστατικού και την δημιουργία της ΑΜΚΕ με την επωνυμία «Φίλων του Ιερού Ιδρύματος και της Θράκης» προκειμένου να αποκτήσει την απαιτούμενη ευελιξία και την οικονομική του ευρωστία με σκοπό να προχωρήσει στην υλοποίηση των προγραμμάτων του, αναμένουμε!!!!

Παράταση μέχρι 31/12/2023

Συνάντηση με το Δήμαρχο Δομοκού

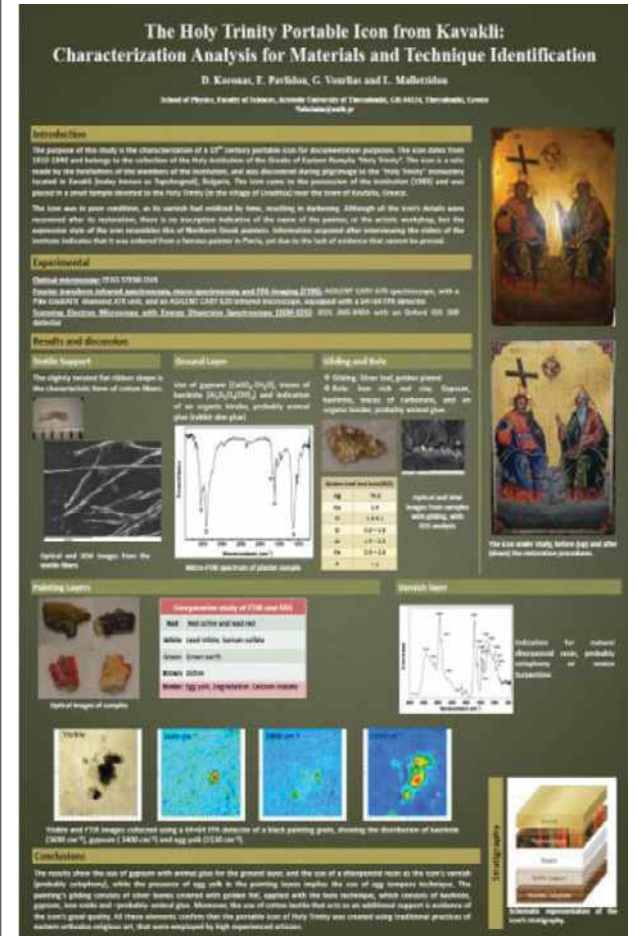
Συνάντηση με το Δήμαρχο Δομοκού **Χαράλαμπο Λιόλιο** είχε το καλοκαίρι ο πρόεδρος του Ιερού Ιδρύματος Απόστολος Ζαφειρόπουλος στο γραφείο του. Τον ενημέρωσε για την πορεία του Ιδρύματος του ευχήθηκε καλή επιτυχία και του ζήτησε την στήριξη του εάν επανεκλεγεί!!!
Θερμά συγχαρητήρια για την επανεκλογή του!!!
Του ευχόμαστε υγεία προσωπική και οικογενειακή και μία θητεία παραγωγική προς όφελος των πολιτών και του τόπου!!!

Η εικόνα του Ιερού Ιδρύματος απέκτησε ταυτότητα

Μέσα από την μελέτη και την δημοσιοποίηση, η Εικόνα της Αγίας Τριάδας που λάτρευαν οι πρόγονοί μας απέκτησε Ταυτότητα. Η ανάλυση της εικόνας και το αποτέλεσμα της συντήρησης παρουσιάστηκε στο 37ο πανελλήνιο συνέδριο που οργάνωσε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με το τμήμα φυσικών επιστημών.

Alexandroupolis, Greece; 2nd Dept. of Radiology, Medical School, National & Kapodistrian University of Athens, 15772, of Athens, Greece
The Holy Trinity Portable Icon from Kavali: Characterization Analysis for Materials and Technique Identification
D. Karakas, E. Pavlidou, I. Tsoutsoumanos¹, G.S. Polymeris¹, G. Kiri¹
School of Physics, Faculty of Sciences, Aristotle University of Thessaloniki, GR-54124 Thessaloniki, Greece
A new technique for the characterization of electron transition pathways between excited states
P. B. Konstantinidis¹, E. Tsoutsoumanos¹, G.S. Polymeris¹, G. Kiri¹
¹Aristotle University of Thessaloniki, Physics Dept., Nuclear Physics and Elementary Particles Physics Section, GR-54124, NCSR "Demokritos", GR-15310, Ag. Paraskevi, Athens, Greece; ²Cond. Matter Physics Laboratory, Physics Dept., 11527, Athens, Greece

10^ο αντάμωμα Ανατολικορωμιωτών της ΠΟΣΑΡ Λάρισα 7-9 Αυγούστου

Μετά την υποδοχή της εικόνας της Αγίας Τριάδος το απόγευμα της Παρασκευής στην πλατεία Φιλιππούπολης ακολούθησε η εσπερίδα στις 8 το βράδυ που διοργάνωσε η ΠΟΣΑΡ στην Δημοτική Βιβλιοθήκη Λάρισας - Μουσείο «Γεωργίου Κατσίγρα» με θέμα: Σκοποί του Ιερού Ιδρύματος «ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ».

Ο πρόεδρος του ιδρύματος Απόστολος Ζαφειρόπουλος αναφέρθηκε στην δημιουργία του, στην πορεία του μέχρι σήμερα και στους σκοπούς ιδρύματος, ενώ για το Επιστημονικό και Ερευνητικό έργο του Ιδρύματος μίλησε ο υπεύθυνος του επιστημονικού προγράμματος και έρευνας Αναπληρωτής καθηγητής κύριος Θεόδωρος Κουτρούκης.

Από την υποδοχή της Εικόνας

Ο Σύλλογος Αγκιαλιτών Αθήνας αναδεικνύεται **ΠΥΛΩΝΑΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ**
Κάθε χρόνο κορηγεί το πόσο των 500.00 ευρώ, για τους σκοπούς του

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιερού Ιδρύματος Ελλήνων Ανατολικής Ρωμυλίας «Η Αγία Τριάδα» αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει τον Σύλλογο των Αγκιαλιτών της Αθήνας για την επιχορήγηση των πεντακοσίων ευρώ (500.00) προς το ίδρυμά μας, στις 4 Σεπτεμβρίου 2023 Νο Απόδειξης 163. Με την χορηγία σας αυτή σε μία δύσκολη οικονομική περίοδο για τους συλλόγους, αποδεικνύεται εμπράκτως την ευαισθησία σας για την πραγμάτωση των σκοπών του Ιδρύματος, ενώ αναδεικνύεστε σε πυλώνα του, αφού συμβάλλατε τα μέγιστα, καταθέτοντας κάθε χρόνο το ποσό των 500.00 ευρώ ώστε να προχωρήσουμε σύντομα στα θυρανοίξια του Ιερού Ναού της Αγίας Τριάδας. Ευχόμαστε και άλλοι Σύλλογοι να ακολουθήσουν το παράδειγμά σας.

Θερμά συγχαρητήρια!!!

Δύσκολο Καλοκαίρι για Νέα Αγκίαλο, Βόλο

Η αρχή της καταστροφής έγινε γνωστή όμως με τα γεγονότα στον Βόλο και το Πήλιο! Κραυσίδωνας Άναυρος και Ξηριάς υπερχειλίσαν (δύο φορές σε λιγότερο από 1 μήνα) και τόννοι λάσπης κατέκλεισαν τον Βόλο. Η πόλη για ημέρες δεν είχε νερό πόσιμο αλλά και ρεύμα για πάρα πολλές ώρες. Στο Πήλιο πολλοί δρόμοι κατέρρευσαν και πολλά από τα χωριά του Πηλίου παρέμειναν αποκομμένα από τον υπόλοιπο κόσμο καθώς ο μοναδικός πολλές φορές δρόμος είχε κα-

ταρρεύσει. Υπό το βάρος των καταστροφών έγιναν και οι Δημοτικές και Περιφερειακές εκλογές με άμεσο αντίκτυπο στην συμμετοχή στις πληγείσες περιοχές κυρίως της Καρδίτσας.

Τέλος δεν υπήρξε το κουράγιο ούτε για τον εορτασμό της 30ης Ιουλίου 1906 που περιορίστηκε σε επιμνημόσυνη δέηση τρεις ημέρες αφού κινδύνευσε η Νέα Αγκίαλος από Ολοκαύτωμα σε καιρό ειρήνης.

Πέμπτη 27 Ιουλίου:

«Ενός κακού μύρια έπονται» ή σε κάθε περίπτωση όλα ξεκίνησαν για την περιοχή της Θεσσαλίας γενικότερα από μια «απλή» φωτιά που ξέφυγε από τον έλεγχο και της πυροσβεστικής στην περιοχή κοντά στο Βελεστίνο. Λάθη στον χειρισμό της επιχείρησης κατάσβεσης; στην μη δυνατότητα για επαρκή όπως φαίνεται εναέρια μέσα; Ενδεχομένως και στους ανέμους.. και η φωτιά σχεδόν κύκλωσε από τα βόρεια του τον Δήμο Βόλου. Χωρίς να είμαστε ειδικοί μάλλον και το γεγονός ότι δεν υπάρχει πολλή βλάστηση στους λόφους πίσω από την Νέα Αγκίαλο καθυστέρησε την εξάπλωση της πυρκαγιάς...

Πέμπτη 27 Ιουλίου: πολλοί κάτοικοι παίρνουν διαδοχικά μηνύματα 112 που τους παροτρύνει να εκκενώσουν την περιοχή της Κριθαριάς – Μεγάλης Βελανιδιάς και Νέας Αγκίαλου. Οι καπνοί φαίνονται ήδη πάνω από το Βουνό. Οι κάτοικοι παραμένουν στο χωριό – δεν ξέρουν πραγματικά τι να κάνουν. Τα απανωτά 112 μηνύματα μάλλον ενισχύουν

τους δισταγμούς των κατοίκων για εκκένωση προς τον Αλμυρό. Λίγο μετά τις 17:30 και τα στρατιωτικά μυστικά της περιοχής έγιναν χαρτοπόλεμος και δημοσιεύτηκαν φωτογραφίες της ΚΑΡΑΜΠΑ στα media. Εκρήξεις από τις αποθήκες πυρομαχικών έκαναν πιο δραματικές τις ώρες. Και ξαφνικά τα αθηναϊκά media έστρεψαν τα βλέμματά τους στην Νέα Αγκίαλο. Νέο 112 για εκκένωση της Νέας Αγκίαλου προς τον Βόλο αυτή την φορά, μιας και ο δρόμος προς Αλμυρό ή την εθνική οδό έκλεισε για λόγους ασφαλείας καθώς για κάποια ώρα ακούγονταν εκρήξεις. Κόσμος μαζεύεται πίσω από το Δημαρχείο και το παλιό τελωνείο. Η μεγαλύτερη από τις εκρήξεις μάλιστα που γκρέμισε σε μια στιγμή τις τζαμαρίες – προσόψεις των εμπορικών καταστημάτων αλλά και αυτή της τοπικής δημοσιογράφου που έπεσε κάτω καθώς έκανε ρεπορτάζ σε ζωντανή μετάδοση λίγα μέτρα από τις αποθήκες σόκαραν το πανελλήνιο αλλά και έτρεψαν τους κατοίκους να εγκαταλείψουν την Νέα

Αγκίαλο, υπό τον φόβο όχι τόσο της φωτιάς όσο του τι θα μπορούσε να συμβεί σε μια πιο εκτεταμένη κατάσταση εκρήξεων. Οι κάτοικοι και πάρα πολλοί επισκέπτες που έμεναν στα τοπικά ξενοδοχεία κυρίως με λεωφορεία αλλά και δικά τους οχήματα μεταφέρθηκαν σε ασφαλή απόσταση μέσα στην πόλη του Βόλου. Εκεί όσοι δεν είχαν συγγενείς ή κάπου αλλού να περάσουν το βράδυ φιλοξενήθηκαν στον Εκθεσιακό χώρο από τον Δήμο Βόλου που τους παρείχε νερό και φαγητό.

Το βράδυ περιπολούσε η αστυνομία για τον φόβο κλοπών.

Η κατάσταση που βρήκαν οι κάτοικοι την επόμενη μέρα που τους επιτράπη να επιστρέψουν ήταν δραματική: η εμφάνιση των καταστημάτων χωρίς βιτρίνες στους δύο κεντρικούς δρόμους της Νέας Αγκίαλου: Ελευθερίας και 30ης Ιουλίου ήταν αποκαρδιωτική. Η συνέχεια για τις ζημιές από τα τραντάγματα μέσα στα σπίτια σε πολλά από αυτά με σοβαρές ζημιές τους καταρράκωσε. Από που να ξεκινήσεις!!!

και Θεσσαλικό κάμπο! - 27 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023

27 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023 - Μια περιπέτεια... Από την Ευγενία Κοφινά

Φίλοι μου, ελπίζω να με θυμάστε! Είμαι η Ευγενία Κοφινά, σύζυγος Κοφινά, εγγονή του Ανδρέα Κακάνη - και της Ευγενίας Ευλογημένου. Είχα την στήλη με τα αφηγήματα του παππού Ανδρέα στα προηγούμενα φύλλα της εφημερίδας μας. Σήμερα όμως θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας την εμπειρία που είχα το καλοκαίρι στην Αγκιάλο του Βόλου. Ας τα πάρουμε όμως από την αρχή.

πλησίαζε η φωτιά. Άρχισα να μαζεύω τα πράγματά μας όμως μου φαινόταν απίθανο όλο αυτό ως την στιγμή που ο μικρός άνοιξε το παντζούρι και φάνηκε η καπνιά. Μέχρι να το συνειδητοποιήσω όλο αυτό έγινε η πρώτη έκρηξη! Το παιδί τρόμαξε, το 112 «φώναζε» να μείνουμε μακριά από τα τζάμια και να φύγουμε το γρηγορότερο. Οι εκρήξεις διαδέχονταν η μία την άλλη.

Σκέφτηκα ότι έπρεπε να κρατήσω την ψυχραιμία μου για χάρη του παιδιού παρότι τα είχα χαμένα... Τελικά καταφέραμε και βάλουμε όσα πράγματα μπορούσαμε στο αυτοκίνητο ενώ μας ενημέρωναν ότι έφτασε η φωτιά στο στρατόπεδο και σκάνε τα πυρο-

μακικά. Ο δρόμος μπροστά στην παραλία ήταν γεμάτος πανικόβλητους ανθρώπους. Τουρίστες οι περισσότεροι από τα Βαλκάνια που προσπαθούσαν να καταλάβουν τι συμβαίνει. Εγώ φοβόμουν, μην κλείσει ο δρόμος και βγήκα γρήγορα τον περιφερειακό. Ο ήχος των εκρήξεων συνεχιζόταν μαζί με τον απαίσιο ήχο των σπασμένων τζαμαριών. Το παιδί έκλαιγε: γιαγιά η φωτιά μας κυνηγάει» έλεγε. «Μη φοβάσαι θα της ξεφύγουμε» του έλεγα...» «δες το σαν περιπέτεια» κι ενώ του έλεγα αυτά τα λόγια μέσα μου έτρεμα. Η φωτιά έκαιγε ελαιώνες κάθε έκρηξη άναβε και άλλη μια φωτιά.

Θεωρώ θαύμα το ότι έφθασα στο Βόλο. Εντωμεταξύ μάθαμε από την Αθήνα ότι έχει κλείσει η εθνική οδός στο ύψος της Θήβας από τις φωτιές οπότε

έπρεπε να μείνουμε στο Βόλο. Στην πόλη όμως υπήρχε τέτοιος πανικός από ντόπιους και τουρίστες που δεν υπήρχε περίπτωση να βρεθεί κατάλυμα. Η μόνη λύση ήταν ο Βοράς. Σταμάτησα σε ένα σουπερ μάρκετ λίγο έξω από την πόλη για να προμηθευτώ κάτι για να φάει το παιδί και κυρίως νερό. Εκείνη τη στιγμή γίνεται η μεγάλη έκρηξη και πέφτει το ρεύμα. Περιττό να σας πω για τον πανικό που προκλήθηκε στο σουπερ μάρκετ. Ευτυχώς που έμειναν οι πόρτες ανοιχτές. Ξεκίνησα ολοταχώς προς Θεσσαλονίκη. Μέχρι έξω από την Λάρισα ο κόσμος καιγόταν Έφτασα με τη βοήθεια του Θεού στις 10 το βράδυ.

Υ.Γ.: η φετινή περιπέτεια δεν σημαίνει ότι δεν θα ξαναπάω στην αγαπημένη μου Αγκιάλο! Του χρόνου θα πάω περισσότερες μέρες για να την ευχαριστηθώ.

Την Αγκιάλο την επισκέφτηκα πρώτη φορά το 2022, που παραβρέθηκα στις ετήσιες εκδηλώσεις της 30ης Ιουλίου. Δεν είχα αξιωθεί να πάω μέχρι πέρυσι παρόλο που υπάρχουν εκεί συγγενείς μου και από τις 2 οικογένειες των παπούδων μου. Έμεινα μόνο δυο ημέρες, οι οποίες ήταν αρκετές για να ΕΡΩΤΕΥΤΩ αυτή την πανέμορφη πόλη. Έτσι φέτος αποφάσισα να συνδυάσω τις διακοπές μου και την παρουσία μου στις εκδηλώσεις. Πήγα λοιπόν 10 ημέρες νωρίτερα μαζί με τον 11χρονο εγγονό μου. Ήταν τέλεια! Η θάλασσα πεντακάθαρη, το παραθαλάσσιο ξενοδοχείο (Πύρασος), φιλόξενο, η θέα από το μπαλ-κόνι, υπέροχη! Η βόλτα κάθε βράδυ ήταν η διασκέδασή μας καθώς και το να διαλέξουμε μαγαζί για φαγητό: το ένα καλύτερο από το άλλο. Έτσι πέρασαν 6 όμορφες μέρες.

Ήταν 27 Ιουλίου πλησίαζε η μέρα των εκδηλώσεων. Εμείς, μετά από ένα όμορφο πρωινό στη θάλασσα με κολύμπι και παιχνίδι, ξαπλώσαμε. Και κάναμε σχέδια για το βράδυ. Κάτι είχαμε ακούσει για φωτιά κοντά στην πόλη, όμως στην ρεσεψιόν μας καθυσάχασαν. Νωρίς το απόγευμα μας ξύπνησε το 112, να εκκενώσουμε την πόλη γιατί

Αυτή είναι η θέα από το μπαλκόνι του ξενοδοχείου στην όμορφη Αγκιάλο!

Φωτογραφίες από την εκκένωση προς Βόλο με ΙΧ, Λεωφορεία και πλωτά μέσα

Σύλλογος Γυναικών Νέας Αγκιάλου

Τριήμερη εκδρομή στην Οχρίδα

Ο Σύλλογος Γυναικών Νέας Αγκιάλου πραγματοποίησε στις 1-3 Σεπτεμβρίου τριήμερη εκδρομή στην Οχρίδα της Βόρειας Μακεδονίας (Σκόπια). Μείναμε στην πόλη Στρούγκα, μια μικρή πανέμορφη πόλη στις όχθες της λίμνης Οχρίδας και του ποταμού Ντριμ. Τη δεύτερη ημέρα πήγαμε στο Βυζαντινή Μονή του Οσίου Ναούμ με τις εκπληκτικές τοιχογραφίες, κτισμένο τον 10ο αιώνα μ.Χ. σ' ένα ειδυλλιακό καταπράσινο τοπίο δίπλα στη λίμνη.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας περιηγηθήκαμε στην παλιά πόλη της Οχρίδας, με τα χαρακτηριστικά σπίτια και τα λιθόστρωτα δρομάκια και κάναμε μια μικρή κρουαζιέρα στη λίμνη, που θυμίζει περισσότερο θάλασσα, λόγω των

γαλάζιων νερών της και της τεράστιας έκτασής της. Το βράδυ στο εστιατόριο του ξενοδοχείου απολαύσαμε ένα ελληνικό γλέντι, καθώς και τσίπουρο "θεσσαλικό", που προσέφερε σε όλους μας ο Πρόεδρος του Αγροτικού Συνεταιρισμού Νέας Αγκιάλου "Η ΔΗΜΗΤΡΑ", που συμμετείχε στην εκδρομή μας.

Την τρίτη και τελευταία ημέρα επισκεφθήκαμε την πόλη Μπίτολα (Μοναστήρι) με τα πολλά αξιοθέατα, μεταξύ των οποίων την Εκκλησία του Αγίου Δημητρίου, τον Καθεδρικό Ναό, μουσουλμανικά τεμένη, την πλατεία με τον Πύργο του Ρολογιού και πολλά νεοκλασσικά κτίρια. Κατά την επιστροφή μας σταματήσαμε στην Έδεσσα, όπου φάγαμε διάφορα τοπικά εδέσματα και κάναμε περίπατο στους καταράκτες.

Ευχαριστούμε τα μέλη και τους φίλους του Συλλόγου μας για τη συμμετοχή τους στην εκδρομή μας. Επίσης ευχαριστούμε το Τουριστικό Γραφείο Ionis Tours, τον οδηγό του λεωφορείου κ. Μαργαρίτη Παρρησιάδη και τον συνοδό κ. Γιάννη Ζωΐδη για την άψογη οργάνωση και συνεργασία μας.

Επιμνημόσυνη δέηση για τη Μάχη της Σοδειάς

Την Πέμπτη 20 Ιουλίου 2023, πραγματοποιήθηκε κατάθεση στεφάνων από τη Δημοτική Αρχή του Δήμου Βόλου, στο μνημείο των πεσόντων που βρίσκεται στη θέση Κόκκινα στη Νέα Αγκιάλο τιμώντας τους επτά συμπατριώτες μας που έπεσαν αυτή την ημέρα το 1944.

Στις 20 Ιουλίου του 1944 ο 3ος Λόχος του 54ου Συντάγματος Ελλάς Πηλίου με τη συμπαράσταση ανδρών και γυναικών του τόπου μας, έδωσε μία νικηφόρα μάχη κατά των Γερμανών κατακτητών.

Η Μάχη της Σοδειάς άρχισε το καλοκαίρι του 1944 από τις αντιστασιακές οργανώσεις. Σε συγκεντρώσεις κατοίκων τους τη νύχτα, εξηγούσαν την εθνική ανάγκη να μην αρπαχθεί το σιτάρι. Με τις αντιστασιακές εφημερίδες, τις προκηρύξεις, τον τηλεβόα και άλλα μέσα εκπέμπεται συνεχώς το σύνθημα «Ούτε σπυρί σιτάρι στον κατακτητή».

Για να τιμήσουν τους πεσόντες αυτής της ιστορικής ημέρας κατέθεσε στεφάνι για το Δήμο Βόλου η Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας Νέας Αγκιάλου κα Πυργάνη - Παρασκευοπούλου Βασιλική.

Κατόπιν αναγνώστηκαν τα ονόματα των πεσόντων της Μάχης της Σοδειάς: Αντώνιος Βογιατζής, Λάμπρος Κουκουφίνης, Αθανάσιος Τσουμπέκος, Ελένη Ξάνθου (Χορταρίτου), Αθανάσιος Τεβελεκίδης, Χρήστος Ναούμ και Δημήτριος Ριζόπουλος.

Τη μνήμη της ιστορικής αυτής μέρας, τίμησαν με την παρουσία τους στο χώρο του μνημείου των πε-

σόντων, η Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας Νέας Αγκιάλου κα Πυργάνη - Παρασκευοπούλου Βασιλική, η Πρόεδρος και μέλη του Δ.Σ. του Φιλοπρόδου Συλλόγου Νέας Αγκιάλου, ο κος Διονυσίου Γεώργιος, συγγραφέας και κάτοικοι της περιοχής.

Μουσική εκδήλωση

Την Τετάρτη 30 Αυγούστου 2023 πραγματοποιήθηκε μουσική εκδήλωση στον αρχαιολογικό χώρο της Βασιλικής του Αγίου Δημητρίου Νέας Αγκιάλου.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με τη συνεργασία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μαγνησίας και το Σύλλογο Γυναικών Νέας Αγκιάλου.

Ο σύλλογός μας θέλει να εκφράσει τις θερμές του ευχαριστίες στο μουσικό σχήμα των Γιώργου Αποστολόπουλου και Χρήστου Κτιστάκη οι οποίοι μας ταξίδεψαν με τα πολύ όμορφα τραγούδια τους υπό το φως της πανσελήνου.

Θερμές ευχαριστίες επίσης στο πλήθος του κόσμου

που τίμησε με την παρουσία του την εκδήλωσή μας και συνέβαλε στη μεγάλη επιτυχία της. Ο πολιτισμός είναι μεγάλο κεφάλαιο για την περιοχή μας η οποία διαθέτει τεράστιο φυσικό πλούτο αλλά και πολύ όμορφα μνημεία τα οποία με εκδηλώσεις σαν τη χεσινή αναδεικνύονται και γίνονται πιο προσιτά στο ευρύ κοινό.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες τέλος θα θέλαμε να απευθύνουμε στον αρχαιολόγο Πασχάλη Στατζούρη, στο προσωπικό του αρχαιολογικού χώρου αλλά και στον ηχολόγητη Νικηφόρο Καντζουράκη που με την αγαστή τους συνεργασία συνέβαλαν στην πολύ όμορφη βραδιά!

Νέα του 1ου Συστήματος Ναυτοπροσκόπων

Έργα αποκατάστασης της παραλίας

Τα έργα αποκατάστασης της παραλίας της πόλης μας ξεκίνησαν, ύστερα από ενημέρωση του Χρήστου Τριαντόπουλου Υφυπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, όπως και του Ευάγγελου Κυριαζόπουλου Γ.Γ Ναυτιλίας και Λιμενικών Υποδομών, που χρηματοδοτεί το συγκεκριμένο έργο!!

Θα χρειαστούμε εθελοντές, μετά την απομάκρυνση των περισσότερων φερτών υλικών, όπου και θα πραγματοποιήσουμε μια συντονισμένη επιχείρηση καθαρισμού των απορριμμάτων από την παραλία, τηρώντας όλα τα μέτρα ασφάλειας και υγείας, φορώντας γάντια και μάσκες για την αποφυγή λοιμώξεων!! Μένουμε συντονισμένοι για την ημέρα και ώρα που θα ξεκινήσει η εθελοντική δράση!!!

Κατασκήνωση στην παραλία Ραχών

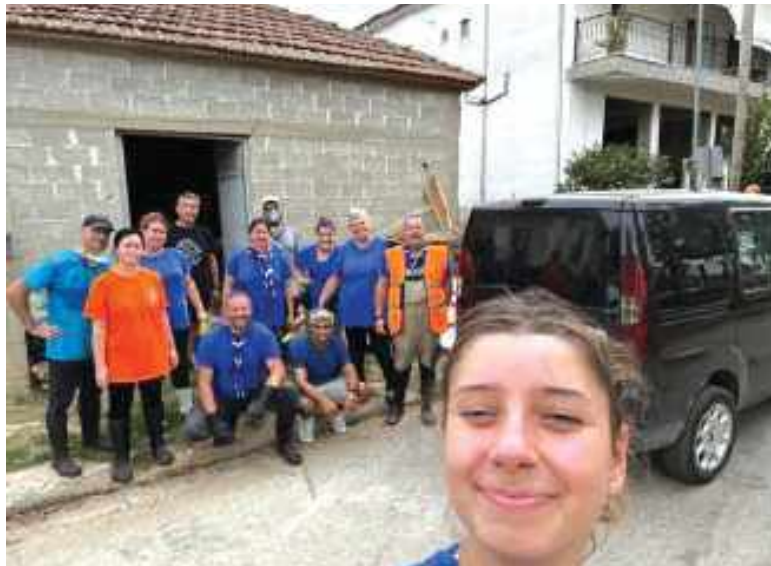
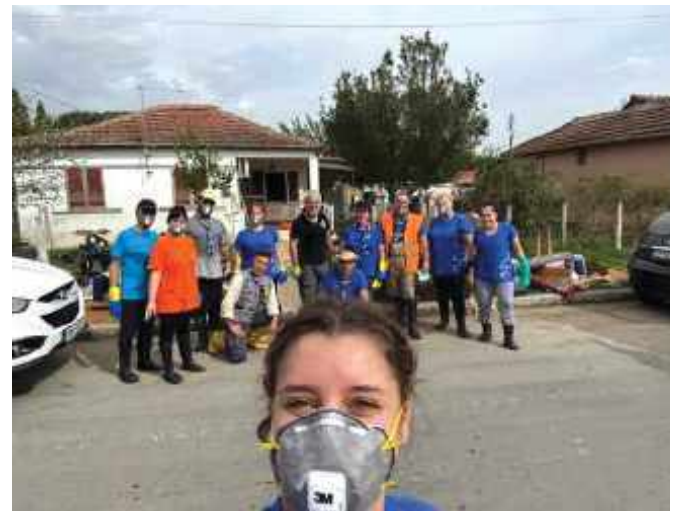
3η ημέρα κατασκήνωσης στην παραλία Ραχών... 1ο Σύστημα Ναυτοπροσκόπων Νέας Αγκιάλου, 6ο Σύστημα Αεροπροσκόπων Βόλου και 279ο Σύστημα Αεροπροσκόπων Λάρνακας Κύπρου!

Παράδοση ρουχισμού στον Παλαμά Καρδίτσας

Παράδοση ρουχισμού στον Παλαμά Καρδίτσας, που είχε σταλεί ως Ανθρωπιστική Βοήθεια από το 1ο Σύστημα Ναυτοπροσκόπων Μεγάρων, για τους πλημμυροπαθείς της περιοχής. Οικογένειες τα παρέλαβαν, οι οποίες είχαν εγκλωβιστεί σε ταρατσες για 2 ημέρες...

Εκεί, προσφέραμε βοήθεια με το 3ο Σύστημα Δ/Προσκόπων Βέροιας καθαρίζοντας τις πλημμυρισμένες οικίες από κατεστραμμένα ολοσχερώς έπιπλα και εξοπλισμό!! Επίσης επισκεφτήκαμε τον ολότελα κατεστραμμένο Βλοχό Καρδίτσας!!!

Τελέστηκε και παραυρέθηκε πλήθος κόσμου σήμερα Δευτέρα 28 Αυγούστου στον Ιερό Ναό του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Παντελεήμονος του Θαυματουργού θεία Λειτουργία, για την επέμβαση του Αγίου μας και την διάσωση της Νέας Αγκιάλου.

Γιορτή Κρασιού

Για άλλη μια χρονιά εορτάστηκε η γιορτή κρασιού Νέας Αγκιάλου. Οι καλλιτέχνες που συμμετείχαν φέτος ήταν ο Μάκης Χριστοδουλόπουλος, ο Γιάννης Καψάλης, ο Θέμης Αδαμαντίδης, ο Στέφανος Κάκκος και η παραδοσιακή ορχήστρα με τους Νίκο Κερασιώτη και Νίκο Μούτσελο.

Η αυλαία της φετινής Γιορτής Κρασιού άνοιξε το Σάββατο 12 Αυγούστου 2023 ξεκινώντας με τον Μάκη Χριστοδουλόπουλο. Την Κυριακή 13 Αυγούστου 2023 έγινε γλέντι με τον Γιάννη Καψάλη, Μάκη Τσίγκο και την παρέα τους. Τη Δευτέρα 14 Αυγούστου ο Θέμης Αδαμαντίδης και ο εξαιρετικός και ανερχόμενος Βολιώτης τραγουδιστής Στέφανος Κάκκος. Μαζί τους και η Βολιώτισσα τραγουδίστρια Κική Σημιακάκη.

Τρίτη 15 Αυγούστου πλούσια μουσικοχορευτική και παραδοσιακή βραδιά με πολύ κέφι και χορό παρέα με τους τοπικούς μουσικούς Νίκο Κερασιώτη (κλαρίνο), Νίκο Μούτσελο (Γκάιντα), Κώστα Μούτο (Λαούτο), Κώστα Ιγγλέση (φωνή), Γιάννη Σκαμπαρδώνη (βιολί), Αναστασία Λύτρα (κρουστά), Λίλιαν Τσιπτσέ (φωνή).

Η στήλη ο μαύρος γάτος δημιουργήθηκε για να γράφει ο καθένας αυτά που βλέπει, ακούει, μαθαίνει και πρέπει να διορθωθούν. Όλα εκείνα που δεν μπορούν να πέσουν στην αντίληψη των αρχόντων. Μπορείτε να στείλετε τις προτάσεις σας στο email: maurosगतos@gmail.com το οποίο διαχειρίζεται ένα μόνο πρόσωπο της συντακτικής επιτροπής για την εξασφάλιση της ανωνυμίας. Αναμένουμε να αναδείξετε θέματα που σας απασχολούν για βελτίωση της καθημερινότητάς σας.

Είδα - Άκουσα - Έμαθα

■ Το καλοκαίρι διαπιστώσαμε ότι το ATM της Πειραιώς από το κεντρικό σημείο που βρίσκονταν στο πεζόδρομο οδό Ελληνικής Αεροπορίας με την οδό Ελευθερίας και εξυπηρετούσε τους Αγκιαλίτες αλλά και τους τουρίστες και τους επισκέπτες της Ν. Αγκιάλου, το πήρανε και το πήγανε στην οδό Αγίου Γεωργίου 30 δίπλα στο κατάστημα ηλεκτρικών Καραθάνου, με αποτέλεσμα οι τουρίστες και οι επισκέπτες να δυσκολεύονται να το βρουν, ενώ το βράδυ είναι δύσκολο ακόμη και για τους Αγκιαλίτες λόγω των αδέσποτων και του απόμερου. Οι υπεύθυνοι της τράπεζας Πειραιώς γιατί προέβησαν σ' αυτή την ενέργεια; Γιατί βρήκαν φθηνότερο ενοίκιο ; Γιατί δεν θέλουν να πραγματοποιούνται συναλλαγές μέσω του ATM; Γιατί προτίμησαν ένα απόμερο από ένα κεντρικό φωτεινό σημείο με διαρκή κίνηση; Για να μπορούν οι

διαρρήκτες να το αδειάζουν με μεγαλύτερη ευκολία και οι συναλλασσόμενοι να μην είναι ασφαλείς; Ή για να τιμωρήσουν τους πελάτες τους αφού αναγκάζονται να πηγαίνουν σε άλλα ATM και να πληρώνουν προμήθεια; Και τέλος μπορεί να μας πει κάποιος υπεύθυνος της Πειραιώς αν αυξήθηκαν οι συναλλαγές στο ATM που άλλαξε τοποθεσία; Είναι άξιο απορίας!!! Έγινε καμμία κίνηση από το ΔΣ του Δημοτικού Διαμερίσματος να επανέλθει στην προτέρα του θέση ή σε άλλο προσιτό κεντρικό σημείο; Κάτι πρέπει να γίνει πριν την νέα τουριστική περίοδο.

■ Το Δράγναιο Δημομαρχιακό Μέγαρο μάθαμε ότι με χορηγία του συμπατριώτη μας εφοπλιστή Παρασκευά Δράγνη φρεσκαρίστηκε με νέα χρώματα. Παραμένουν όμως τα σκαλοπάτια σπασμένα και γενάται το ερώτημα. Ο Δήμος Βόλου ένας μεγάλος Δήμος δεν μπορεί μέσα από προγράμματα να συντηρήσει αυτό το οικοδόμημα, δωρεά του μέγα ευεργέτη του τόπου μας, δείχνοντας την ευαισθησία του προς τους ευεργέτες; Ελπίζουμε ο Δήμαρχος και το τοπικό συμβούλιο να ευαισθητοποιηθούν!!!

Υπόψη η 30η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους έχει θεσπισθεί από την πολιτεία, ως ημέρα Εθνικών Ευεργετών με προεδρικό διάταγμα και διοργανώνετε εκδήλωση προς τιμή τους, στο Ζάππειο Μέγαρο.

■ Στην σελίδα 3 συνδρομής παρατηρεί ο αναγνώστης ότι οι συνδρομητές αγκιαλίτες, μέλη και μη μέλη του συλλόγου όσο πάνε και λιγοστεύουν. Κυρίως στηρίζεται στους φίλους του συλλόγου οικονομικά. Σίγουρα η αδράνεια αυτή έχει μία δικαιολογία καθότι τα τελευ-

ταία πέντε χρόνια την εφημερίδα χρηματοδοτεί ο συμπατριώτης εφοπλιστής Παρασκευά Δράγνης αλλά και αυτή η δικαιολογία δεν ευσταθεί. Γιατί και στο παρελθόν όταν στηρίζονταν αποκλειστικά από το Σύλλογο η συμμετοχή των Αγκιαλιτών ήταν ελάχιστη. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε άπαντες οι Αγκιαλίτες την προσφορά της εφημερίδας στον τόπο στην ιστορία και την κοινωνία και να γίνουμε συνδρομητές ώστε να ενισχύσουμε το έργο του συλλόγου που είναι και πολυσύνθετο και πολυπαραγωγικό, αφού ο σύλλογος των Αγκιαλιτών της Αθήνας σε μια ακανή πρωτεύουσα ούτε συνεσιάζεις μπορεί εύκολα να κάνει ούτε εκδρομές που να του αποφέρουν έσοδα.

■ Πριν τρία χρόνια κάναμε αίτημα προς την δημοτική κοινότητα Νέας Αγκιάλου για να αλλάξει την ονομασία του δρόμου από Χρήστου Χρηστάκη σε Γεωργίου Χρηστάκη για να αποκατασταθεί η ιστορική αλήθεια. Την υπόθεση επιμελήθηκε η πρόεδρος του Δ. Διαμερίσματος κα. Βάσω Πυργάνη- Παρασκευοπούλου αλλά προς το παρόν συνεχίζει να λέγεται Χρήστου Χρηστάκη. Αλήθεια πόσος χρόνος πρέπει να περάσει; Μπορούν να απαντήσουν οι υπεύθυνοι;

Υ.Γ. Το αίτημα είχε υποβληθεί από το γιο του Γεωργίου Χρηστάκη στον πρόεδρο της κοινότητας Νίκο Κουτσοβασίλη όταν διερχόμενος από την Ν. Αγκιάλο υπέπεσε στην αντίληψη του (υπάρχει η σχετική αλληλογραφία).

Καλή επιτυχία στην νέα στήλη!!

Η αγαπητή φίλη **Π. Μ.** πολυγραφοτάτη μας έστειλε τον προβληματισμό της με το παρακάτω ποίημα.

Διχασμός

Ο διχασμός είν' ορισμός, της κοινωνίας ξεπεσμός. Φανατισμός και ρατσισμός, μεγάλος παραλογισμός. Άλλοι φορτσάρουν εμπρός, κι άλλοι παν πίσω ολοταχώς, χάνεται κι' ο λογαριασμός. Ατόμων διαχωρισμός συνείδησης ο βιασμός και Ορθοδόξων εμπαιγμός, δικόνοια, βία, σαδισμός και των ομάδων ο καημός αν θα νικήσουνε και πως φταίει ο καπιταλισμός, η φτώχεια, ο οικουμενισμός, του covid ο εμβολιασμός ή ο κακός μας λογισμός; Επικρατεί αναβρασμός, μυκτηρισμός, φοβερισμός, ξεσηκωμός, αλληλοσκοτωμός, πόλεμος, εξαναγκασμός και άνθρωπων εξευτελισμός. Βουβός ο αναστεναγμός και εκ θεμελίων ο τριγμός ωσάν να γίνεται σεισμός. Μεγάλος και ο πληθωρισμός Λιμός, λοιμός και σπαραγμός και ολίγων κατεχόντων κορεσμός. Όλοι μας γίναμε αριθμός μα δεν θα αργήσει ο αφανισμός όσων μας λένε τώρα... σκασμός. Και ο μόνος όπου χαίρετε, δικάζει και ορέγεται, είναι μονάχα ο πειρασμός!!! Πότε θα'ρθεί στον κόσμο αυτό, ο φωτισμός, η αγάπη και ο εναγκαλισμός;

Περιμένοντας απλήρωτους ήρωες

Τραγικοί θεατές στον κόσμο που φλέγεται γύρω μας τραγικοί πολίτες στον κόσμο που χάνεται γύρω μας τραγικοί άνθρωποι στον κόσμο που αποκτηνώνεται γύρω μας τραγικοί διαβάτες που στοιχίζονται στην δυναστών τα κοπάδια τραγικοί μεθυσμένοι τουρίστες που ξερνούν στην Αυγουστιάτικη άδεια τραγικοί κάτοικοι της Γης που αρνούνται να δουν τα σημάδια ο Παράδεισος είναι η Γη μα τον κάναμε Κόλαση την παράλογη διαρκή καταστροφή ονομάζουμε "απόλαυση" άπληστοι κι ασυνείδητοι εγκλήματα κάνουμε και τα λέμε παράλειψη στην ουσία μας νοιάζει μονάχα η συγκάλυψη κι έτσι μοιραία οδηγούμαστε μόνοι μας στην τελική Αποκάλυψη περιμένοντας ήρωες

μες την φωτιά να μας σώσουν που οι κυβερνήσεις ξεχνούν τον μισθό να τους δώσουν περιμένοντας ήρωες με παλιά αεροπλάνα περιμένοντας απλήρωτους ήρωες ως που να χτυπήσει θλιβερά η καμπάνα περιμένοντας απλήρωτους ήρωες ως που να κλάψει ακόμα μια μάνα...

ποίηση Γιάννης Φαλκώνης 28.7.2023

Θερμές ευχαριστίες στον σκηνοθέτη - ποιητή Γιάννη Φαλκώνη

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΙΛΙΡΗΣ

Έφυγε για τη γειτονιά των αγγέλων

Γράφει ο **Απόστολος Λεων. Ζαφειρόπουλος**

Ενας εκλεκτός φίλος, ακέραιος δημοσιογράφος, θαυμάσιος ραδιοφωνικός παραγωγός, εξαιρετικός ηθοποιός, στιχουργός, συγγραφέας, άριστος χειριστής της Ελληνικής Γλώσσας ένας πολύτιμος συνεργάτης που όλοι γνωρίσαμε και μέσα από το χρονογράφημα του, της εφημερίδας μας «Νέα Αγχίαλος». Ο πολυτάλαντος και Άνθρωπος Κώστας Μπιλέρης. Έφυγε στα 83 του ενώ είχε πολλά ακόμα να προσφέρει στα γράμματα και τον πολιτισμό.

Τον Κώστα Μπιλέρη τον γνώρισα πρωτίστως μέσα από το χρονογράφημα της εφημερίδας «Αγοριανίτικο ΒΗΜΑ» όργανο του Συλλόγου των Απανταχού Αγοριαντών Δομοκού «Η ΕΚΚΑΡΑ», που εξέδιδε ο Στέφανος Τολιόπουλος και αργότερα μέσα από μια ανθρώπινη σχέση που επεδίωξα για να τον γνωρίσω και κατέληξε σε μία άψογη συνεργασία και ανεκτίμητη φιλία.

Ποιος ήταν ο Κώστας Μπιλέρης;

Η προσωπικότητα αυτή γεννήθηκε στη Μακρυρράχη (Καϊτσα) του Δήμου Δομοκού Φθιώτιδας, στις 15 Γενάρη του 1940 λίγους μήνες πριν ξεσπάσει ο πόλεμος, όπου τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο. Εν συνεχεία αποφοίτησε από την Εκκλησιαστική Σχολή Λαμίας και σπούδασε στην Δραματική Σχολή του Εθνικού Ωδείου Αθηνών όπου έλαβε το πτυχίο του. Είχε μεγάλη έφεση στα γράμματα. Στη Λαμία, μαθητής ακόμη, συνεργάστηκε με τοπικές εφημερίδες (Λαμιακός Τύπος, Πρωινά Νέα κλπ).

Το 1957 εξέδωσε την πρώτη του ποιητική συλλογή με τίτλο «Μαθητικά Έργα», ενώ το 1958 κυκλοφόρησε το περιοδικό «Νεανικοί Παλμοί» και αργότερα την εφημερίδα «ΑΝΑΤΟΛΗ» όργανο των αποφοίτων της Εκκλησιαστικής Σχολής Λαμίας.

Ως συγγραφέας έγραψε πληθώρα χρονογραφη-

μάτων εκ των τα οποίων πολλά με το ψευδώνυμο «Βυζαντινός», θεατρικά έργα, κυρίως επιθεωρήσεις που παίχθηκαν ανά την Ελλάδα, ενώ συνεργάστηκε πάνω από μία 20ετία με σταθμούς ως ραδιοφωνικός παραγωγός και 3 θαυμάσια βιβλία: ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΝΑ (Εκδόσεις ΔΡΟΜΩΝ, 2012), Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΑΜΙΑΣ (Εκδόσεις ΔΡΟΜΩΝ, 2009), ΚΑΙ ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ (Εκδόσεις ΔΡΟΜΩΝ, 2009) που απλόχερα χάρισε στο Σύλλογο μας για να τα διαθέσουμε, όπως και όπου νομίζουμε.

Ως ηθοποιός άφησε γερά χνάρια. Σημαντική ήταν η συνεργασία του στα πρώτα χρόνια της Ελληνικής τηλεόρασης YENED-ΕΡΤ, όπου ερμήνευσε σπουδαίους ρόλους. Τα σήριαλ στην τηλεόραση όπου εμφανίστηκε ήταν: Η Γειτονιά μας, Η Κοκορόμυαλη, Ο κύριος συνήγορος, Οι έμποροι των εθνών, Η Μαντώ Μαυρογένους και πολλά άλλα. Συνεργάστηκε στο θέατρο με πολύ μεγάλους ηθοποιούς όπως Δ. Χόρν, Μ. Κατράκης Α. Αλεξανδράκη κ.α. Ενώ δίδαξε αρκετά

χρόνια υποκριτική και δραματολογία σε Δραματικές Σχολές.

Ως στιχουργός έγραψε στίχους για πάνω από 200 λαϊκά. Συνεργάστηκε με τον ερμηνευτή και συνθέτη Στάθη Κάβουρα και δημιούργησαν αθάνατα λαϊκο-δημοτικά τραγούδια, που άστραψαν και βρόντηξαν στην εποχή τους και που κέρδισαν κατά κράτος τη μάχη με το χρόνο. Ενδεικτικά: Μην σπαταλάς τις ώρες σου για μένα, Όταν βραδιάζει στην κάμαρά μου, Τριανταφυλλιά, Στα σταυροδρόμια της ζωής, Ανάθεμα την ώρα κ.ά.

Καθοριστικό ρόλο στην απήκυσή τους είχαν και οι σπουδαίοι μουσικοί που συμμετείχαν με την ψυχή τους. (Χρ. Νικολόπουλος Γ. Κόρος, Β. Σούκας, Ηλίας Σούκας κ.ά).

Τα τραγούδια του Κώστα Μπιλέρη τα ερμήνευσαν σημαντικοί τραγουδιστές από τον παραδοσιακό μας αλλά και από τον λαϊκό μας χώρο. Έλαβε πληθώρα βραβείων και τιμητικές διακρίσεις από Συλλόγους και Δήμους για την προσφορά του στον Πολιτισμό μας.

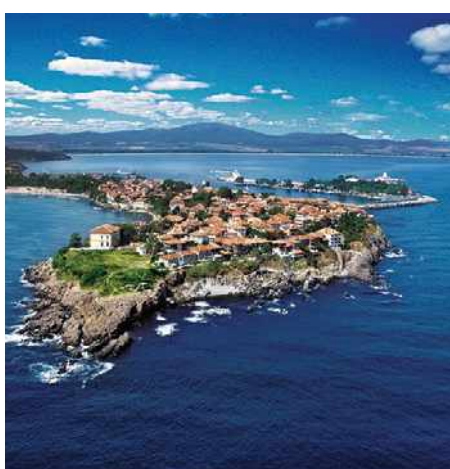
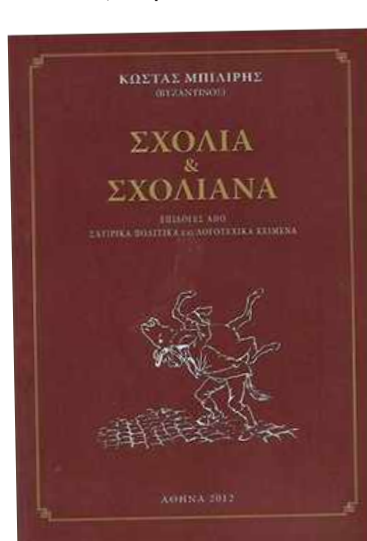
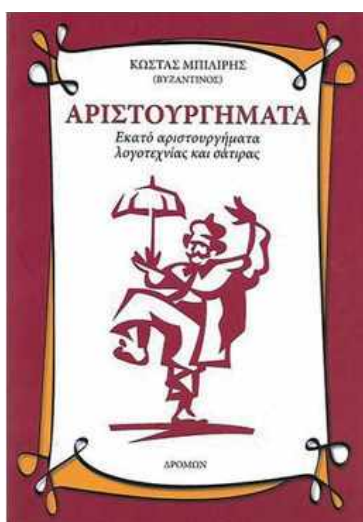
Αγαπυτέ φίλε είχαμε τηλεφωνηθεί πριν φύγεις για διακοπές στην Άνδρο αλλά που να το φανταστώ όταν δεν έλαβα τηλεφώνημα σου, για τα συμβάντα στη Νέα Αγχίαλο, ότι εσύ έφυγες την Τετάρτη «δίκαιος ων» για τον τόπο όπου οι δίκαιοι αναπαύονται. Ένα e-mail την Κυριακή το βράδυ καθυστερημένα μου γνωστοποίησε το θάνατος σου και με τάραξε συν θέμελα.

Αγαπυτέ φίλε ήσουν πάντα αρωγός και συμπαραστάτης στις προσπάθειές μας σε ευχαριστούμε και σου είμαστε ευγνώμονες. Δεν προλάβαμε να σε τιμήσουμε για την προσφορά σου στον Σύλλογό μας και τον Πολιτισμό γενικότερα. Τώρα την ύστατη ώρα σου ευχόμαστε καλό ταξίδι στην αιωνιότητα και να είναι ελαφρύ το χώμα της γενέθλιας γης, της Μακρυρράχης (Καϊτσα) Δομοκού Φθιώτιδας που σε σκέπασε.

Η μνήμη σου, σ' όλους εμάς που σε γνωρίσαμε θα μείνει αιώνια και τα βιβλία σου που αγαπήσαμε πα-

ρακαταθήκη να μην σε ξεχάσουμε ποτέ! Αιώνια σου η μνήμη αγαπυτέ φίλε Κώστα.

Ο Σύλλογος εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια στην γυναίκα του, στις κόρες του και στους οικείους του.

Αστικά και περιαστικά τοπωνύμια στην Σωζόπολη τής Ανατολικής Ρωμυλίας. Γεωγραφική, ιστορική και γλωσσική θεώρηση.

Λόγω του μεγέθους της εργασίας, 34 σελίδες, στο ηλεκτρονικό φύλλο της εφημερίδας μας θα βρείτε την εργασία του Κωνσταντίνου Σταλίδη με τίτλο «Αστικά και περιαστικά τοπωνύμια στην Σωζόπολη τής Ανατολικής Ρωμυλίας. Γεωγραφική, ιστορική και γλωσσική θεώρηση». Η εργασία αυτή αναφέρεται στα αστικά και περιαστικά τοπωνύμια τής ελληνικής πόλεως Σωζόπολης (αρχαία Άπολλωνία) τής Ανατολικής Ρωμυλίας, τα οποία οι Έλληνες κάτοικοί της είχαν διαμορφώσει στην πατρίδα τους, κατά το πέρασμα των αιώνων.

Του **Κωνσταντίνου Σταλίδη**

Ε, κι αν είσαι;

Του Λεάνδρου Σλάββι

Εχει πλέον μείνει στην ιστορία η έκφραση «Ξέρεις ποιος είμαι εγώ ρε;». Το είχε “πιπίλα” ο “ελληναράς” άλλων εποχών, ο οποίος είτε κατείχε κάποιο αξίωμα είτε είχε μεγάλη ιδέα για τον εαυτό του και θεωρούσε πως, ως εκ τούτου, ήταν κάτι το ξεχωριστό και δεν είχε υποχρέωση να σέβεται νόμους και κανόνες ή δεν όφειλε να δίνει λογαριασμό σε κανένα. Και, σίγουρος για τον εαυτό του, το ξεστόμιζε ως απειλή στον πάσα ένα που επιχειρούσε να τον βάλει στη θέση του. Ακόμα και αν απευθυνόταν σε ένα όργανο της τάξης, ανεξάρτητα από τον βαθμό του τελευταίου, ακόμα και αν είχε (και το ήξερε) εκατό τοις εκατό άδικο.

Η στερεότυπη, λοιπόν, έκφραση «Ξέρεις ποιος είμαι εγώ ρε;» ήταν (και είναι ακόμα για μερικές και μερικούς) η πρώτη γραμμή άμυνας αυτών που θεωρούσαν πως βρίσκονταν αντιμέτωποι με κάποια ή κάποιον που δεν τους αναγνώριζε και, ως εκ τούτου, δεν αντιλαμβανόταν πως επρόκειτο για πρόσωπο όχι απλά σημαντικό αλλά και υπεράνω νόμων και διατάξεων, δηλαδή στο απυρόβλητο ό,τι και να έκανε. Κατά κανόνα, πρωταγωνιστούσαν στα σχετικά επεισόδια διάφοροι μεγαλόσχημοι (ιδίως κατά την προσωπική τους εκτίμηση) της πολιτικής, της κοινωνικής και της οικονομικής ζωής, οι παρατρεχάμενοί τους, αλλά και διάφοροι που, απλά, μπλόφαραν μόλις αντίκρυζαν τα δύσκολα μήπως και τη σκαπουλάρουν.

Η συγκεκριμένη νοοτροπία έχει αποτυπωθεί με επιτυχία σε μια σκηνή της ταινίας του 1964 του Ντίνου Δημόπουλου «Η βίλλα των οργίων» κατά την οποία ο αστυνομικός (που υποδυόταν ο Γιάννης Βογιατζής) προσπαθεί να οδηγήσει στο τμήμα τον (τυλιγμένο με ένα σεντόνι) επιχειρηματία και υποψήφιο βουλευτή Χάρη Ζάβαλο (που υποδυόταν ο Λάμπρος Κωσταντάρας). Ο παρεκτραπείς αντιδρά όπως νομίζει ότι πρέπει να αντιδράσει: «Ξέρεις ποιος είμαι εγώ;» και προσθέτει για να μην αφήσει να πλανάται αμφιβολία για το πόσο εξέχουσα προσωπικότητα είναι: «Ξέρεις σε ποιον μιλάς; Ξέρεις πόσο ψηλά στέκομαι; Ο Ζάβαλος είμαι!». Όμως, το όργανο της τάξης παραμένει αμετακίνητο στην άποψή του ότι οφείλει να εφαρμόσει τον νόμο και στην περίπτωση του κομπορρήμονος Ζάβαλου, ο οποίος, μπρος στην “ξεροκεφαλιά” του οργάνου της τάξης και την επίκληση του νόμου, αντιδρά με το ανεπανάληπτο ξέσπασμα: «Θα τον καταργήσω τον νόμο, δεν με ξέρεις καλά εμένα! Ζάβαλος!».

Του Ζάβαλου δεν του πέρασε (στην ταινία), αλλά δεν ήταν λίγοι οι “Ζάβαλοι” που κατάφεραν να τη βγάλουν λάδι με αυτό τον τρόπο (στην πραγματική ζωή). Και το καταφέρνουν ακόμα και σήμερα ορισμένοι διάδοχοί τους.

Βέβαια, τότε ίσως να ήταν και απαραίτητη η εξακρίβωση από κάποιον του κατά πόσον ο συνομιλητής του είχε γνώση της ταυτότητάς του, αφού εκείνα τα χρόνια η όψη ακόμα και πραγματικά σπουδαίων ή σημαντικών προσωπικοτήτων παρέμενε άγνωστη στο ευρύ κοινό. Το αποδεικνύει, άλλωστε, μια ιστορία των αρχών της δεκαετίας του 1960 με πρωταγωνιστή τον τότε Υπουργό Συγκοινωνιών & Δημοσίων Έργων Δημήτριο Βρανόπουλο. Ο Υπουργός είχε φροντίσει να εξοπλισθούν τα χαρακτηριστικά εκείνης της εποχής μπλε λεωφορεία με ένα μικρόφωνο που θα διευκόλυνε τον εισπράκτορα του λεωφορείου (που είχε τη θέση του δίπλα στην πίσω πόρτα απ’ όπου έμπαιναν οι επιβάτες για να κόβει τα εισιτήρια – διαδικασία που σεβόταν κάποτε σχεδόν απαρέγκλιτα το κοινό σε αντίθεση με το απείθαρχο σημερινό) να αναγγέλλει την εκάστοτε επόμενη στάση του οχήματος. Μία μέρα, λοιπόν, ο Δ. Βρανόπουλος

αποφάσισε να διαπιστώσει ιδίως όμμασι το κατά πόσον οι εισπράκτορες τηρούσαν την εντολή του, αλλά έπεσε και σε έναν που δεν είχε γράψει στα παλαιότερα των υποδημάτων του την εντολή και δεν είχε αναγγείλει καμία από τις κάπου δέκα στάσεις που είχαν περάσει. Του έκανε παρατήρηση, χωρίς να αποκαλύψει το ποιος είναι, και τον ρώτησε, μεταξύ άλλων, τι ήταν αυτό το εργαλείο που είχε μπροστά του. Οπότε πήρε την ιστορική απάντηση: «Το κέρατο του Βρανόπουλου!».

Σήμερα, ωστόσο, οι συνθήκες έχουν αλλάξει. Όχι για όλες και όλους, αλλά για πολλές και πολλούς. Οι φυσιογνωμίες της πλειονότητας των προσώπων του δημόσιου βίου είναι γνωστές στο ευρύ κοινό κυρίως χάρις στην τηλεόραση, οπότε αυτά δεν έχουν ανάγκη να εκστομίσουν απειλητικά την έκφραση για να δώσουν στον άλλο να αντιληφθεί την ταυτότητά τους. Λίγοι (σεμνοί συνήθως) μένουν παραπονεμένοι.

Αλλά, από κοντά, έχουν αποκτήσει υψηλή “αναγνωρισιμότητα” και διάφορα άλλα “μπουμπουκία” της κοινωνίας, τα οποία, χάρις στις τηλεοπτικές εμφανίσεις τους (και στις παρουσίες τους στα life style έντυπα), είναι αναγνωρίσιμα ευρύτατα. Όπως και κάποιοι μόνιμοι “μαϊντανοί” των τηλε-παραθύρων ή ήρωες και ηρωίδες διαφόρων reality shows. Διασημότητες (celebrities) χωρίς ουσιαστικό κοινωνικό βάρος. Που έχουν όμως την απαίτηση να αντιμετωπίζονται ως κάτι το εξαιρετικό, στο οποίο επιτρέπονται τα πάντα. Η αλαζονεία της χωρίς αυτογνωσία αλλά με περισσή αυτοπεποίθηση τηλε-περσόνας!

Αυτή η έπαρση, προφανώς, οδήγησε συμπαθή κατά τα άλλα πθοποιοί και τηλεπαρουσιάστρια να τα βάλει πρόσφατα με αεροπορική εταιρεία επειδή έχασε την πτήση της γιατί δεν παρουσιάστηκε έγκαιρα στον έλεγχο για την επιβίβαση. Ήταν, μάλιστα, τόσο σίγουρη για τον εαυτό της (και για το δικό της!) που ισχυρίστηκε πως: «Ακόμα και σε στιγμές που, δεν σας κρύβω, έχω αργήσει, με έχουν βάλει με έναν τρόπο μέσα στο αεροπλάνο.», χωρίς να καταλάβει πως με αυτόν τον τρόπο έβγαине πιο εκτεθειμένη και επιδείνωνε τη θέση της! Γιατί, στην ουσία, παραδεχόταν πως η καθυστέρησή της δεν οφειλόταν σε μια συμπτωματικά κακιά στιγμή, αφού ήταν, συστηματικά απ’ ό,τι φαίνεται, υπότροπος. Επειδή δε τις προηγούμενες φορές δεν είχε (κακώς) υποστεί τις συνέπειες της ασυνεπείας της, θεωρούσε την ανοχή στο πρόσωπό της και την κατ’ εξαίρεση εξυπηρέτησή της ως «κεκτημένο δικαίωμα». «Εξεστι τηλεπερσόνας αργοπορεί!» θα έλεγε κάποιος σύγχρονος Κλαύδιος Αιλιανός.

Όμως το επεισόδιο δεν έληξε εκεί. Είχε και “ουρά”, καθώς η κατά το μάλλον ή ήττον επικριτική στάση της κοινής γνώμης (όπως εκφράστηκε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης τουλάχιστον) εξώθησε μέλη του σιναφιού του “θύματος” της τυπολατρίας του προσωπικού της αεροπορικής εταιρείας σε εκδηλώσεις συναδελφικής αλληλεγγύης. Έτσι, ετέρα πθοποιοί και τηλεπαρουσιάστρια, εξιστορώντας δικές της εμπειρίες από αεροπορικά ταξίδια της δεν δίστασε να ομολογήσει ανερευθρίαστα πως: «Δεν μου έχουν ζητήσει ούτε ταυτότητα, εγώ πετάω δύο χρόνια κάθε εβδομάδα στη Θεσσαλονίκη, και δεν μου ζήτησαν ποτέ ταυτότητα. Με χαιρετάνε στον έλεγχο.»! Κοντολογίς και χωρίς να αντιληφθεί πως εξέθετε ανεπανόρθωτα κάποια άτομα από το προσωπικό του αεροδρομίου και των αεροπορικών εταιρειών, θεώρησε απολύτως εύλογο και θεμιτό το ότι αυτά παρακάμπτανε τις διαδικασίες ελέγχου για χάρη της μόνο και μόνο επειδή τους ήταν γνωστή η φυσιογνωμία της, απλά και μόνο γιατί η “φάτσα” της κοσμή τακτικά τηλεοπτικές οθόνες και σελίδες περιοδικών, των οποίων το αντικείμενο είναι να απα-

θανατίζουν φωτογραφικά σκηνές (συντά “δήθεν ιδιωτικές”) διαφόρων celebrities και να αναπαράγουν γαργαλιστικά κουτσομπολιά.

Είναι, δυστυχώς, ένα θλιβερό φαινόμενο της “εποχής της εικόνας” να έχουν πάρει ψηλά τον αμανέ κάθε στάθμης και υποστάθμης “επώνυμες” και “επώνυμοι” και να θεωρούν πως αποτελούν μία προνομίου κάστα που ξεχωρίζει από τη μάζα των “ανωνύμων” και, ως εκ τούτου, της οφείλουν ειδική αντιμετώπιση. Και, δυστυχώς, βρίσκουν συχνά στήριξη από μέρος του τύπου, ίσως γιατί ο βίος και τα καμώματα των μεν αποτελούν το μέσο βιοπορισμού των δε.

Δεν έχει ξεχαστεί η συμπάθεια που εξέφρασαν κάποια έντυπα για το προ δεκαπενταετίας “πάθημα” ζεύγους δημοφιλών πρωταγωνιστών της τηλεοπτικής και της καλλιτεχνικής κοινότητας της χώρας. Ποιο ήταν το “πάθημά” τους; Το τερατώδες Range Rover τους με τα φυμέ τζάμια (πιθανόν για να ξεφεύγουν από ανεπιθύμητα αδιάκριτα βλέμματα) δεν σταμάτησε σε αστυνομικό έλεγχο, αλλά, αντίθετα, ανέπτυξε ταχύτητα με αποτέλεσμα να ακολουθήσει μία καταδίωξη, προφανώς όπως αυτές που δείχνουν κάτι επεισόδια αμερικανικών αστυνομικών σειρών, στο δρόμο Βάρης – Κορωπίου, που τερματίστηκε στα Βλάχικα της Βάρης. Μάλιστα, σύμφωνα με αστυνομικές πηγές, η οδήγηση του θηριώδους αμαξιού ήταν άκρως επικίνδυνη. Το ζευγάρι, όταν επιτέλους ακινητοποιήθηκε το αμάξι τους, κλειδώθηκε μέσα σε αυτό και αρνιόταν να βγει. Αντίθετα, σύμφωνα πάντα με τις μαρτυρίες των αστυνομικών, άρχισε τις βρισιές με αποκορύφωση μία απειλή, απλή παραλλαγή του «Ξέρεις ποιος είμαι εγώ ρε;»: «Δεν ξέρετε με ποιους έχετε μπλέξει και θα δείτε τι θα σας κάνουμε!»

Ζάβαλε ζεις, εσύ μας οδηγείς!

Δεν θυμάμαι την δικαστική κατάληξη, αλλά κάτι μου λέει πως μετά από μία πρωτόδικη καταδίκη για απείθεια και εξύβριση απαλλάχτηκαν πριν από τη εκδίκαση σε δεύτερο βαθμό της υπόθεσης χάρις σε μία ευνοϊκή διάταξη που είχε εν τω μεταξύ (αναίσχυντα) ψηφιστεί. Μετά από αυτό γιατί να μην πάρουν τα μυαλά τους αέρα; Και να μην θεωρούν την αφεντιά τους “ειδική περίπτωση”; Που, προφανώς, δεν το χωράει η κεφαλή τους πως το λογικό και εύνομο είναι να υπόκεινται στους ίδιους κανόνες με την κατ’αυτούς “πλέμπα” των “ανωνύμων” (πολλοί και πολλές από τους οποίους είναι σαφώς σημαντικότεροι και αξιολογότεροι τους).

Έτσι είναι. Η χώρα μας (και όχι μόνο αυτή) έχει αποκτήσει μια νέα ιδιαίτερη τάξη ανθρώπων, του θεάματος κυρίως (αλλά και χώρων που ευνοούν την τηλεοπτική τους προβολή), που θεωρεί πως μπορεί να απολαμβάνει δικαιωματικά προνόμια απρόσιτα για τον απλό άνθρωπο και αδιανόητα για άλλες εποχές. Που η εκείνη π.χ. της δεκαετίας του 1950, οπότε, όπως φαίνεται, ίσχυε ακόμα το: «κι αν είσαι και παπάς με την αράδα σου θα πας»; Τότε μία μεγάλη πρωταγωνίστρια (η Κατίνα Παξινού) έσπευδε στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου για να παίξει τον επώνυμο ρόλο στην «Εκάβη» του Ευριπίδη. Της έκλεισε, όπως είχε εντολή, τον δρόμο ένας χωροφύλακας στον οποίο είπε πως δεν ήταν κάποια παρείσακτη μα η Κατίνα Παξινού που είχε παράσταση (ή κάτι τέτοιο), αλλά πήρε την αμίμητη (και ιστορική πλέον) απάντηση: «Δεν πά’ να είσαι και η Μάγια Μελάγια, δεν περνάς!»! Διευκρίνιση για τους νεότερους (και φρεσκάρισμα μνήμης για κάποιους παλιότερους): η Μάγια Μελάγια ήταν τότε πασίγνωστη και δημοφιλέστατη ερμηνεύτρια του λαϊκού και του ελαφρού τραγουδιού!

Τα διπλωματικά παρασκήνια για τον ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940

Γράφει ο
Παντελής Στεφ. Αθανασιάδης
Δημοσιογράφος, ιστορικός
sitalkisking.blogspot.gr

Ο ελληνοϊταλικός πόλεμος του 1940, υπήρξε μια ελληνική εποποιία, η οποία προκάλεσε τον παγκόσμιο θαυμασμό, για την ανδρεία του Ελληνικού στρατού, ο οποίος στα Ηπειρωτικά βουνά κατατρόπωσε τους φασίστες εισβολείς του Μουσολίνι, ενώ ο λαός στις πόλεις και τα χωριά επέδειξε αξιοθαύμαστη υπομονή και καρτερικότητα. Η Ελλάδα, με ανεπαρκή εξωτερική βοήθεια αντιμετώπισε, αντιστάθηκε και νίκησε τους Ιταλούς, με αποτέλεσμα να χρειασθεί στη συνέχεια η επέμβαση της Χιτλερικής Γερμανίας για καθυποτάξουν οι φασίστες και οι ναζιστές μια μικρή χώρα, που βροντοφώναξε από την αρχή ΟΧΙ.

Η στάση της Ελλάδας, από την έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου υπήρξε κεντρικό σημείο των διπλωματικών ζυμώσεων, γιατί προσπάθησε να αποφύγει τον πόλεμο επιχειρώντας να τηρήσει μια αξιοθαύμαστη ουδετερότητα.

Βρισκόμαστε πλέον στο κρίσιμο έτος 1940, όταν φούτωνα ο πόλεμος σε γη, θάλασσα και αέρα. Η Ευρώπη φλέγονταν. Η Γαλλία και άλλα ευρωπαϊκά κράτη είχαν καταρρεύσει. Η Αγγλία αντιμετώπιζε τους σφοδρούς γερμανικούς αεροπορικούς βομβαρδισμούς. Στη θάλασσα τα υποβρύχια τορπιλίζαν και βύθιζαν πλοία... Ο πόλεμος έδειχνε σ' ολόκληρη την Ευρώπη, το σκληρό και απεχθές πρόσωπό του...

Ήταν ακόμα η εποχή, που μάχονταν η Ευρώπη κατά του Γερμανικού ιμπεριαλισμού, ενώ οι ΗΠΑ προσπαθούσαν να οχυρωθούν πίσω από το πνεύμα του λεγόμενου «Δόγματος Μονρόε», το οποίο ουσιαστικά πρέσβευε τον αμερικανικό απομονωτισμό στη δική του ήπειρο. Χαρακτηριστικά στις αρχές Ιουλίου 1940, ο προεδρικός γραμματέας Έρλυ κατ' εντολή του προέδρου Ρούζβελτ, είχε δηλώσει πως ο πρόεδρος των ΗΠΑ «πιστεύων απολύτως εις το δόγμα του Μονρόε, δεν τρέφει ουδεμίαν διάθεσιν να επέμβη εις εδαφικά ζητήματα, αφορώντα την Ευρώπην και την Ασίαν». Το ίδιο διάστημα ο υπουργός Στρατιωτικών των ΗΠΑ Στίμσον, μιλώντας ενώπιον της Επιτροπής Στρατιωτικών της Γερουσίας, είχε τονίσει:

«Ουδείς επιθυμεί να αποστείλει αμερικανικά στρατεύματα πέραν των ορίων μας. Εκτός αν η προστασία αυτών τούτων των Ηνωμένων Πολιτειών καταστήσει την ενέργειαν αυτήν απαραίτητον». Η πανωλεθρία του Περλ Χάρμπορ, αργούσε ακόμα...

Το Λονδίνο και ολόκληρη η Αγγλία ζούσαν με τον εφιάλτη των έντονων, συνεχών και καταστρεπτικών γερμανικών αεροπορικών βομβαρδισμών, ενώ η Γαλλία είχε καταρρεύσει πολύ σύντομα. Το κύριο βάρος της αντιμετώπισης του ναζιστικού ολέθρου στην Ευρώπη, έφερε η Αγγλία με πρωθυπουργό τον Ουίνστον Τσόρτσιλ.

Η προσπάθεια για ουδετερότητα της Ελλάδας

Η Ελλάδα προσπαθούσε να μην προκαλέσει τη Γερμανία και την Ιταλία. Στις 27 Ιουνίου μάλιστα, υπέγραψε με τη Γερμανία σειρά οικονομικών συμφωνιών, τρεις από τις οποίες είχαν δασμολογικό ενδιαφέρον. Η κύρια μέριμνα της κυβέρνησης, ήταν η εξασφάλιση ουδετερότητας, μέσα σε μια Ευρώπη, την οποία συγκλόνιζε ο πόλεμος, που ξεκίνησε ο Χίτλερ.

Ενδεικτικά ο πρωθυπουργός Ιωάννης Μεταξάς, σε διάγγελμά του για την τέταρτη επέτειο του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου, είχε τονίσει μεταξύ άλλων:

«Κατά την τρομεράν αυτήν σύγκρουσιν η οποία συγκλονίζει τα θεμέλια της Ευρώπης, η Ελλάς, πάντοτε ετοιμή εις πάσαν θυσίαν, προς εξασφάλισιν της ακεραιότητος του εδάφους της, της ανεξαρτησίας της και της τιμής της, εάν τα υπέρτατα αυτά αγαθά ήθελον κινδυνεύσει, έμεινε και μένει ουδετέρα».

Ο Μεταξάς γνώριζε την πραγματικότητα και προετοίμαζε τη χώρα με μερική και μυστική επιστράτευση για την εκπαίδευση στρατευσίμων και εφέδρων και την ετοιμασία τους, για κάθε ενδεχόμενο. Παράλληλα ενέτεινε τις προσπάθειες για προμήθεια και εκσυγχρονισμό του πολεμικού υλικού που διέθετε. Ο κίνδυνος εμπλοκής της χώρας στον πόλεμο ήταν εμφανής, παρά τις προσπάθειες για τήρηση ουδετερότητας. Οι Ιταλοί είχαν πατήσει πόδι στη γειτονική Αλβανία, την είχαν καταστήσει προτεκτοράτο τους και συγκέντρωναν εκεί στρατεύματα.

Η αθόρυβη πρόοδος στο ενδεχόμενο επιστράτευσης

Στις αρχές του καλοκαιριού του 1940, δεν υπήρχαν μεταξύ των διπλωματικών κύκλων ενδείξεις, ότι η Ιταλία θα επιτεθεί στην Ελλάδα. Στην Αθήνα ο εντεταλμένος της Αμερικανικής πρεσβείας λοχαγός Τζόνσον συναντήθηκε με τον αρχιστράτηγο Αλέξανδρο Παπάγο, ο οποίος του ανέφερε, σύμφωνα με τηλεγράφημα του πρέσβη Λίνκολν Μακβή προς το Στέιτ Ντιπάρτμεντ:

(1) Ότι η Ελλάδα θα επιδιώξει να διατηρήσει την ουδετερότητά της αρνούμενη αμερόληπτα όλες τις ξένες απαιτήσεις για χρήση των εγκαταστάσεων της, αναφέροντας συγκεκριμένα τη Διώρυγα της Κορίνθου.

(2) Ότι πιστεύει πως η Τουρκία θα προσπαθήσει να παραμείνει ουδέτερη στις παρούσες συνθήκες.

(3) Ότι οι εκτιμήσεις των πληροφοριών του, δείχνουν πως στην Αλβανία υπάρχουν 120.000 Ιταλοί, μόνο 1 βουλγαρική μεραρχία στα ελληνικά σύνορα, 3 μεραρχίες στα τουρκικά καθώς και 43 ρωσικές μεραρχίες Πεζικού, 12 μεραρχίες Ιππικού συν 5 ταξιαρχίες Μηχανικού απέναντι από τη Ρουμανία.

(4) Ότι η ελληνική βοήθεια προς την Τουρκία ή άλλα βαλκανικά κράτη είναι υποχρεωτική, μόνο κατά της βουλγαρικής επιθετικότητας και τέλους

(5) Ότι δεν λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα για την ελληνική κινητοποίηση, που έχει πλέον ολοκληρωθεί μόλις κατά το ένα τρίτο.

Σχετικά με τις υποχρεώσεις της Ελλάδας, η δήλωση του στρατηγού Παπάγου κατά τους Αμερικανούς, ήταν αυστηρά στρατιωτική και δεν γίνονταν αναφορές για τις ναυτικές επιπτώσεις του ελληνοτουρκικού Συμφώνου του 1938. Επιπλέον, όσον αφορά την κινητοποίηση, υπήρχαν ενδείξεις ότι στην πραγματικότητα σημειώνεται αθόρυβη πρόοδος με τις προκαταρκτικές διαδικασίες, ώστε να είναι δυνατή η ολοκλήρωση μιας επιστράτευσης ίσως σε 3 ημέρες. Η απόλυση της κλάσης του 1935 στις 29 Ιουνίου μετά από 1 μήνα επανεκπαίδευσης ανακοινώθηκε στις 11 Ιουνίου μαζί με πρόσκληση για την κλάση του 1934 για κατάταξη από τις 25 Ιουνίου. Πρόσθετοι έφεδροι αξιωματικοί κλήθηκαν επίσης για τις 15 Ιουνίου.

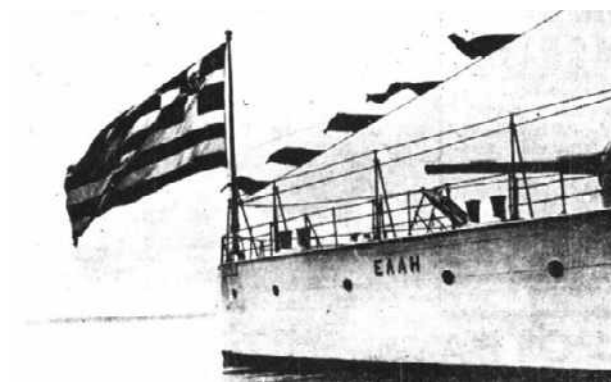
Ο Γιουγκοσλάβος στρατιωτικός ακόλουθος δήλωνε κατηγορηματικά ότι ένα ιταλικό σώμα απέπλευσε από την Τεργέστη πριν από μια εβδομάδα για άγνωστο προορισμό και ότι ένα άλλο από την ίδια περιοχή ετοιμάζονταν για αναχώρηση. Επιβεβαίωσε επίσης τις πληροφορίες του Ελληνικού Επιτελείου ότι από τους Ιταλούς που βρίσκονταν στην Αλβανία μόνο μία μεραρχία είχε αναπτυχθεί προς την πλευρά της Ελλάδας.

Ο Ιούλιος πέρασε με αγωνία, αλλά και με ψυχραιμία από την πλευρά της Ελλάδας, η οποία προετοίμαζε τις ένοπλες δυνάμεις αλλά και τον άμαχο πληθυσμό, για το ενδεχόμενο να υποστεί μια αιφνιδιαστική επίθεση από την Ιταλία. Δεν ήταν τυχαίο, ότι στις εφημερίδες δημοσιεύθηκαν ακόμα και οδηγίες, σε όσους θα πήγαιναν διακοπές... να μην ξεχάσουν να πάρουν μαζί τους τα δελτία τροφίμων!

Ο κρίσιμος Αύγουστος και η βύθιση της «Ελλης»

Κρίσιμος αποδείχθηκε ο Αύγουστος του 1940.

Στις 14 του μηνός ο Αμερικανός πρέσβης στην Αθήνα Μακβή τηλεγραφούσε στην Ουάσιγκτον ότι «η εντύπωση που είχαν στην Αθήνα τόσο οι επίσημοι όσο και οι ανεπίσημοι κύκλοι που παραμένουν αρκετά μπερδεμένοι ως

Το θρυλικό εύδρομο "Ελλη"

προς το τι κρύβεται πίσω από τη συνεχιζόμενη εκστρατεία του Ιταλικού Τύπου και του ραδιοφώνου κατά της Ελλάδας, αλλά και εν όψει της γενικής ευρωπαϊκής κατάστασης πιστεύεται, ότι αναμένεται σύντομα να διευκρινισθεί η κατάσταση. Εν τω μεταξύ, οι Ιταλοί δεν φαίνεται να έχουν ενισχύσει τα στρατεύματά τους στην Αλβανία και η σχετικά ασήμαντη Κέρκυρα και τα αλβανικά σύνορα σε αυτή τη συγκυρία, υποδηλώνουν ότι η πραγματική επιθυμία της Ιταλίας επί του παρόντος μπορεί να είναι να εξαναγκάσει σε παραχωρήσεις την Ελλάδα».

Οι ξένοι διπλωμάτες πίστευαν ότι η Ελλάδα θα λυγίσει και θα δεχθεί να κάνει παραχωρήσεις στον Μουσολίνι.

Ο Γιουγκοσλάβος πρέσβης στην Αθήνα έστρεψε την προσοχή του στο Αιγαίο και τη σημασία του, ενώ ο στρατιωτικός ακόλουθός του, που άκουσε μια εκπομπή της Ρώμης στις 13 Αυγούστου το βράδυ, η οποία κατηγορούσε την Ελλάδα ότι επέτρεπε τη χρήση των Κρητικών λιμανιών στα βρετανικά πολεμικά πλοία, άλλαξε τη γνώμη του και περίμενε να υπάρξει τηλεσίγγραφο της Ιταλίας, που θα απαιτούσε τουλάχιστον τη χρήση της Κρήτης για τις ιταλικές δυνάμεις κατά τη διάρκεια του πολέμου.

Η Μεσόγειος ήδη είχε πάρει φωτιά. Οι Ιταλοί επιχειρούσαν στα εδάφη της σημερινής Λιβύης, που παρασυρμένοι από τα Ρωμαϊκά μεγαλεία της ιστορίας τους την ονόμαζαν Κυρηναική. Στην Αλγερία, που τότε ήταν Γαλλική αποικία, είχε καταφύγει ο στρατηγός Σαρλ Ντε Γκωλ, αρχίζοντας τη δική του αντίσταση κατά των Γερμανών, που είχαν καταλάβει τη Γαλλία.

Ο Αύγουστος του 1940, σηματοδότηκε από την άναδρη βύθιση της «Ελλης» στο λιμάνι της Τήνου, από ιταλικό υποβρύχιο. Ο λαός της Ελλάδας γιόρταζε το Δεκαπενταύγουστο και στην Τήνο είχαν συρρεύσει πιστοί από όλη την Ελλάδα, τιμώντας την Κοίμηση της Θεοτόκου. Η κυβέρνηση αν και γνώριζε ποιος ήταν ο δράστης, κράτησε ως επτασφράγιστο μυστικό, τον ένοχο του τορπιλισμού, θέλοντας να μην προκαλέσει την Ιταλία του Μουσολίνι.

Ο Αμερικανός πρέσβης Μακβή έστειλε αμέσως στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ το ακόλουθο τηλεγράφημα:

«Κάθε χρόνο την ημέρα αυτή οι Έλληνες γιορτάζουν την Κοίμηση της Θεοτόκου με ειδικές ιεροτελεστίες στην πόλη της Τήνου των Κυκλάδων. Πολλοί πιστοί συγκεντρώνονται εκεί ενόψει ιδιαίτερα των θαυματουργών θεραπειών που λέγεται ότι θα σημειωθούν εκεί. Σήμερα το πρωί το ελληνικό καταδρομικό «Ελλη», αγκυροβόλησε στην προκυμαία, αφού έφερε πολλούς αξιωματούχους στην τελετή και ενώ ήταν στολισμένο με σημαίες, τορπιλίστηκε χωρίς προειδοποίηση από αγνώστου ταυτότητας υποβρύχιο και βυθίστηκε σχεδόν αμέσως με την απώλεια ενός αξιωματικού και περίπου 30 ανδρών. Πληροφορούμαι επίσης ότι το υποβρύχιο κατέστρεψε την αποβάθρα με μία ή δύο τορπίλες που δεν πέτυχαν το καταδρομικό και ότι υπήρξαν θύματα αμάχων. Ο πρωθυπουργός απηύθυνε παράκληση μέσω ασυρμάτου στους Τήνιους να διατηρήσουν την ψυχραιμία τους και εγγυήθηκε την ασφαλή επιστροφή όλων των εκδρομέων. Έχει επίσης διαβουλευθεί με τους αρχηγούς των στρατιωτικών και ναυτικών δυνάμεων, αλλά κανένα αποτέλεσμα αυτής της διάσκεψης δεν έχει αποκαλυφθεί.

Η κυνική βαρβαρότητα αυτής της επίθεσης θυμίζει το περιστατικό της Κέρκυρας του 1924, καθώς και την παραβίαση της Αλβανικής κυριαρχίας τη Μεγάλη Παρασκευή

γιατί η Μεγάλη Βρετανία και η Ελλάδα, απέφυγαν να ανακοινώσουν κατηγορηματικά, ότι πρόθεσή τους είναι να αποκαταστήσουν την αλβανική ανεξαρτησία. Οι Αλβανοί θα καλωσόριζαν την άμεση σύσταση προσωρινής κυβέρνησης στην Κορυτσά, προκειμένου να καθουσιάζουν τις υποψίες τους ότι οι Έλληνες είχαν σχέδια για κάποια από τα Αλβανικά εδάφη, που είχαν απελευθερώσει. Μια τέτοια κίνηση θα παρακινούσε επίσης τους Αλβανούς σε μεγαλύτερη δραστηριότητα πίσω από τις γραμμές κατά των Ιταλών.

«Δίνοντας την προσωπική του άποψη, ο πληροφοριοδότης μας, πρόσθεσε, ότι θα ήταν πολύ καλύτερα για την Ελλάδα καθώς και για όλα τα βαλκανικά κράτη αν είχε μια ικανοποιημένη Αλβανία ως γείτονα παρά αν προσπαθούσε να διευθετήσει παλιές εθνικές αξιώσεις παίρνοντας και κρατώντας «λίγες αλβανικές πόλεις». Στην τελευταία περίπτωση, η Αλβανία θα γινόταν και πάλι κέντρο ίντριγκας από κάθε ευρωπαϊκή δύναμη, που επιθυμούσε να ανακατευτεί στις βαλκανικές υποθέσεις» κατέληγε ο Λέιν.

Η σαρωτική προώθηση των ελληνικών δυνάμεων μέσα στα εδάφη της Βόρειας Ηπείρου, είχε προκαλέσει τεράστιες ανησυχίες σε μια μερίδα των Αλβανών, οι οποίοι προσπαθούσαν να αποκτήσουν προσβάσεις στην Αγγλική κυβέρνηση, μήπως και γλιτώσουν πιθανολογούμενη κατάρρευση του αλβανικού κράτους.

Μεταξάς: Παλεύουμε για όλους τους λαούς!

Η ελληνική κυβέρνηση αντιλήφθηκε αμέσως, ότι υπήρχαν δυνάμεις στην Ευρώπη, χωρίς να εξαιρείται και η σύμμαχος Αγγλία, που βλέποντας τις ιταλικές ήττες στη Βόρεια Ήπειρο, είχαν αρχίσει να κινούνται για να διατηρηθεί το προπολεμικό status quo στα Βαλκάνια.

Ο δραστήριος Αμερικανός πρέσβης στην Αθήνα Μακβή ενημέρωσε τον υπουργό Εξωτερικών της χώρας του στις 21 Δεκεμβρίου 1940, ότι η αναφορά στο τηλεγράφημα της 19ης Δεκεμβρίου, από το Βελιγράδι, για τις αλβανικές υποψίες σχετικά με τις ελληνικές προθέσεις έδειχναν αδικαιολόγητες, εν όψει της δήλωσης του πρωθυπουργού Ιωάννη Μεταξά στο ραδιόφωνο μετά την απελευθέρωση της Κορυτσάς στις 23 Νοεμβρίου: «Παλεύουμε όχι μόνο για την ύπαρξή μας αλλά και για τους άλλους βαλκανικούς λαούς και για την απελευθέρωση της Αλβανίας». Ο Γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών με τον οποίο ο Μακβή είχε αρκετές συνομιλίες, καθώς και με τον υφυπουργό Εξωτερικών

Ο Ιωάννης Μεταξάς

και άλλους αξιωματούχους για αυτό το θέμα, του εξέφρασαν την άποψη ότι η ιταλική προπαγάνδα μπορεί να εργάζεται σε αυτό το θέμα. Οι ελληνικοί στόχοι, είπαν, είναι ξεκάθαροι μέχρι στιγμής. Από την άλλη, ο Γενικός διευθυντής ισχυρίστηκε ότι θεωρούσε την αλβανική βοήθεια προς κάθε πλευρά στην παρούσα σύγκρουση, ως σχετικά ασήμαντη. Τι θα γίνει εάν και πότε θα απελευθερωθεί η Αλβανία είναι ένα άλλο ζήτημα που οι Έλληνες φαίνεται να αισθάνονται καλύτερα να λυθεί όταν έρθει η ώρα. Επιπλέον, γνωρίζουν πολύ καλά, ότι η λύση του Αλβανικού δεν θα εξαρτηθεί μόνο από αυτούς. Αναμφίβολα ελπίζουν να ανακτήσουν τη Νότια Αλβανία (σ.σ. εννοούσε τη Βόρεια Ήπειρο) όπου κυριαρχεί ο ελληνικός πληθυσμός και αδιαφορούν για την τύχη της υπόλοιπης χώρας. Εν τω μεταξύ, σύμφωνα με τον Γενικό διευθυντή, η συγκρότηση μιας προσωρινής αλβανικής κυβέρνησης στα μετόπισθεν του Ιταλικού στρατού δεν είναι πρακτική λόγω των αναγκών της πολεμικής κατάστασης και λόγω της ύπαρξης φατριαστικών διαφωνιών, μεταξύ των ίδιων των Αλβανών.

Η γερμανική προπαγάνδα

Εν μεταξύ η γερμανική προπαγάνδα, προσπαθούσε με κάθε τρόπο να δημιουργήσει κλίμα πτοπάθειας στην Ελλάδα, που μεγαλοουργούσε στα Ηπειρωτικά βουνά.

Ο Αμερικανός επιτετραμμένος στο Βερολίνο Μόρρις, στις 22 Δεκεμβρίου 1940, ενημέρωνε το Στέιτ Ντιπάρτμεντ ότι τον Έλληνα πρέσβη στη γερμανική πρω-

τεύουσα, είχε προσεγγίσει πρόσφατα ένας ανειδίκευτος, αλλά εξουσιοδοτημένος Γερμανός, για να συζητήσουν σχετικά με την ιταλοελληνική σύγκρουση. Επισήμανθηκε στον πρέσβη, ότι η ήττα της Αγγλίας ήταν σίγουρη μέσα στους επόμενους μήνες. Κατόπιν τούτου η Ελλάδα θα έπρεπε να αποδεχτεί τους όρους που θα επιβάλει η Ιταλία.

Επί του παρόντος, μια γερμανική μεσολάβηση που ζητούσε η Ελλάδα θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια τιμητική και ακόμη και συμφέρουσα ειρήνη για την Ελλάδα. Η Γερμανία, ισχυρίζονταν ο ανειδίκευτος ναζί, δεν θα παρέλειπε να ζυγίσει ευνοϊκά για την Ελλάδα τα εξαιρετικά στρατιωτικά της επιτεύγματα. Ως προς τη διαδικασία, προτάθηκε στον πρέσβη να συστήσει στην κυβέρνηση του να ζητήσει από έναν από τους γείτονές της, είτε τη Γιουγκοσλαβία, είτε την Τουρκία, να υποβάλει στη γερμανική κυβέρνηση ένα ελληνικό αίτημα για γερμανική μεσολάβηση.

Ο Έλληνας πρέσβης, απέρριψε αυτή την πρόταση παρατηρώντας ότι ένα νικηφόρο έθνος δεν ζητά μεσολάβηση και δηλώνοντας την πεποίθησή του ότι η επιτυχής αντίσταση της Ελλάδας στην ιταλική επίθεση είχε εξυπηρετήσει το συμφέρον της ίδιας της Γερμανίας εξαλείφοντας τις ιταλικές αξιώσεις για πολιτική κυριαρχία στα Βαλκάνια, που τελικά θα ντρόπιαζαν τα σχέδια της Γερμανίας σε αυτό το μέρος της Ευρώπης. Σε περίπτωση ήττας της Αγγλίας, ο πρέσβης ένιωσε σίγουρος ότι ο Φύρερ θα λάμβανε υπόψη αυτό το γεγονός μαζί με τον θαυμασμό του για το ελληνικό πνεύμα και τον πολιτισμό για να απαγορεύσει στην Ιταλία να επιβάλει σκληρούς όρους. Ο πρέσβης θεώρησε πράγματι ότι η Ελλάδα θα επιτρεπόταν να διατηρήσει τις ελληνικές κατοικημένες περιοχές της Νότιας Αλβανίας στις οποίες έχει «εθνολογικό» ενδιαφέρον και τις οποίες τα στρατεύματά της κατακτούν ανεξάρτητα από το ποια πλευρά κερδίζει τον μεγάλο πόλεμο.

Η Ελληνική εξωτερική πολιτική στη λήξη του έτους 1940 είχε αποκτήσει τεράστια αυτοπεποίθηση εξαιτίας των νικών του στρατού της, που κατατρόπωνε συνεχώς του υπερφίαλους Ιταλούς φασίστες. Και φυσικά απέκτησε αμέτρητους υποστηρικτές σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης.

ΠΗΓΕΣ

*Εθνικά Αρχεία ΗΠΑ (<https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1940v03/d409>)

*Αρχειό εφημερίδων «Εστία» και «Ακρόπολις» Αθηνών, Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων.

ΠΕΡΙ... ΤΗΣ ΕΦΟΡΙΑΣ και ΕΦΟΡΕΙΑΣ και ΕΥΦΟΡΙΑΣ

Λογογράφημα του
Στέλιου - Περικλή Λασκαράκη

Περί «εφορίας» ή «εφορείας» ή «ευφορίας» λοιπόν ο σημερινός μας λόγος και ας δούμε τι σχέση έχουν ή μπορεί να έχουν ή μπορεί να μην έχουν αυτές οι τρεις λέξεις. Σε πρώτη σύγκριση, μπορεί να πει κανείς, ότι είναι λέξεις «ομόηχες», ενώ κάθε μια τους έχει διαφορετική γραφή και έννοια.

Επίσης σε πρώτη σύγκριση, όταν κάποιος ακούει τον ήχο τους, αμέσως ο νους του πηγαίνει πρωταρχικά ή σχεδόν αποκλειστικά σε... «φόρους» και... «εφόρους», σε κατασχές και επιτάξεις, σε «δόσεις» και σε «διακανονισμούς» ενώ σχεδόν καθόλου αποκλειστικά στην έννοια της καρποφορίας, της πλούσιας παραγωγής ή στο συναίσθημα σωματικής ή πνευματικής «ευεξίας».

Σχετικά με την λέξη «Εφορία», επισήμως αυτή είναι μια κρατική υπηρεσία με τα διάφορα όργανά της, που λέγονται «έφοροι» ή που είναι πιο γνωστοί ως «εφοριακοί» ή «φορατζήδες» και που έχει εντολή να προσδιορίσει και να εισπράξει από τον κάθε πολίτη διάφορα χρηματικά ποσά, που λέγονται... «φόροι», προκειμένου με τα χρήματα αυτά να κινηθεί ο κρατικός μηχανισμός.

Ετυμολογικά, η «Εφορία», όπως διάφορα λεξικά καταγράφουν, προέρχεται από το «έφορος» = επί + ὄρος (το ὄρος = από το ὄραω - ὠ = βλέπω και λόγω δασείας του ὄρω γίνεται ἐφ + ὄρω = εποπτεύω, φρουρώ, μεριμνώ κ.λ.π.

Να σημειωθεί ότι κατά την αρχαία Ελληνική γλώσσα

το «έφορος», είχε την έννοια του επόπτη, του φρουρού, του κυβερνήτη (στην αρχαία Σπάρτη οι πέντε ἄρχοντες που ασκούσαν την πραγματική εξουσία ονομάζονταν Ἐφοροι).

Σχετικά τώρα με την λέξη «ευφορία», αυτή προέρχεται από το εὖ + φέρω = καλά φέρω και Εὐφορος = αυτός που καλά φέρει (κυρίως αναφέρεται στην «ευφορία» της γης, που παράγει πολλούς καρπούς) και μεταφορικά ο γόνιμος, ο παραγωγικός.

Επίσης, η λέξη «ευφορία», σημαίνει συναίσθημα ή κατάσταση ψυχικής ή σωματικής ευεξίας πχ: «Αισθάνομαι έντονα μια ευφορία στην ψυχή μου που σίγουρα προέρχεται από τα ευχάριστα γεγονότα που έμαθα από το παιδί μου».

Τέλος στα Αρχαία Ελληνικά: εὐφορον σῶμα = δυνατό - γερό σώμα και με την ίδια λέξη «ευφορία» απέδιδαν την «δύναμη υπομονής»

Σχετικά με την λέξη «εφορεία» (με «ει»), είναι μια λέξη που σημαίνει «επιτήρηση ή επίβλεψη», δηλαδή αναφέρεται στην αρχή ή την Υπηρεσία που έχει την αρμοδιότητα να επιβλέπει κάποιον τομέα δραστηριότητας π.χ.: «Η 5η Εφορεία Αρχαιοτήτων, ασκεί εποπτεία σε θέματα της περιφέρειάς της που έχουν σχέση με την αποκάλυψη, φύλαξη και προστασία των αρχαιοτήτων... κ.λ.π.».

Σχετικά με όλα τα παραπάνω - ίσως μπορεί να πει

κανείς - ότι χαρακτηριστική διαφορά μεταξύ των τριών λέξεων «Εὐφορου», «Εφορου» και «Εφόρου» είναι ότι, ο πρώτος, δηλαδή ο Εὐφορος, είναι αυτός που... φέρει ή έχει καλά, ο δεύτερος δηλαδή ο Ἐφορος της Εφορίας, είναι αυτός που μας τα... παίρνει τα καλά και ο τρίτος, δηλαδή ο της Εφορείας Ἐφορος, είναι αυτός που εποπτεύει ή φροντίζει την κάποια διαδικασία.

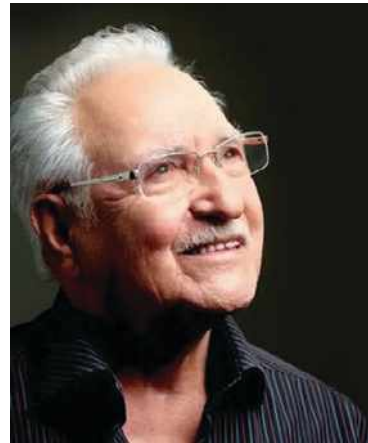
Λένε ότι ο πολύς ο κόσμος, είτε με την μια «Εφορία» με το (ι), ή την άλλη... «Εφορεία» με το (ει) αλλά και την άλλη «ευφορία», με το (υ) δεν τα πάει καλά, αφού η μία με το (ι) θέλει κάθε τόσο και περισσότερους φόρους, η άλλη με το (υ) όλο και περισσότερες δεσμεύσεις στα οικονομικά του και η τρίτη, με το «ευ», υπάρχει μόνο για πολύ λίγους πλούσιους και... «ευφόρους».

Είναι χαρακτηριστικό όμως το γεγονός ότι αν ρωτήσει κανείς 100 ανθρώπους τι... «ξέρει» για την «εφορία», ακούγοντας «νχητικά» την λέξη, χωρίς χρονοτριβή και με μεγάλη πλειοψηφία θα πάρει την απάντηση:

«Εφορία είναι η Υπηρεσία αυτή, που βάσει νόμου - θέλουμε δε θέλουμε - μας παίρνει από την τσέπη μας τα χρήματα και αν η τσέπη μας είναι άδεια, τότε τα παίρνει από το σπίτι μας που επίσης βάσει νόμου μπορεί και το κάνει».

Έχουν όμως αυτοί δίκαιο ή άδικο;

Αυτοί που έφυγαν

Χρόνης Αηδονίδης

Γράφει ο
Απόστολος
Λεων. Ζαφειρόπουλος

Ο άνθρωπος που επί 75 και πλέον χρόνια αγωνίστηκε για την διάσωση, διάδοση και καταγραφή της μουσικής παράδοσης της Θράκης δεν είναι πια μαζί μας. Από τις 23 Οκτωβρίου το απδόνι της Θράκης, ο μεγάλος Δάσκαλος, ο πρεσβευτής της Θράκης και της πατρίδας μας μετοίκησε στον παράδεισο. Αιώνια θα μείνει στην μνήμη μας, μέσα από τα τραγούδια του, τους βυζαντινούς ύμνους και από την καταγραφή της μουσικής παράδοσης της Θράκης. Αφήνει βαθύ το αποτύπωμά του στον Πολιτισμό μας. Άνθρωπος της προσφοράς, μας έδωσε την χαρά να συνεργαστούμε μαζί του! Του είμαστε ευγνώμονες. Καλό σου ταξίδι Δάσκαλε στην αιωνιότητα!!!

Ο Χρόνης Αηδονίδης γεννήθηκε στην Καρωτή Διδυμοτείχου στις 23 Σεπτεμβρίου 1928. Γιος του Ιερέα Χρήστου και της Χρυσάνθης Αηδονίδη, είναι ο δεύτερος από τα πέντε αδέρφια του. Στην Καρωτή, περνά τα παιδικά και εφηβικά του χρόνια κι εκεί είναι που μαθαίνει τα πρώτα του τραγούδια και μειείται στον κόσμο της παραδοσιακής μουσικής, πρώτα από τη μητέρα του, κι έπειτα απ' τους ντόπιους μουσικούς που έπαιζαν στα πανηγύρια του χωριού του.

Μαθητής ακόμα, διδάσκεται βυζαντινή μουσική, από τον πατέρα του και αργότερα από τον πρωτοψάλτη Μιχάλη Κεφαλοκόπη. Όταν τελείωσε το οκτατάξιο γυμνάσιο στο Διδυμότειχο, διορίστηκε ως κοινοτικός δάσκαλος στα Πετρωτά του Έβρου. Το 1950 εγκαταστάθηκε με τους γονείς του στην Αθήνα, όπου συνέχισε και ολοκλήρωσε τις σπουδές του στη

Η φωτογραφία από την μεγαλειώδη εκδήλωση του Συλλόγου Αγκιαλιτών της Αθήνας Οκτώβρης 2017 στο Θέατρο Ηρώδου Αττικού με τίτλο «Ένα τραγούδι για την Θράκη» κατά την διάρκεια της οποίας τιμήθηκε ο Χρόνης Αηδονίδης για την προσφορά του στην διατήρηση και διάδοση της Θρακικής Μουσικής παράδοσης.

Ο Γ. Νταλάρας και ο Α. Κατσιγιάννης απένεμαν την τιμητική πλακέτα εκ μέρους του συλλόγου μας

στις επόμενες γενιές τις μουσικές του εμπειρίες. Δίδαξε παραδοσιακό τραγούδι στην Αλεξανδρούπολη (στο «Εργαστήρι παραδοσιακής μουσικής», το οποίο ο ίδιος έχει ιδρύσει) και στην Αθήνα, (στο Χαλάνδρι, στο Ίδρυμα Ζήση). Είναι επίσης ιδρυτικό μέλος του «Αρχείου Ελληνικής Μουσικής», το οποίο έχει να επιδείξει μια πλούσια δραστηριότητα στο χώρο της λαογραφίας, με πολύ προσεγμένες εκδόσεις βιβλίων και

βυζαντινή μουσική, στο Ελληνικό Ωδείο, κοντά στο μεγάλο δάσκαλο Θεόδωρο Χατζηθεοδώρου. Το Φεβρουάριο του ίδιου χρόνου, προσλαμβάνεται στο Σισμανόγλειο Νοσοκομείο, όπου εργάζεται ως λογιστής, ως τη συνταξιοδότησή του, το 1988.

Το 1957, άρχισε να παρουσιάζει την δική του εβδομαδιαία εκπομπή στο κρατικό ραδιόφωνο, προβάλλοντας το μουσικό θησαυρό της Θράκης. Ήταν η πρώτη φορά που τα Θρακιώτικα τραγούδια ακούγονταν σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας.

Ο Χρόνης Αηδονίδης έγινε ευρύτερα γνωστός την δεκαετία του '90 μέσα από την δισκογραφία και τις συναυλίες του τόσο εντός όσο και εκτός των ελληνικών συνόρων. Σημαντικό βήμα στην καλλιτεχνική του διαδρομή ήταν η συνεργασία του με τον Γιώργο Νταλάρα, στο δίσκο «Τ' Απδόνια της Ανατολής», τον Μάρτιο του 1990. Οι παραδοσιακοί ήχοι άγγιξαν και ένα κοινό που έως τότε δεν είχε ασχοληθεί με το είδος αυτό. Ακολούθησαν συναυλίες, με μεγάλη απήχηση, όπως εκείνη της παρουσίασης του δίσκου αυτού στο Λυκαβηττό.

Η επιτυχία θα συνεχιστεί με μία ακόμη σημαντική κυκλοφορία των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης, το 1993. Ο διπλός δίσκος «Τραγούδια και σκοποί της Θράκης», συνοδευόμενος από ένα πλούσιο λαογραφικό υλικό και με τραγούδια αποκλειστικά ερμηνευμένα από το Χρόνη Αηδονίδη.

Ο Χρόνης Αηδονίδης συνέχισε να προσφέρει στην παραδοσιακή μουσική του τόπου μας μεταφέροντας

δίσκους από όλες τις περιοχές της Ελλάδας.

Ο Χρόνης Αηδονίδης άφησε το δικό του στίγμα στο χώρο της παραδοσιακής μουσικής. Οι σπάνιες ερμηνευτικές του ικανότητες, οι ιδιαίτεροι λαρυγγισμοί της βελούδινης φωνής του, το δημιουργικό του πνεύμα που τον οδήγησε να συνθέσει ξεχωριστές μελωδίες, είναι κάποια από τα χαρακτηριστικά που τον κάνουν να ξεχωρίζει και να θεωρείται ο σημαντικότερος εκπρόσωπος της παραδοσιακής μας μουσικής και ως ο άνθρωπος που κατόρθωσε να βγάλει το παραδοσιακό τραγούδι από την αφάνεια και να το φέρει στο Ηρώδειο και το Μέγαρο Μουσικής.

Ο Χρόνης Αηδονίδης απεβίωσε στις 23 Οκτωβρίου 2023, σε ηλικία 95 ετών.

Στην εξόδιο ακολουθία στο Ιερό Ναό Αναλήψεως στα Βριλήσια, παραβρέθηκαν πολλοί συμπατριώτες του, βουλευτές, πολλοί καλλιτέχνες της παράδοσης και πλήθος κόσμου. Ο Γιώργος Κωτσίνης με το κλαρίνο του, ο Βαγγέλης Δημούδης, η Νάντια Καραγιάννη και οι παραβρισκόμενοι τον αποχαιρέτησαν με το τραγούδι «Με γέλασαν τα πουλιά.....» Ο Σύλλογος των Αγκιαλιτών Αθήνας κατέθεσε στεφάνη στην μνήμη του και τον εκπροσώπησε ο Απόστολος Ζαφειρόπουλος και ως πρόεδρος του Ιερού Ιδρύματος «Η Αγία Τριάδα»

Κωνσταντίνος Σλάβης

Στις 7 Οκτωβρίου απεβίωσε αιφνίδια ο Κωνσταντίνος Σλάβης, αδελφός του αρθρογράφου μας Λέανδρου Σλάβη. Ο Κ. Σλάβης γεννήθηκε στις 5 Οκτωβρίου 1951 στην Αθήνα. Πήγε στο Βαρβάκειο και, στη συνέχεια, σπούδασε Οικονομικά στο Α.Π.Θ.

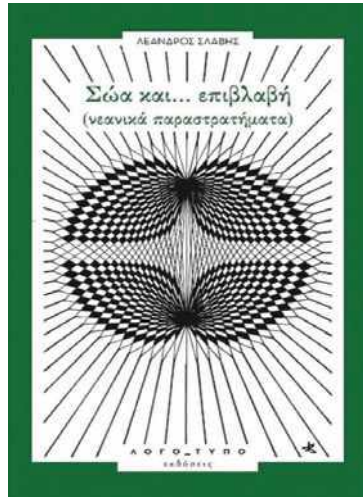
Μετά τις σπουδές του και μέχρι τη συνταξιοδότησή του αναβίωσε και διψήθουσε το ναυτικό πρακτορείο του πατέρα του στον Πειραιά.

Το 1981 παντρεύτηκε τη Σοφία Μάρκου και, την επόμενη χρονιά, αποκτήσανε μία κόρη, την Άννα που σπούδασε Γαλλική Φιλολογία στο Ε.Κ.Π.Α. και πήρε μεταπτυχιακό στη διερμηνεία από το Ινστιτούτο Μεταφραστών & Διερμηνέων του Στρασβούργου.

Διέσωσε την ποιητική συλλογή του Παστία Γιατσόπουλου «Το χρονικό της θύελλας», που εξέδωσε ο Σύλλογος των Αγκιαλιτών της Αθήνας, και συνέταξε μαζί με τον αδελφό του το εισαγωγικό βιογραφικό σημείωμα του βιβλίου.

Βιβλιοπαρουσίαση

ΣΩΑ ΚΑΙ... ΕΠΙΒΛΑΒΗ (ΝΕΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΣΤΡΑΤΗΜΑΤΑ)

Εκδότης ΛΟΓΟΤΥΠΟ, ISBN 9786188638334

Αναρωτιούνται αρκετοί αν την ποίηση τη βρίσκεις ή σε βρίσκει εκείνη. Κάτι σαν τον έρωτα. Ποιος μπορεί να απαντήσει;

Το εξαιρετικό στην περίπτωση του Λέανδρου Σλάβη είναι πως το συναπάντημα αυτό ξεκίνησε νωρίς, στα νεανικά χρόνια, και συνεχίστηκε για δεκαετίες.

Ανάμεσα στα διαφορετικά καθήκοντα και τις προτεραιότητες της ζωής, ο Λέανδρος έβρισκε χρόνο για να επανασυνδέεται με την ποίηση – πάντα με τον δικό του τρόπο και γραφή. Αυτήν τη διαδρομή ακολουθούμε κι εμείς σ' αυτό το βιβλίο, από το 1972 μέχρι και σήμερα. Ιχνηλατούμε αόρατες συνδέσεις, ζυγίζουμε το μέστωμα, μυρίζουμε το άρωμα της κάθε εποχής. Πενήντα και χρόνια, δεν είναι λίγα!

Η μέρα που σημάδεψε την Ελλάδα είναι συνδεδεμένη με τον πόλεμο του 1940 και έμεινε γνωστή ως η επέτειος του «ΟΧΙ»

Την 28η Οκτωβρίου 1940, στις 3.30 το πρωί η απάντηση «Alors, c'est la guerre» του τότε Πρωθυπουργού Ιωάννη Μεταξά στον Ιταλό πρέσβη Γκράκι κήρυξε την έναρξη του Ελληνοϊταλικού πολέμου. Ο τότε κυβερνήτης της Ελλάδας Ιωάννης Μεταξάς αν και προσκείμενος ιδεολογικά προς το Μουσουλίνι και τον Χίτλερ είχε την διορατικότητα και την τόλμη να μην συνθηκολογήσει με τον Μουσουλίνι.

Ταγματάρχης Δημήτριος Κασούλας από το Πουρί: Ο άνδρας που ενσάρκωσε την ελληνική ψυχή στο Ύψωμα 731 το 1941 (φωτό)

Έτσι κάθε χρόνο στις 28 Οκτώβρη φέρνουμε στην μνήμη μας με θαυμασμό και περηφάνια τις μεγάλες μορφές που δημιούργησαν το λαμπρό Ελληνικό Έπος του 40. Τον κυβερνήτη Ιωάννη Μεταξά τον Βασιλέα Γεώργιο Β' και προπάντων τους ήρωες Έλληνες μαχητές του Εθνικού μας στρατού, τους αξιωματικούς και φαντάρους και όλη την στρατιά των πατριωτών και πατριωτισσών της Αντίστασης που πάλεψαν για την χιλιόκριβη ελευθερία και που αποτελούν για μας φωτεινά παραδείγματα προσφοράς και θυσίας αίματος.

Οι δημιουργοί εκείνου του μεγάλου θαύματος που έδωσαν την πρώτη ΝΙΚΗ στους συμμάχους μας κατά του τρομερού φασιστικού ναζιστικού άξονα και άφησαν σε εμάς βαριά κληρονομιά.

Οι ψυχές από τα ουράνια μας παροτρύνουν και μας προτρέπουν να αναβαπτιστούμε στα Εθνικά μας ιδεώδη ακολουθώντας το παράδειγμα τους.

Ζήτω η 28η Οκτωβρίου 1940

Νέα Αγχίαλος: Παρέλαση και κατάθεση στεφάνων για τους εορτασμούς του 1940

Συγκίνηση και περηφάνια! Τιμή και δόξα στους ήρωες του 1940! Το παράδειγμα τους ας μας εμπνέει στα μικρά και μεγάλα όχι της ζωής, στην αγάπη και την ανιδιοτελή προσφορά στην πατρίδα μας!

Νέες καλλιτεχνικές Δημιουργίες Καλλιρόης Χουσιάδα

Συχαίρουμε την Καλλιρόη Χουσιάδα για τη συμμετοχή της στις κάτωθι διεθνείς εκθέσεις ζωγραφικής αλλά και για τον τιμητικό τίτλο που της απονεμήθει.

Για το παρακάτω έργο της η Καλλιρόη Χουσιάδα έλαβε τιμητικό τίτλο για την έκθεση της UNESCO τον Σεπτέμβρη στο Γαλάτσι Αθηνών

Το σκυλί προστατεύει το μωράκι του από τον άγγελο για να μην το πάρει στον ουρανό

Η κοπέλα στη γόνδολα

Τιμητικός τίτλος για την Καλλιρόη Χουσιάδα στη έκθεση της Βενετίας τον Ιούνιο 2023 για το έργο της «Η κοπέλα στη γόνδολα»

ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΘΕΤΟ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΣΤΑΛΙΔΗΣ

Φιλολόγος

Αστικά και περιαστικά τοπωνύμια¹ στην Σωζόπολη τής Ανατολικής Ρωμυλίας. Γεωγραφική, ιστορική και γλωσσική θεώρηση.

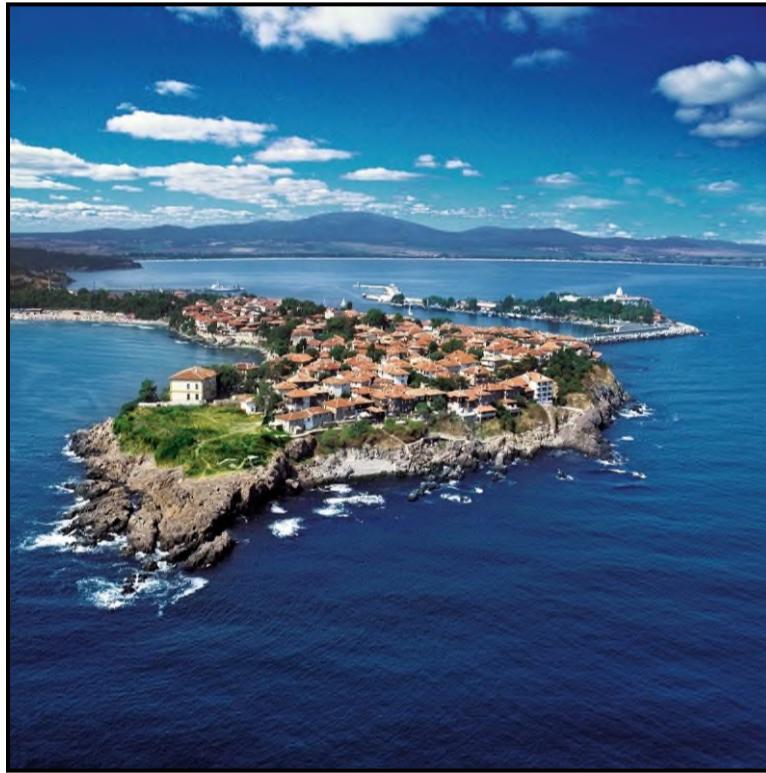
Α. Πρόλογος

Η εργασία αυτή αναφέρεται στα αστικά και περιαστικά τοπωνύμια τής ελληνικής πόλεως Σωζόπολις (αρχαία Ἀπολλωνία²) τής Ανατολικής Ρωμυλίας, τα οποία οι Έλληνες κάτοικοί της είχαν διαμορφώσει στην πατρίδα τους, κατά το πέρασμα των αιώνων (Εικ. 1).

Η χρονική διάρκεια τής δημιουργίας των τοπωνυμίων αυτών εκτείνεται στο χρονικό διάστημα από τα τέλη τού 7ου π. Χ. αιώνα (611 π.Χ.³), μέχρι και το έτος 1925 (βλ. παρακάτω το κεφάλαιο: Δ. Γεωγραφική, ιστορική και γλωσσική θεώρηση των τοπωνυμίων).

Κατά τα τέλη τού 7ου π. Χ. αιώνα ιδρύεται από κατοίκους τής πόλεως Μιλήτου η αρχαία αποικία Ἀπολλωνία⁴, η οποία κατά τους χριστιανικούς χρόνους συνεχίζει τον μακροχρόνιο βίο της με το νέο της όνομα Σωζόπολις⁵.

Κατά το έτος 1925, σύμφωνα με την Συνθήκη τού Νεϊγύ τής Γαλλίας (Neuilly 14/27-11-1919)⁶, κατά την οποία συμφωνείται η ανταλλαγή των πληθυσμών ανάμεσα στην Ελλάδα και την Βουλγαρία, ένα μέρος από τους Έλληνες κατοίκους τής Σωζόπολεως τής τότε Ανατολικής Ρωμυλίας εγκαταλείπουν αναγκαστικά την πατρίδα τους και εγκαθίστανται στην Ελλάδα σε νέες πλέον πατρίδες [Θεσσαλονίκη (Καρά-Μπουρνάκι, Χαρμάνκιοι (έτος 1925 / 1926), Γέφυρα Θεσσαλονίκης (έτος 1926 / 1927), Νέα Σωζόπολη Χαλκιδικής (έτος 1934) κ.α.], όπου και συνεχίζουν τον πατροπαράδοτο πολιτισμό τους.

Εικ. 1. Η Σωζόπολη τής Ανατολικής Ρωμυλίας (σημ. Sozopol τής Βουλγαρίας).

Η εργασία αυτή στηρίζεται:

1. Στην προφορική παράδοση των κατοίκων τής Σωζοπόλεως, οι οποίοι, μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών, έχουν εγκατασταθεί πλέον σε διάφορα μέρη τής Ελλάδας (Γέφυρα Θεσσαλονίκης, Νέα Σωζόπολη Χαλκιδικής κ.α.).
2. Σε σχετική επιτόπια έρευνα (έτη 1975, 1981, 2015).

¹ Για τα τοπωνύμια και την θέση τους στον αστικό και περιαστικό χώρο τής Σωζοπόλεως, τα οποία αναφέρονται στην παρούσα εργασία, βλ. παρακάτω Εικόνα 2, βλ. επίσης και Božidar Dimitrov, *Apolonija Pontika. Edin grătski polis na brega na Tšerno more, 611-72 g. pr. Hr.*, Sofia 2004, σ. 17, Hristo Tomov, *Sozopol, vtoro preraboteno izdanie*, Sofija 1985, σ. 24, όπου ελληνικά τοπωνύμια μεταγλωττισμένα με βουλγαρικά ονόματα, βλ. και σ. 26-27, όπου φωτογραφίες και χάρτης, *Sozopol Vetšnjat grad*, (χ.χ.), (δίγλωσσο και στα Αγγλικά), passim, βλ. ακόμη Κωνσταντίνος Γ. Σταλίδης, Φιλολόγος, «Αστικά και περιαστικά τοπωνύμια στην Σωζόπολη τού Εύξεινου Πόντου. Γεωγραφική, ιστορική και γλωσσική θεώρηση», Εταιρεία Νεοελληνικής Διαλεκτολογίας, Ελληνική Διαλεκτολογία, Τόμος Τέταρτος, *Πρακτικά Τετάρτου Διεθνούς Συνεδρίου Νεοελληνικής Διαλεκτολογίας*, Αθήνα 6-8 Δεκεμβρίου 2001. Εκδόθηκαν από το Κέντρο Συντάξεως τού Ιστορικού Λεξικού με δαπάνη τής Ακαδημίας Αθηνών, Αθήνα 2003, τ. 4, σ. 461-492, Κωνσταντίνος Γ. Σταλίδης, *Λεξικό του γλωσσικού πολιτισμού των κατοίκων από την Σωζόπολη τής Ανατολικής Ρωμυλίας*, Επιμέλεια: Παύλος Ι. Αλμπανούδης, Βιβλιοθήκη Ανατολικής Ρωμυλίας 2, Εκδόσεις Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2020, passim, Κωνσταντίνου Δ. Παπαϊωαννίδου, *Ιστορία τής εν Πόντω Ἀπολλωνίας – Σωζοπόλεως (Ἀπό τής ιδρύσεώς της μέχρι σήμερα)*, Θεσσαλονίκη 1933. Τύποις ἔφημ. τῶν Βαλκανίων Ἑρμού 58, passim, Mihail Lazarov, *Bălgarskoto Tšernomorie, Sozopol, Gradăt na spasenieto, pârno izdanie*, Izdatelstvo «Slabena», Varna (χ.χ.), passim.

² Για την Απολλωνία - Σωζόπολη βλ. ενδεικτ. Σταλίδης Κ. Γ., «Παρατηρήσεις στο γλωσσικό ιδίωμα των κατοίκων τής Σωζοπόλεως Ανατολικής Ρωμυλίας. Παθολογία των φωνηέντων», *Νεοελληνική Διαλεκτολογία*, Αθήνα 1998, τ. 2, σ. 303-341, όπου συγκεντρωμένη σχετική βιβλιογραφία. Εκτός από την παραπάνω, υπάρχει και άλλη ελληνική βιβλιογραφία, υπάρχει ακόμη και πλούσια βουλγαρική και ξένη βιβλιογραφία, αλλά δεν αναφέρεται, επειδή ο χώρος είναι περιορισμένος. Στην σημερινή Σωζόπολη, Sozopol τής σημερινής Βουλγαρίας, υπάρχουν οι παρακάτω οδοί, που θυμίζουν την αρχαία Απολλωνία: 1. η κεντρική οδός λέγεται «Úlitsa Arolónija / Απολωνία / Απολλωνία/», 2. οδός Μιλήτου «Úlitsa Milet / Μιλετ / Μίλητος», 3. η οδός Αναξιμάνδρου, η οποία βρίσκεται στην εκκλησία τής Παναγίας «Úlitsa Anaksimándăr / Αναξιμανδър / Αναξιμάνδρος» (< βουλγ. úlitsa «οδός»).

³ Dimitrov, *Apolonija Pontika*, όπ., σ. 7.

⁴ Ο Ρωμαίος Κλαύδιος Αιλιανός (175-235 μ. Χ.) αναφέρει ότι ο Αναξιμάνδρος ίδρυσε την αρχαία Απολλωνία, αποικία των Μιλησίων στον Εύξεινο Πόντο (Σωζόπολις), ως εξής: «Καί Αναξιμάνδρος δὲ ἤγησαστο τῆς ἐς Ἀπολλωνίαν ἐκ Μιλήτου ἀποικίας» (Aelianus, *Varia Historia*, 3, 17).

⁵ Βλ. ενδεικτ. Aelianus, *Varia Historia*, 3, 17, Anonymi, *Periplus Ponti Euxeni* (έκδ. A. Diller, *The tradition of the Minor Greek Geographers*, 1952), σ. 84-87, Στέφανος Βυζάντιος, 106 και Ηρωδιανός, έκδ. Lentz, Λειψία 1867, τ. 1, σ. 295, Kuzev - Gjuzelov, *Bălgarski srednovekovni gradove i kreposti*, Varna 1981, τ. I', σ. 389.

⁶ Μηλιώτη Π. Δ., *Η ἐν Νεϊγύ σύμβασις τῆς ἑλληνοβουλγαρικῆς μεταναστεύσεως τῆς 14/27 Νοεμβρίου 1919 καὶ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς*, Θεσσαλονίκη 1962, Παπαϊωαννίδης, *Ιστορία τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας - Σωζοπόλεως*, ό. π., σ. 128-129.

3. Στην σχετική βιβλιογραφία Ελλήνων⁷, Βουλγάρων⁸ και διαφόρων άλλων συγγραφέων, οι οποίοι γράφουν σε άλλες ξένες γλώσσες⁹.

B. Τα τοπωνύμια¹⁰

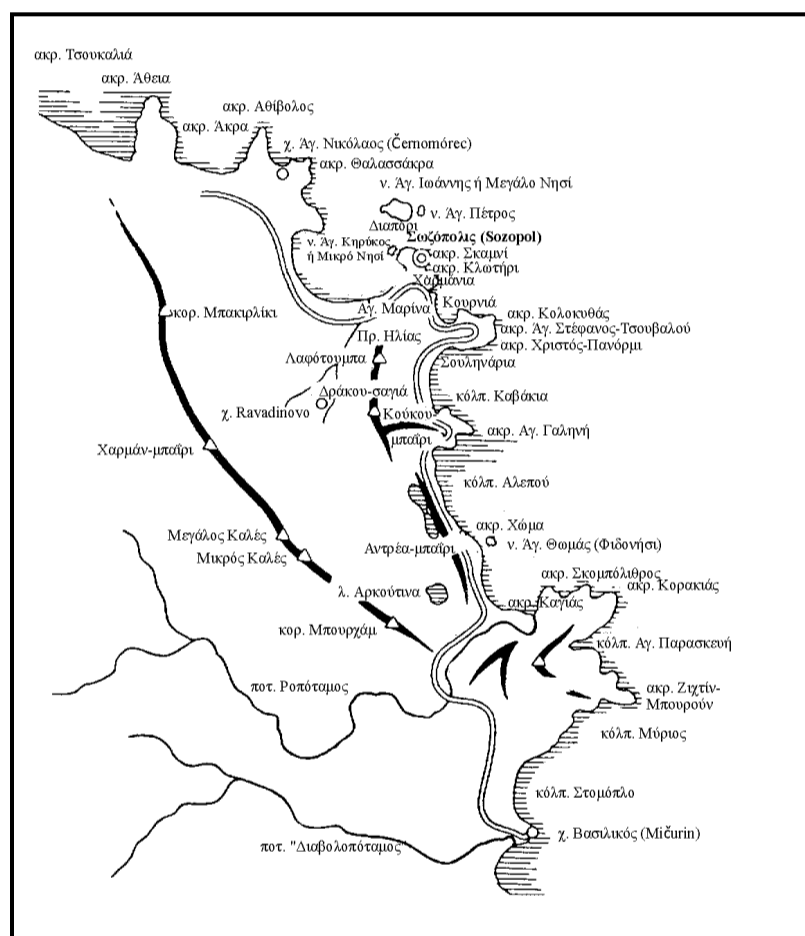
Με τον όρο αυτό εξετάζονται τα πάσης φύσεως τοπωνύμια της Σωζοπόλεως, τα οποία απαντούν μέσα και έξω από την πόλη, στον στενότερο και ευρύτερο ζωτικό της χώρο (οικωνύμια, εδαφονύμια, υδρωνύμια, ορεινύμια, αγιωνύμια κ.ά.)¹¹.

Η Σωζόπολις, ως γνωστόν, βρίσκεται στα δυτικά παράλια του Εύξεινου Πόντου και, από το έτος 1885, ανήκει πλέον στην επικράτεια της Βουλγαρίας με το μεταγλωτισμένο της όνομα Σοζόρολ.

Η ευρύτερη περιφέρεια της Σωζοπόλεως περικλείεται στα παρακάτω όρια:

1. Ανατολικά, βόρεια και νότια εκτείνεται ο Εύξεινος Πόντος.
2. Βορειοδυτικά βρίσκεται η λίμνη Μάντρα [βουλγ. Μανδρεσκο езеро (Μάντρεσκο έζερο, Mándresko ézero) «λίμνη της Μάντρας»]¹² και τα έλη, τα οποία εκτείνονται γύρω απ' αυτήν.
3. Προς νότον βρίσκεται η ελώδης πεδιάδα του «Διαβολοπόταμου» [βουλγ. Дяволска река (Ντιάβολσκα ρεκά, Djánolska reká) «Διαβολικός ποταμός», «Διαβολοπόταμος»]¹³.
4. Προς δυσμάς εκτείνεται η περιοχή του ποταμού κοντά στο σημερινό χωριό Βεσελίε [(Βεσέλιε, Vesélie), παλαιό Sar Musa / Σαρίμ(ν)ισα]¹⁴ και ο αμέσως υψούμενος ορεινός όγκος Μπακιρλίκι [βουλγ. Βακърлък (Βακάρλᾶκ)], ο οποίος είναι σκεπασμένος με πυκνό δάσος από βελανιδιές και από τον οποίον από την αρχαιότητα ακόμη εξορυσσόταν χαλκός¹⁵.

Στην ευρύτερη αυτή περιοχή υπάρχουν ποτάμια, ανάμεσα στα οποία και ο ποταμός Ροπόταμος [βουλγ. Ροποταмо (Ρορόταμο) < ελλην. Ωραιοπόταμος < ωραίος + ποταμός]¹⁶, και λίμνες, όπως η Αρκούταινα ή Αρκούτινα [βουλγ. Аркутино (Αρκύτινο) < αρκούδ(α) + -ενα]¹⁷, η Αλεπού [βουλγ. Алепу (Αλερύ)]¹⁸, η Μάντρα [βουλγ. Мандреско езеро (Μάντρεσκο έζερο, Mándresko ézero) «λίμνη της Μάντρας»]¹⁹. Η περιοχή αυτή έχει έκταση περίπου 1.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα²⁰.

Εικ. 2. Χάρτης με τοπωνύμια της περιοχής Σωζοπόλεως²¹.

⁷. Βλ. ενδεικτ. Χ' Δανιήλ Δημητρίου, *Από Βάρνης εις Σωζόπολιν ή τὸ ναυάγιον καὶ ἡ διάσωσης ἡμῶν ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ*, ἐκδίδοντος Κωνστ. Δ. Κωνσταντινίδου, βιβλιοπώλου, ἐν Βάρνῃ 1905, Παπαϊωαννίδης, *Ἱστορία τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας - Σωζοπόλεως*, ὁ.π., Παπαϊωαννίδου Κ., «Ὁ φυσικὸς λιμὴν τῆς Ἀπολλωνίας - Σωζοπόλεως. Πάλαι καὶ νῦν 570 π. Χ. - 1930», *Θρακικά*, τ. 2, Ἀθήναι 1929, σ. 284-294, Παρασκευοπούλου Αναγν., «Ἡ ψαρικὴ στή Σωζόπολη», *Ἀρχεῖον Θρακικοῦ Θησαυροῦ*, Ἀθήναι τ. 2(1935-1936), σ. 69-95, Μαραβελᾶκη Μ. - Βακαλοπούλου Α., *Αἱ προσφυγικαὶ ἐγκαταστάσεις ἐν τῇ περιοχῇ Θεσσαλονίκης*, Θεσσαλονίκη 1955, σ. 264-268, *Νέα Σωζόπολις*, Συλλογὴ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, σ. 177-218, Βαφειάδου Βαλασσία, «Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», *Λαογραφία*, Ἐν Ἀθήναις 1974, τ. ΚΘ'(1974), σ. 115-226.

⁸. Βλ. ενδεικτ. Razbojnikov A. Sp., *Grad Sozopol i pǎtunarvaneto na plovdiskata detska kolonija*, Plovdiv 1927, Danov M. Hr., «Kǎm starata istorija na Sozopol, zapadnoto Tšernomorie i Trakija», *Izvestija na Bǎlgarskoto Istoritšesko Družestvo*, Sofia 1948, βιβλ. XXII-XXIV, σ. 180-202, Dimitrov Božidar, «I monasteri di Sozopol nei secoli XIII-XIV», *Byzantino-bulgara*, VII, Sofia 1981, σ. 277-282, Dimitrov Božidar, «Polititšesko i ikonomitšesko razvitie na Apolonija pontika VI - I v. pr. n. e.», *Studentski proutšvanija*, Sofia 1974, τ. II, σ. 41-98, Dimitrov Božidar, «Trakijski kreposti i selišta v okolnostite na Apolonija pontika», *Studentski proutšvanija*, Sofia 1973, τ. I, σ. 3-20, Božidar, *Apolonija Pontika*, ὁ.π., Dimitrov Božidar, «Bǎlgarskite pristinistišta v XIII i XIV v. spored dva srednovekovni portolana», *Arheologija*, Sofia 1971, ἐτ. XXI, τεύχ. 1, σ. 22-28, Mitšev N. - Mihajlov Tsv. - Vaptsarov I. - Kiradžiev Sv., *Geografski Retšnik na Bǎlgarija*, Sofia 1980, Tomov, *Sozopol*, ὁ.π., Venedikov I. - Gerasimov T. - Dremiszova C. - Ivanov T. - Mladenova J. - Velkov V., *Apolonija*, Sofia (χ.χ.), Melniški L., *Tšerno More i našeto tšernomorie*, Sofia 1957, σ. 213-231, Tomov Hr., *Iz Tšernomorieta. Pǎtevoditel*, Sofia 1972, Statelova Elena, *Istotšna Rumelija (1879/1885). Ikonomika. Politika. Kultura*, Sofia 1983.

⁹. Βλ. ενδεικτ. Mihailov G., *Inscriptiones Graecae in Bulgaria repertae, Serdicae* 1970, τ. I, σ. 341-398, Božidar, «I monasteri di Sozopol nei secoli XIII-XV», *Byzantino-Bulgara*, ὁ.π., σ. 277-282, Dimitrov Božidar, *Sozopol in den Jahrhunderten*, Sofia (χ.χ.), Kamperidis Lambros, *The greek monasteries of Sozopolis XIV - XVII centuries*, Thessaloniki 1993.

¹⁰. Για τα τοπωνύμια στην στενότερη περιοχή της Σωζοπόλεως βλ. ενδεικτ. Παπαϊωαννίδου Κ., «Γεωγραφικὴ περιγραφή Σωζοπόλεως Βορείου Θράκης», *Θρακικά*, τ. 1(1928), σ. 318-325, Παπαϊωαννίδης, «Ὁ φυσικὸς λιμὴν τῆς Ἀπολλωνίας - Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 284-294, Παπαϊωαννίδης, *Ἱστορία τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας*, ὁ.π., σ. 10, 133 καὶ passim, Βαφειάδου Βαλασσία, «Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 161, Bratja Škorpilovi, «Tšernomorskoto krajbrežie i sǎsednite podbalkanski strani n Južna Bǎlgarija», *Sbornik za narodni umotvorenija, nauka i knižina*, Sofia 1891, βιβλ. IV, σ. 102-155, Tomov, *Sozopol*, ὁ.π., σ. 16, καὶ passim.

¹¹. Συμμεωνίδη Χ. Π., *Εἰσαγωγή στὴν Ἑλληνικὴ Ονοματολογία*, Θεσσαλονίκη 1992, σ. 17 κ.ε..

¹². *Geografski retšnik na Bǎlgarija*, Sofia 1980, σ. 305.

¹³. *Geografski Retšnik na Bǎlgarija*, ὁ.π., σ. 194.

¹⁴. *Geografski Retšnik na Bǎlgarija*, ὁ.π., σ. 105, Nikolai Mitšef, *Retšnik na imenata i statutata na naselenite mesta v Bǎlgarija 1878-2004*, Sofija 2005, Izdatelka Kǎsta «Petǎr Beron», σ. 72, λήμμα Vesélie, σ. 314, λήμμα Sar Musa.

¹⁵. Το Μπακιρλίκι πήρε το όνομά του, επειδή σ' αυτό υπήρχε και εξορυσσόταν μπακιρί, χαλκός [< τουρκ. Bakirlik < τουρκ. bakir «χαλκός» + -lik], βλ. και Dimitrov, *Apolonija Pontika*, ὁ.π., σ. 147-149.

¹⁶. Todorov N., *Ropotamo*, Sofia (χ.χ.), σ. 64, *Geografski Retšnik na Bǎlgarija*, ὁ.π., σ. 415.

¹⁷. *Geografski Retšnik na Bǎlgarija*, ὁ.π., σ. 20.

¹⁸. *Geografski Retšnik na Bǎlgarija*, ὁ.π., σ. 16.

¹⁹. *Geografski Retšnik na Bǎlgarija*, ὁ.π., σ. 305.

²⁰. Dimitrov, «Trakijski kreposti i selišta v okolnostite na Apolonija pontika», ὁ.π., τ. I, σ. 5.

²¹. Για το σχεδιάγραμμα βλ. Tomov, *Sozopol*, ὁ.π., σ. 24, όπου ελληνικά τοπωνύμια μεταγλωττισμένα με βουλγαρικά ονόματα.

Τα τοπωνύμια αυτά τής στενότερης και ευρύτερης περιοχής τής Σωζοπόλεως είναι τα παρακάτω:

Αγαθούπολη η, Αγία Ανάληψη (Αγι-Ανάληψη)²² η, Αγία Αναστασία (Αγι-Αναστασία) η, Αγία Γαλνή (Αγια-Γαλνή, Αγία Αιγαλνή) η, Αγία Κυριακή (Αγια-Κυριακή ή Αι-Κεργιακή) η, Αγία Μαρίνα (Αγια-Μαρίνα ή Αγια-Μαρίνη)²³ η, Αγία Παρασκευή (Αγια-Παρασκευή) η, Αγία Τριάδα (Αγια-Τριάδα) η, Αγιασματέλι το, Άγιοι Απόστολοι (Αγι-Απόστολοι) οι, Άγιος Αθανάσιος (Αϊ-Θανάσιος ή Αϊς-Θανάσιος) ο, Άγιος Γεώργιος (Αϊ-Γιώργης ή Αϊς-Γιώργης ή Αγίος-Γιώργης) ο, Άγιος Δημήτριος (Αϊ-Δημήτρης ή Αϊς-Δημήτρης ή Αγίος-Δημήτρης) ο, Άγιος Ζώσιμος (Αϊ-Ζώσιμος ή Αϊς-Σώσιμος) ο, Άγιος Ηλίας (Αγίος-Ηλίας ή Αϊ-Λίας ή Αϊ-Λιάς) ο, Άγιος Θεόδωρος (Αϊ-Θόδωρος, Αϊς-Θόδωρος), Άγιος Θωμάς (Αϊ-Θωμάς ή Αϊς-Θωμάς) ο, Άγιος Ιωάννης (Αϊ-Γιάννης ή Αϊς-Γιάννης) ο, Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος (Αϊ-Γιάννης ή Αϊς-Γιάννης Θεολό(γ)ος) ο, Άγιος Κήρυκος (Αϊ-Κηρύκος ή Αϊς-Κηρύκος) ο, Άγιος Κωνσταντίνος (Αϊ-Κωνσταντίνος ή Αϊς-Κωνσταντίνος) ο, Άγιος Νικόλαος (Αϊ-Νικόλαος ή Αϊς-Νικόλαος) ο, Άγιος Πέτρος (Αϊ-Πέτρος ή Αϊς-Πέτρος) ο, Άγιος Στέφανος (Αϊ-Στέφανος ή Αϊς-Στέφανος) ο, Αετός ο, Άθεια η, Αθίβολος ο, Αίμονας ο, Αϊνικολιάτικα Κάργατσια τα, Άκρα η, Αλεπού η, Αλυκές οι, Αμμόβολη η, Αμμουδιά η, Αμμουδιές οι, Αντρέα-Μπαϊρ το, Αδριανούπολη ή Αντριανού η Αντριανούπολη η, Απολλωνία η, Αραβαντίνοβο το, Αράπης ο, Αρρεναγωγείο το, Αρκούταινα ή Αρκούτινα η²⁴, Ασκώ η, Άσπρη Θάλασσα η, Ατιλμάνι το, Ατμαλί το, Αχελώ²⁵ η, Αχτή η, Βαθυρουχί ή Βαθερουχί το, Βαρδαράχ το, Βάρνα η, Βασιλικός ο, Βουβάλες οι, Βουλγαρομαχαλάς ή Βουργαρομαχαλάς ή Βουλγάρικος μαχαλάς ή Βουργάρικος μαχαλάς ο, Βρομούσα η, Γαλαρία η, Γαλατάς ο, Γαλατζάκι το, Γάτα η, Γερανοί οι, τού γερο-Μαρκουλή το Πηγάδι, Γιουρουμπέσια τα, Γιοφύρι ή Γεφύρι το, Γκερένια τα, Γλαρομύτης ο, Γουρουνότρυπα η, Γραμματικόβο το, Δέντρα τού Μπατινιώτη τα, Δεντρί το, Δέση η, Διαπόρι το, τού Δράκου - Σαγιά, Δώδεκα Απόστολοι (Δωδεκ'-Απόστολοι ή Δώδεκ'-Αποστόλοι) οι, Εγγλέζικη Σκάλα η, Ελιά η, Εμινέ-Μπουνάρ το, Εφτά Άμμουδες ή Εφτά Αμμούδες οι, Ζαφορονήσι το²⁶, Ζιχτίν-Μπουρούν το, Ζόπολη η, Ζουναρίτα η, Θαλασσάκρα η, Καβάκια²⁷ τα, Καβάρνα η, Κάβος τής Ελιάς ο, Κάβος τού λαδιού ο, Καγκέλι το, Καλαμίτσι το, Καλές ο, Καλιάκρα η, τού Καλφά η Άμμουδα ή Αμμούδα, Καμπά - Μπουρνού το, Κάνουρα η, Καραβοπήδημα το, Καρά-Γκιουγλέρ το, Καραντίνα η, Καρά-Τοπράκια τα, Καραγάτσια ή Κάργατσια τα, Καρβουναριό το, Καρβουνόσκαλα η, Κάργατσι τού Καγιά το, Καρέλι ή Καρελί το, Κασαβέτ-Μπαϊρι το, Κάτεργο το, Κατσιβελοσκαλα η, Κεντινάρι το, Κεσίς-Νταγ το, Κιουπρί το, Κλωτήρι το, Κόδρος ή Κόντρος ο²⁸, Κόκκινες Πέτρες οι, Κολοκυθάς ο, Κόλπος Μαυροθαλασσινός ο, Κορακιάς ο, Κούκος - Παρατεικές ο, Κούκου-Μπαϊρ το, Κουλές ο, Κουμουλιά τής μπάμπω-Λένως η, Κουμουλιές οι, Κουρνιά τά, Κουρού-Τσεσμές ο, Κούτρα η, τού Κυριακούλογλου τα βόδια, Κωσταντζα η, Λαϊντζάδικο το, Λαφότουμπα η, Λυκοβούνια τα, Μαγκάλια τα, Μαλαθράς ο, Μαλαθρού η, Μαναστήρια τα, Μάντρα η, Μάπες οι, Μαργαράδες οι, Μαύρη Θάλασσα η, Μαύρη Πέτρα ή Μαυρόπετρα η, Μεγάλο Νησί το, Μεγάλος Αϊ-Στέφανος ο, Μεγάλος Καλές ο, Μεσέβρια²⁹ η, Μεχμέτσκοιό το, Μικρό Νησί το, Μικρός Αϊ-Στέφανος ο, Μικρός Καλές ο, Μίριος ο, Μισαριές οι, Μνήματα τα, Μόλος ο, Μονά Τριβίδια τα, Μονόπετρα η, Μπαγλάρ-Αλτί το, Μπακιρλίκι το, Μπάνια τα, Μπελίκ-Τασί το, Μπογάζι το, Μπουλάχμι το, Μπουρί το, Μπουρούνα η, Μπουρχάμ-Μπαϊρ το, Μύλοι οι, Μύλος ο, Μύλος τού Βέλιου ο, Μύλος τού Κούρπη ο, Μύλος τού Μυλωνόγλου ο, Μύλος τού Ντραγκάνογλου ο, Μύλος τής Πουλάδας ο, Μύλος τού Τζίρη ο, Μύλος τού Χατζηκυριάκου ο, Νάκρα η, Νησί (Μικρό και Μεγάλο Νησί) το, Νιάδα η, τού Νικολή βολή η, τής Ντουμπαρίνας (η Ντουμπαρίνα), Ντουμπιά τα, Νυφίτσα η, Ξαθάνα η, Οδέσσα ή Οντέσσα η, Παλαμάρια τα, Παλιουριά η, Παλιουρωτή η, Παναγία (Παναϊά) η, Παναγία Χρυσομεγαριώτισσα (Παναϊά Χρυσομεγαριώτισσα) η, Πανόρμι το, Παχατούρι - Κόκκινες το, Πετρόσκαλα η, Πετρούδες οι, Πηγαδάκια τα, Πηγάδι το, Πηγάδι τού Πάντογλου το, Παντούρες οι, Παρατατικές οι, Παρθεναγωγείο το, Τ' Αλέξη τής Πινέλας, Πλάκες οι, Πλακί το, Πλατύδρομος ο, τού Πόπτογλου, Πορδοβυζού³⁰ η, Πόρτες οι, Πόρτο τής Πόλης το, Ποταμός ο, Πότι το, Προσλάβη η³¹, Προφήτης Ηλίας (ο Προφήτ-Ηλίας) ο, Πύργος ο, Ρέζοβο το, Ροπόταμος ο³², Ρουσία η, Ρουχί το, Ρύμνη τού Ταλή η, Σαμάκοβο το, Σαράντα Εκκλησιές οι, Σαρίμ(ν)ισα η, Σκάλα η, Σκαμνί το, Σκομπόλιθρος ο, Σοβάτια τα, Σουβαλού η, Σουλνάρια τα, Σόφια η, Σταυρούδες οι, Στενήμαχος ή Στενήμαχο ή Στανήμαχο η, Στομόπλο το, Στραβοκάβακα τα, Στράντζα η, Συνετούδες οι, Σφαγείο το, Σωζόπολη η, Ταβρί-Γκιδουγιό το, Ταφειό το, Τόπι το, Τούρλα η, Τούρνα η, Τσαλαβούτα η, Τσελεμπί-Τασί το, Τσεχρού η, Τσιμαλίκια τα, Τσιπλάκι το, Τσουβαλού η, Τσουκαλιά η, Φιδονήσι το, Φιλιππούπολη η, Φανάρι το, Φάρος ο, Φόρος ο, Φούστ(α) η, Χαρμάνια τα, Χαρμάν-Μπαϊρ το, Χασακιά η, Χατζαλή-Ντερές ή Χανταλή-Ντερέδες οι, Χριστός ο, Χριστοσωτήρα η, Χρυσοσωτήρα η, Χώμα το.

Ακόμη, σε μικρότερη ή μεγαλύτερη απόσταση από τη Σωζόπολη βρίσκονται αρκετά χωριά και πόλεις, μεταξύ των οποίων: προς βορράν ο Πύργος (βουλγ. *Burgás*), η Αγχίαλος ή κατά το τοπικό γλωσσικό ιδίωμα Αχελώ και ο κάτοικος Αχελινός (βουλγ. *Ροπόγιε*), η Μεσημβρία ή κατά το τοπικό γλωσσικό ιδίωμα Μεσέ(μ)βρια και ο κάτοικος Μεσεβρηνός (βουλγ. *Nesébär*), η Βάρνα (βουλγ. *Várna*) κ.ά., ενώ προς νότον βρίσκονται ο Βασιλικός (βουλγ. *Mitšúrin / Tsáreno*), η Αγαθούπολη (βουλγ. *Ahtórol*) κ.ά.³³

²². Μέσα στις παρενθέσεις καταγράφεται το όνομα όπως αναφέρεται στην καθημερινή ομιλία.

²³. Βλ. ενδεικτ. *Sozopol Vetsnijat grad*, ό.π., σ. 21, όπου και φωτογραφία τού ναού τής Αγίας Μαρίας.

²⁴. Βλ. ενδεικτ. *Sozopol Vetsnijat grad*, ό.π., σ. 22.

²⁵. Η Αχελώ και ο κάτοικος Αχελινός είναι η πόλη Αγχίαλος τής Ανατολικής Ρωμυλίας, δηλαδή η σημερινή πόλη τής Βουλγαρίας Πομόριε / Ροπόγιε. Η Αγχίαλος είχε ιδρυθεί από τούς Απολλωνιάτες και ήταν «έμποριον» τής αρχαίας Απολλωνίας [< 1 . ελλην. Αγχίαλος $< \alpha\gamma\chi\iota$ «πλησίον, κοντά» + $\alpha\lambda\acute{o}s$, γεν. τού $\acute{\alpha}\lambda\varsigma$, $\acute{\alpha}\lambda\acute{o}s$ «θάλασσα» ή κατ' άλλους η λέξη είναι θρακικής προελεύσεως **Akheleō(n)*], 2. $<$ βουλγ. *Ροπόγιε* $<$ βουλγ. *ρο* «εις, παρά, προς, από, επί» + βουλγ. *μορέ* «θάλασσα, πέλαγος»], βλ. και Georgiev VI., *Trakijiskijat ezik*, Sofia 1957, σ. 67, *Bălgarski Etimologičeski Retšnik*, Sofija 1971, τ. 1, σ. 12, λήμμα *Anhialo*, *Gălabon* iv., «*Văhelo* = *Anhialo*, *Atija* = *Anteja*, *III*BE, V, Sofia 1957, σ. 408-409, βλ. και Χαράλαμπος Π. Συμεωνίδης, *Ετυμολογικό Λεξικό των Νεοελληνικών Οικωνυμίων*, Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου, Λευκωσία - Θεσσαλονίκη 2010, τ. 1, σ. 211, λήμμα Αγχίαλος, Dimitrov, *Apolonija Pontika*, ό.π., σ. 135-138.

²⁶. Είναι το Μικρό Νησί ή Άγιος Κηρύκος τής Σωζοπόλεως.

²⁷. Βλ. ενδεικτ. *Sozopol Vetsnijat grad*, ό.π., σ. 23.

²⁸. Γνωστή είναι η φράση «*Του Κόντρου η καλύθα*», την οποία αναφέρουν οι κάτοικοι τής Σωζοπόλεως, όταν θέλουν να δηλώσουν ακαταστασία, ανοικοκυρεψιά. Ο Κόντρος ήταν περιοχή νοτίως τής Σωζοπόλεως, στα νερά τής οποίας υπήρχε πόχη (ταλιάνι). Στην απέναντι ξηρά από την πόχη αυτή υπήρχε καλύθα, όπως και σε όλες τις σωζοπολιτικές πόχες, στην οποία τοποθετούσαν οι ποχάρηδες τα απαραίτητα εφόδια τους και στην οποία διέμεναν, μαγείρευαν, έτρωγαν, κάπνιζαν, μεθούσαν κ.ά., χωρίς να φροντίζουν και για την σχετική καθαριότητα. Επειδή όμως σ' αυτήν την καλύθα υπήρχε πάντοτε ακαταστασία, γι' αυτό οι Σωζοπολίτες, προκειμένου να δηλώσουν γενικώς την ακαταστασία, έλεγαν μεταφορικά: «*του Κόντρου η καλύθα*» ή «*γίνεται του Κόντρου η καλύθα*» ή «*είναι σα του Κόντρου ντη καλύθα*» ή «*σα του Κόντρου η καλύθα*».

²⁹. Η Μεσέβρια και ο κάτοικος Μεσεβρηνός είναι η πόλη Μεσημβρία τής Ανατολικής Ρωμυλίας, δηλαδή η σημερινή πόλη τής Βουλγαρίας *Nesébär* [$<$ ελλην. Μεσημβρία $<$ ελλην. μεσημβρία ή θρακικό Μεσημβρία $<$ Μεδαμβρία, Μεταμβρία $<$ Μελοεμβρία, Μενεβρία, σύνθετη λέξη με δεύτερο συνθετικό το θρακικό -βρία «πόλη». Στο πρώτο συνθετικό εμπεριέχεται πιθανώς η θρακική λέξη *Μεζην*, όνομα ή επίθετο, το οποίο σημαίνει υπεά ή ίππο. Σύμφωνα με την άποψη αυτή Μεσημβρία $<$ **Mezēn-bria* «πόλη, πλούσια σε υπεείς ή άλογα», Επίσης, κατά μία άλλη άποψη η λέξη Μεσημβρία προέρχεται από την ελληνική λέξη μέλισσα, βουλγ. *ρτσελά*, η οποία σημαίνει: 1. μέλισσα (*Apis mellifera*), 2. μελισσοβότανο, μελισσόχορτο (*Melissa officinalis*)], βλ. και *Bălgarski Etimologičeski Retšnik*, τ. III, σ. 755, λήμμα *Mesēpnrija*, όπου και παραπέμπει και σε διάφορα έργα τού V. Georgiev, βλ. και Χαράλαμπος Π. Συμεωνίδης, *Ετυμολογικό Λεξικό των Νεοελληνικών Οικωνυμίων*, ό.π., τ. 1, σ. 915, λήμμα *Μεσημβρία*.

³⁰. Η Πορδοβυζού, *Urdoŋiza*, που ήταν «έμποριον» τής Απολλωνίας, σήμερα είναι το σημερινό χωριό τής Βουλγαρίας *Kiten* [Πορδοβυζού $<$ *Urdoŋiza*], βλ. Dimitrov, *Apolonija Pontika*, ό.π., σ. 144-146, *Mitšef, Retšnik na imenata*, ό.π., σελ. 190, λήμμα *Kiten*.

³¹. Βλ. ενδεικτ. *Geografski retšnik na Bălgarija* ό.π., σ. 389, λήμμα *Preslav, Mitšef, Retšnik na imenata*, ό.π., σ. 291, λήμμα *Preslav*, σ. 335, λήμμα *Stálevo*.

³². Βλ. ενδεικτ. *Sozopol Vetsnijat grad*, ό.π., σ. 22.

³³. Σταλίδης, «*Αστικά και περιαστικά τοπωνύμια στη Σωζόπολη*», ό.π., σ. 461-492.

Γ. Τοπωνυμικό ταξίδι

1. Ταξίδι προς βορράν: Ζωζόπολη – Πύργος³⁴

Ο Πύργος, δηλαδή η σημερινή πόλη της Βουλγαρίας (βουλγ. Бургас, Burgás), βρίσκεται βόρεια από την Σωζόπολη και κατά τον Σωζοπολίτη Βασ. Μιχαηλίδη (Σωζόπολη 1899 - Γέφυρα Θεσσαλονίκης 12-02-1890) «'Πέ καράβι 'κείνης τής εποχής χρειάζονται ίσαμε 30-45', ενώ, άμα φυσούσε σοροκάδα³⁵, πολλές φορές χρειάζονταν και 1.30' ώρα. 'Πέ τα πόδια χρειάζονται ίσαμε 06 ώρες».

Όταν κάποιος ταξίδευε από τον Πύργο προς την Σωζόπολη, συναντούσε, ανάμεσα στα άλλα, τα παρακάτω τοπωνύμια:

Πηγαδάκια τα, Καράγκιουγλερ το, Πότι το («γέφυρα, ήτανε παλιότερα σάλι, για να περνάνε απέναντι»)³⁶, Κατσιβελόσκαλα η, Ατμαλί το, Άθια η, Αϊ-Νικόλας ο, Αϊνικολιάτικα Κάργατσια τα, Γιοφύρι Κουρούτσεσε το, Αγια-Μαρίνη η («προς το ηλιοβγάλσιμο»), Κάνουρα η, τού Κυριακούλογλου τα βόδια («βράχος, όπου γκρεμίστηκε ο Κυριακούλης 'πέ τα βόδια ντου και σκοτώθηκαν»), Πλατύδρομος ο, Πηγάδι το, Αϊ-Ζώσιμος ο, Δέντρα τού Μπατινιώτη τα, Φόρος ο («μές σπη μπόλη»).

2. Ταξίδι προς νότο: Σωζόπολη - Κωνσταντινούπολη

Η Κωνσταντινούπολη βρίσκεται νότια από την Σωζόπολη και «για να πάει κανένας 'πέ ντη Ζόπολη σπη Μπόλη, χρειάζονται 'πέ το καράβι 'κείνης τής εποχής ίσαμε 14 ώρες».

Όταν κάποιος ταξίδευε από την Σωζόπολη προς την Κωνσταντινούπολη, συναντούσε, ανάμεσα στα άλλα, τα παρακάτω τοπωνύμια:

Κλωτήρι το, Αμμουδιά η, Λαϊντζάδικο το («εδώ έκανανε λαϊνια, στάμνες και διάφορα άλλα είδη 'πέ πηλό»), τού Γερο-Μαρκουλή το Πηγάδι, Κουρνιά τα («έτρεχε νερό»), Κούτρα η («είχε πόχη»), Καλαμίτσι το («είχε πόχη»), Κολοκυθάς ο («είχε πόχη»), Αϊ-Στέφανος ο («είχε πόχη και εκκλησιά 'πέ το ίδιο όνομα»), Χριστός ο («είχε πόχη και εκκλησιά 'πέ το ίδιο όνομα»), Σουλνάρια τα («είχε λίγο νερό, πλαγιά 'πέ αμπέλια και 'πό κάτου η θάλασσα»), Καβάκια τα («είχε πολύ νερό και πολλά δέντρα καβάκια»), Στραβοκάβακα τα, Μονόπετρα η («πέτρα, βράχος μέσ σπη θάλασσα μονάχη, ίσαμε 150 μ. 'πέ τα βράχια τής όχτης, όπου είχανε τις φωλιές ντους περιστέρια, σκουτζουλιάρια³⁷ και άλλα πουλιά»), Αγία Αιγαληνή η («'πέ εκκλησιά, εκεί είχε στρατιωτικό φυλάκιο»), Αλεπού η («λίμνη που το νερό ντης έτρεχε σπη θάλασσα, άμα κατέβαινε 'πέ τα βουνά το νερό»), Παλιουρωτή η, Χώμα το, Κάργατσι τού Καγιά το («'δώ κατέβαζανε ξυλοκάρβουνα 'πέ τα βουνά και τα φόρτωνανε στα καράβια»), Αγία Τριάδα η («νησάκι 'πέ φίδια πολλά και όπου είχαν οι αγριόπαπιες φωλιές»), Ποταμός ο («είχε σάλι, πότι το έλεγανε, το τραβούσανε 'πέ τα χέρια και περνούσανε απέναντι»), Σκομπόλιθρος ο («είχε πόχη»), Άγιος Δημήτρης ο («είχε πόχη, εκκλησιά 'πέ το ίδιο όνομα και στρατιωτικό φυλάκιο»), Κεντινάρι το («είχε πόχη»), Βαθυρουχί το («είχε πόχη»), Γλαρομύτης ο («πέτρα, βράχος μες σπη θάλασσα που η κορυφή ντου έμοιαζε 'πέ ντη μύτη τού γλάρου»), Κορακιάς ο («βράχος μεγάλος, επικίντνος»), Αγία Παρασκευή η («είχε πόχη και εκκλησιά 'πέ το ίδιο όνομα»), Μπελίκτασι το («πέτρα, βράχος, σα τα Μετέωρα»), Ζιχτίν-Μπουρούν το ή Κάβος τού λαδιού ο («επειδή εκεί βούλιαξε ένα καράβι, φορτωμένο λάδι που χύθηκε σπη θάλασσα»), Μαλαθρού η («είχε πόχη»), Παλιουριά η («είχε πόχη»), Ελιά η («είχε πόχη»), Κόντρος ο («είχε πόχη»), Στομόπλο το («είχε πόχη»), Ζουναρίτα η («είχε πόχη. Εδώ φόρτωνανε τα καράβια όλα τα ξυλοκάρβουνα 'πέ τα βουνά για ντη Γκωνσταντινούπολη»), Ατιλμάνι το («εδώ ήτανε, πριμού 'πέ τα 1912, τα σύνορα τής Τουρκίας»), Πορδοβυζού η («ποτάμι, και εδώ κατέβαζανε 'πέ τα βουνά ξυλοκάρβουνα»), Αράπης ο («μικρό νησάκι»), Βασιλικός ο («ελληνικό χωριό»), Αγαθόπολη («ελληνικά πόλη»), Γαλατζάκι το, Γραμματίκοβο το³⁸, Ρέζοβο το («όπου το μεγάλο ποτάμι χωρίζει Βουλγαρία - Τουρκία και περνά Αντριανούπολη, Σαράντα Εκκλησιές»)³⁹, Μικρός Αϊ-Στέφανος ο, Ασκώ η («είχανε και μια παροιμία γι' αυτούς: «Ασκονίτες - γιάματζηδες»)⁴⁰, Μεγάλος Αϊ-Στέφανος ο, Εφτά Άμμουδες οι, Πόρτο τής Πόλης το.

Δ. Γεωγραφική, ιστορική και γλωσσική θεώρηση τοπωνυμίων

Από τα τοπωνύμια αυτά αναφερόμαστε κάπως λεπτομερέστερα στα εξής:

1. Άθεια η (Άθια)

1.1. Θέση (Εικ. 2)

Το τοπωνύμιο Άθεια⁴¹ [βουλγ. Атия (Άτιγια)] είναι ομώνυμος κόλπος, ομώνυμη χερσόνησος και ομώνυμο ακρωτήριο τού Εύξεινου Πόντου⁴² και βρίσκεται ανάμεσα στην Σωζόπολη, περίπου 12 χιλιόμετρα βορειοδυτικά απ' αυτήν, και στον Πύργο, περίπου 20 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά απ' αυτόν⁴³.

Ο κόλπος Άθεια βρίσκεται στο νότιο τμήμα τού κόλπου τής πόλεως Πύργος (βουλγ. Бургас, Burgás) και εκτείνεται με κατεύθυνση από τον Πύργο προς την Σωζόπολη. Τα όριά του συμπεριλαμβάνονται από τον βορρά προς τον νότο ανάμεσα στο ακρωτήριο Τσουκαλιά η [βουλγ. Чукалия (Τσουκαλιά)]⁴⁴, το οποίο βρίσκεται στο βόρειο άκρο τού στομίου του, και στο ομώνυμο ακρωτήριο, το οποίο βρίσκεται στο νότιο άκρο τού στομίου του. Είναι ανοιχτός προς τον βορρά και έχει εύρος περίπου 3,5 χιλιόμετρα. Στην ακτή υπάρχει μικρή αμμώδης παραλία⁴⁵.

³⁴. Το ταξίδι αυτό στηρίζεται στην μνήμη των Σωζοπολιτών, οι οποίοι έφυγαν από την Σωζόπολη το έτος 1925. Τις πληροφορίες μου τις έδωσε κυρίως ο Σωζοπολίτης †Βασίλειος Μιχαηλίδης τού Βασιλείου (Σωζόπολη 1899 - Γέφυρα Θεσσαλονίκης 12-02-1890), γνωστός ως μπαρμπα - Βούλτσος. Στα ενδιάμεσα υπάρχουν κι άλλα τοπωνύμια.

³⁵. Η σοροκάδα είναι νοτιοανατολικός άνεμος [< σορόκος ή σερέκος ή σιρόκος «ζεστός και υγρός νότιος ή νοτιοανατολικός άνεμος» < σιρόκος < ιταλ. scirocco < αραβ. šarī «ανατολικός» < αραβ. šarī «ανατολή» + -άδα], βλ. Μπαμπινιώτη Γ., *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, Αθήνα 1998, σ. 1614, λήμμα σιρόκος, σορόκος, Cortelazzo M. - Zolli P., *Dizionario etimologico della lingua italiana*, Bologna 1999, τ. 5, σ. 1159, λήμμα scirocco, Ακαδημία Αθηνών, *Χρηστικό Λεξικό της Νεοελληνικής Γλώσσας*, Σύνοψη - Επιμέλεια: Χριστόφορος Γ. Χααραλαμπάκης, Αθήνα 2014, σ. 1435, λήμμα σιρόκος. Ο Σωζοπολίτης μπαρμπα - Θεωρήσης Κεραμιδάρογλου ήταν γνωστός με το παρανόμι Σερέκος.

³⁶. Μέσα στις παρενθέσεις περιλαμβάνεται ο καθημερινός σωζοπολιτικός λόγος τού Β. Μιχαηλίδη.

³⁷. Στο τοπικό ιδίωμα των κατοίκων τής Σωζοπόλεως σκουτζουλιάρι λέγεται το πτηνό σπουργίτης (οικογ. Ploceidae, γένος Passer).

³⁸. Βλ. ενδεικτ. Mitšef, *Retšnik na imenata*, ό.π., σ. 110, λήμμα Gramatikovo, *Geografski retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 155, λήμμα Gramatikovo.

³⁹. Βλ. ενδεικτ. Mitšef, *Retšnik na imenata*, ό.π., σ. 304, λήμμα Rezovo, *Geografski retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 407, λήμμα Rezovka reka.

⁴⁰. Ο γιάματζης είναι ο πλιατσικολόγος, ο κούρσευτής [< τουρκ. yağmacı «άρπαγας, πλιατσικολόγος, κούρσευτής» < τουρκ. yağma (> ελλ. γιάμα) «διαρπαγή, λεηλασία, διαγούμισμα»].

⁴¹. Για την Άθεια βλ. ενδεικτ. Mihailov, *Inscriptiones Graecae*, ό.π., τ. Ι, σ. 343-344, όπου αναφέρεται σχετική βιβλιογραφία, Gălăbov Iv., «Văhelo = Anhialo, Atija = Anteja, *IIIIE*, V, ό.π., σ. 408-409, Georgiev Vl., *Trakijiskijat ezik*, Sofia 1957, σ. 68, *Bălgarski Etimologičeski Retšnik*, Sofia 1971, τ. 1, σ. 20, λήμμα Άτιγια, Kuzev - Gjuzelev, *Bălgarski srednovekovni gradove i kreposti*, ό.π., τ. 1, σ. 431-432, *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 23, Dimitrov, *Apolonija Pontika*, ό.π., σ. 140.

⁴². Tomov, *Sozopol*, ό.π., σ. 48, *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 23, Kuzev - Gjuzelev, *Bălgarski srednovekovni gradove i kreposti*, ό.π., τ. Ι', σ. 431-432.

⁴³. *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 23, 540.

⁴⁴. *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 545.

⁴⁵. *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 23, 540, 545.

Είναι, επίσης, χερσόνησος και ακρωτήριο⁴⁶. Η χερσόνησος έχει μήκος περίπου 1,5 χιλιόμετρο και υψόμετρο 100 περίπου μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας. Προς βορράν η έκτασή της μειώνεται και καταλήγει στο ομώνυμο βραχώδες ακρωτήριο, το οποίο είναι σχηματισμένο από το ορυκτό συνήτης⁴⁷. Η χερσόνησος καλύπτεται από δάσος με χαμηλές βελανιδιές⁴⁸.

Στα νερά του κόλπου της Άθειας οι Σωζοπολίτες, πριν φύγουν από την πατρίδα τους, είχαν στημένη πόχη⁴⁹ (ταλιάνι⁵⁰)⁵¹. Και η Άθεια ήταν η δεύτερη στην σειρά από βορρά προς νότο σωζοπολίτικη πόχη για την αλιεία των σκουμπριών και βρισκόταν μετά την πόχη Τσουκαλιά και πριν από την πόχη Άκρα⁵².

Κατά την αρχαιότητα στην περιοχή αυτή υπήρχε η ελληνική αποικία Άνθεια, η οποία χρονολογείται από τον 7^ο π. Χ. αιώνα⁵³ και ήταν «ἐμπόριον» της αρχαίας πόλεως Απολλωνία (σημ. Σωζόπολη)⁵⁴.

Στην περιοχή έχουν βρεθεί διάφορα αρχαιολογικά ευρήματα⁵⁵, τα οποία ανάγουν την ζωή στον χώρο του τοπωνυμίου αυτού κατά την μεσολιθική εποχή, την εποχή της αρχαιότητας, των χριστιανικών και μεσαιωνικών χρόνων⁵⁶.

1.2. Μαρτυρίες

Για το τοπωνύμιο Άθεια έχουμε διάφορες μαρτυρίες. Ενδεικτικώς αναφέρουμε:

1. Ο Ρωμαίος Γάιος Πλίνιος ο Πρεσβύτερος (Gaius Plinius Secundus, 23/24-79 μ. Χ.) αναφέρει για την Άθεια:

«*Astice regio habuit oppidum Anthium; nunc est Apollonia*»⁵⁷, δηλαδή «στην περιοχή (την λεγόμενη) Αστική υπήρχε η πολίχνη Άνθεια· τώρα υπάρχει η Απολλωνία».

2. Επίσης, ο βυζαντινός λόγιος Στέφανος Βυζάντιος (538-573 μ. Χ.) αναφέρει:

«ἔστιν Ἄνθεια καὶ τοῦ Πόντου πόλις πρὸς τῇ Θράκῃ, Μιλησίων καὶ Φωκαέων ἄποικος, ἧς μέμνηται πολλοὶ καὶ Φιλέας»⁵⁸.

3. Επίσης, κατά την οθωμανική περίοδο σε πατριαρχικό γράμμα του οικουμενικού πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Νεοφύτου Β' (α. 1602-1603, β. 1608-1612)⁵⁹, με ημερομηνία 29 Σεπτεμβρίου 1609, ανάμεσα στα άλλα, αναφέρεται για την Άνθεια: «*χωρίον ἢ Ἄθια*»⁶⁰.

4. Επίσης, μαρτυρείται και στον προφορικό λόγο, αλλά και σε σύγχρονους Έλληνες συγγραφείς⁶¹.

1.3. Ετυμολογία

Το τοπωνύμιο Άθεια προέρχεται από το όνομα της αρχαίας ελληνικής πολίχνης Ἄνθεια, της οποίας το όνομα προέρχεται από την λέξη ἄνθος [Άθεια < Ἄνθεια < ἄνθος].

Κατά μία άλλη άποψη, το όνομα Άθεια προέρχεται από το «αμάρτυρο θρακικό όνομα *atthi(j)ā, από το αμάρτυρο ινδοευρωπαϊκό όνομα *aktijā, που είναι ίσο με το ελληνικό όνομα ακτή. Αργότερα Ἄνθεια, Anthium, που νοηματοδοτείται από την λέξη ἄνθος»⁶².

2. Αθίβολος (Αθίνολος)

2.1. Θέση (Εικ. 2).

Ο Αθίβολος [βουλγ. Ατιβολο (Ατίβολο, Ατίνολο)] είναι ακρωτήριο του Εύξεινου Πόντου⁶³, το οποίο βρίσκεται βόρεια από το χωριό Άγιος Νικόλαος [βουλγ. Черноморец (Τσερνομόρετς, Τζερνομόρετς) < βουλγ. Черно Море, Τζερνομόρε «Μαύρη Θάλασσα, Εύξεινος Πόντος» < βουλγ. чѐрен, - чѐрна, - чѐрно «μαύρος» + морѐ «θάλασσα»] και στην ομώνυμη χερσόνησο, που έχει μήκος περίπου 02 χιλιόμετρα, πλάτος 03 χιλιόμετρα και υψόμετρο 30 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας.

Η χερσόνησος αυτή προς βορράν τελειώνει απότομα με το ακρωτήριο Αθίβολος. Έχει ομαλή επιφάνεια και απότομη όχθη ύψους περίπου 25 μέτρων. Περίπου 250 μ. βορειοανατολικά βρίσκονται στην θάλασσα οι έξαλοι βράχοι, που ονομάζονται «Βουβάλες» [βουλγ. Биволите (Μπίβολιτε, Βίνολιτε)]⁶⁴. Βρίσκεται ανάμεσα στην Σωζόπολη, περίπου 10 χιλιόμετρα βόρεια απ' αυτήν, και στον Πύργο, περίπου 22 χιλιόμετρα νότια απ' αυτόν⁶⁵.

Ο Αθίβολος ήταν η τέταρτη στην σειρά από βορρά προς νότο σωζοπολίτικη πόχη για την αλιεία των σκουμπριών και βρισκόταν μετά την πόχη Άκρα και πριν από την πόχη Αϊ-Νικόλας⁶⁶.

2.2. Μαρτυρίες

Για το όνομα Αθίβολος διαθέτουμε μαρτυρίες στον προφορικό λόγο και σε σύγχρονους Έλληνες συγγραφείς⁶⁷.

2.3. Ετυμολογία

Γλωσσικώς, η λέξη Αθίβολος μπορεί να προέλθει:

1. Από τις λέξεις Ά(ν)θεια και βόλος «*βολή, ρίψιμον του δικτύου*»⁶⁸.

2. Από την λέξη αθίβολος «*είδος μικροῦ δικτύου, ριπτομένου ὑφ' ἑνὸς ἀλιέως ἀπὸ τῆς ξηρᾶς*» < αρχ. ἀμφίβολος «ὁ ἀμφοτέρωθεν βαλλόμενος» < ἀμφί + βάλλω»⁶⁹.

⁴⁶. Dinev L. Ant. - Ivanov K. M., *Bălgarija. Kratka Geografija*, Sofia 1980, σ. 141, Dimitrov, «Trakijski kreposti i selišta v okolnostite na Apolonija pontika», ό.π., τ. I, σ. 5.

⁴⁷. Ο συνήτης είναι πυριγενές πέτρωμα πλουτωνίου.

⁴⁸. *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 23.

⁴⁹. Η πόχη είναι σταθερό, στερεωμένο στην θάλασσα, αλιευτικό συγκρότημα με σειρά δικτύων, όπου πιάνονταν τα ψάρια [< μεσαιων. ἀπόχη < αρχ. ὑποχή < ὑπέχω «κρατώ από κάτω»].

⁵⁰. Το ταλιάνι είναι περίπλοκο αλιευτικό συγκρότημα με σειρά δικτύων, όπου πιάνονταν τα ψάρια, πόχη, ιχθυοτροφείο, ιχθυοσκοπείο [< τουρκ. talıyan, dalyan «1. δίχτυ, 2. ιχθυοτροφείο, νταλιάνι» < ιταλ. italiano «ιταλικός (εξοπλισμός, εφοδιασμός)»].

⁵¹. Για τα αλιευτικά αυτά συγκροτήματα με το όνομα πόχη ή πόχες (ταλιάνι - ταλιάνια) βλ. ενδεικτ. Παρασκευόπουλος, «Η ψαρική στη Σωζόπολη», ό.π., σ. 69-95, Παπαϊωαννίδης, *Ιστορία τῆς ἐν Πόντῳ Απολλωνίας - Σωζοπόλεως*, ό.π., σ. 8, Βαφειάδου, «Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ό.π., σ. 153, 174-178, 181-187, 194-195.

⁵². Παρασκευόπουλος, «Η ψαρική στη Σωζόπολη», ό.π., σ. 77.

⁵³. Dimitrov, «Trakijski kreposti i selišta v okolnostite na Apolonija pontika», ό.π., τ. I, σ. 13-14.

⁵⁴. Dimitrov, «Polititšesko i ikonomitšesko razvitie na Apolonija pontika VI - I v. pr. n. e.», ό.π., τ. II(1974), σ. 53-54, όπου και βιβλιογραφία, βλ. και σ. 88, όπου σχεδιάγραμμα με την θέση της Άνθειας.

⁵⁵. Lazarov M., «Localités pregregues sur le littoral de la Mer Noire au sud du Balkan», *Thracia, Serdicae* 1974, τ. 3. σ. 109, 110, Dimitrov, «Polititšesko i ikonomitšesko razvitie na Apolonija pontika», ό.π., τ. II, σ. 72, 73, 87, 90.

⁵⁶. Mikov V., «Arheologitšeski vesti», *Izvestija na Bălgarskija Arheologitšeski Institut*, Sofia 1925, III, σ. 236-241, Kuzev - Gjuzeliev, *Bălgarki srednovekovni gradove i kreposti*, ό.π., τ. I', σ. 431-432.

⁵⁷. Plinius, *Naturalis Historia*, 4, 11, 45, 3a.

⁵⁸. Στέφανος Βυζάντιος, 96. 2-4.

⁵⁹. Αρχιμ. Βασιλείου Κ. Στεφανίδου, Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών, *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία. Ἀπ' ἀρχῆς μέχρι σήμερον*. Βραβεῖον Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Δ' Ἐκδοσις (Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς ἀναθεωρημένης ὑπὸ τοῦ συγγραφέως Δευτέρας Ἐκδόσεως τοῦ ἔτους 1959), Ἐκδοτικὸς Οἶκος «Ἀστὴρ» Ἀθ. καὶ Ε. Παπαδημητρίου, Λυκούργου 10, Ἀθῆναι 1978, σ. 798.

⁶⁰. Kamperidis, *The Greek Monasteries of Sozopolis*, ό.π., σ. 21, 164, 167.

⁶¹. Βλ. ενδεικτ. Παρασκευόπουλος, «Η ψαρική στη Σωζόπολη», ό.π., σ. 77, Βαφειάδου, «Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ό.π., σ. 181.

⁶². Georgiev, *Trakijski ezik*, ό.π., σ. 68, Georgiev V. I., *Bălgarska etimologija i onomastika*, Sofia 1960, σ. 98, Gălăbiov, «Văhelo = Anhialo, Atija = Antea», ό.π., σ. 407-409, *Bălgarski Etimologitšen Retšnik*, τ. I (1971), σ. 20, λήμμα Atija, Dimitrov, *Apolonija Pontika*, ό.π., σ. 140, Kuzev - Gjuzeliev, *Bălgarki srednovekovni gradove i kreposti*, ό.π., τ. I', σ. 432, βλ. και Günter S. H., «Griechische Ortsnamen auf dem Balkan Nördlich des Heutigen Griechischen Staatsgebiets», *Die Südosteuropa - Wissenschaften im neuen Jahrhundert. Akten der Tagung von 16-19.10.1999 an der Universität Leipzig. Herausgegeben von Uwe Hinrichs und Uwe Büttner*, Harrassowitz Verlag. Wiesbaden 2000, σ. 51-52, όπου και βιβλιογραφία.

⁶³. Tomov, *Sozopol*, ό.π., σ. 48.

⁶⁴. *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 13, Tomov, *Sozopol*, ό.π., σ. 3, 4.

⁶⁵. *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 540.

⁶⁶. Παρασκευόπουλος, «Η ψαρική στη Σωζόπολη», ό.π., σ. 77.

⁶⁷. Βλ. ενδεικτ. Παρασκευόπουλος, «Η ψαρική στη Σωζόπολη», ό.π., σ. 77, Βαφειάδου, «Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ό.π., σ. 181.

⁶⁸. Βυζαντίου Σκαρλάτου Δ., *Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλῶσσης*, Ἐν Ἀθῆναις, σ. 230, λήμμα βολή.

⁶⁹. Δημητράκου Δ. Β., *Μέγα Λεξικὸν ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς Γλῶσσης*, Ἀθῆναι 1953, τ. Α', σ. 102, λήμμα ἀθίβολος.

Εξάλλου, στο γλωσσικό ιδίωμα των Σωζοπολιτών σώζονται οι αρχαίες ελληνικές λέξεις:

1. βόλασμα «το ρίξιμο των δικτύων, για να πιάσουμε ψάρια»: «Υστερα πέ τό βόλασμα, σά καταλάβαινανε πού είχε πολλές παλαμίδες, χτυπούσανε τά κουπιά»⁷⁰.

2. ξεβολίζω «τα ψάρια ξεβολίζουνε, φεύγουν δηλαδή μέσα από τα δίκτυα»⁷¹.

3. βολάζω «περικυκλώνω τα ψάρια»: «ἔρρικνανε τά πλεμάτια στή θάλασσα, γιά νά βολάξουνε τίς παλαμίδες»⁷².

Επίσης, οι κάτοικοι τής Σωζοπόλεως χρησιμοποιούσαν ένα είδος δίχτυ που το έλεγαν αθίβολος: «ψάρια ἔπιανανε ὄλο τό καλοκαῖρι πέ γρίππους καί ἀθίβολους»⁷³.

Επομένως, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι:

1. Κατά την πρώτη άποψη το τοπωνύμιο Αθίβολος (ή και Αθύβολος⁷⁴) ονομάστηκε έτσι, επειδή ήταν πολύ κοντά στα χωρικά ύδατα τής πολίχνης Άνθειας, όπου έστηναν τις πόχες τους οι Σωζοπολίτες [Αθίβολος < Ανθίβολος < Α(ν)θεια + αρχ. βόλος < βάλλω].

2. Κατά την δεύτερη άποψη το τοπωνύμιο Αθίβολος ονομάστηκε έτσι, επειδή οι κάτοικοι τής Σωζοπόλεως έστηναν στο μέρος αυτό δίκτυα με το όνομα «αθίβολος» και ψάρευαν με τα δίκτυα αυτά από δύο πλευρές (από βορρά προς νότον και από νότον προς βορρά) [Αθίβολος < αθίβολος < αρχ. ἀμφίβολος].

Άλλωστε στα νεότερα χρόνια η σειρά με τις πόχες των Σωζοπολιτών από βορρά προς νότο, δηλαδή στην πορεία Πύργος – Σωζόπολη ήταν: 1. Τσουκαλιά η, 2. Άθεια η, 3. Άκρα η, 4. Αθίβολος ο, και ακολουθούσαν οι άλλες πόχες τής Σωζοπόλεως⁷⁵.

3. Άκρα ή Νάκρα (Άκρα ορ Νάκρα)

3.1. Θέση (Εικ. 2)

Η Άκρα ή Νάκρα [βουλγ. Ακρα (Άκρα, Άκρα)] είναι ακρωτήριο τού Εύξεινου Πόντου, το οποίο βρίσκεται στο νότιο τμήμα τού κόλπου τού Πύργου. Έχει μήκος περίπου 02 χιλιόμετρα, πλάτος 03 χιλιόμετρα και υψόμετρο 30 μ. από την επιφάνεια τής θάλασσας και είναι προέκταση τής χερσονήσου Άγιος Νικόλαος, όπου είναι χτισμένο και το ομώνυμο χωριό Άγιος Νικόλαος [σημ. βουλγ. χωριό Черноморец (Τσερνομόρετς, Τζερνοπόρετς)]⁷⁶.

Στο νοτιοανατολικό τμήμα αυτής τής χερσονήσου βρίσκεται το τοπωνύμιο Θαλασσάκρα [< θάλασσα + άκρα], βουλγ. Ταλασάκρα (Ταλασάκρα, Talasákra)], ενώ προς βορράν τελειώνει απότομα με το ακρωτήριο Αθίβολος [βουλγ. Ατιβολο (Ατίβολο, Ατίβολο)].

Στο ακρωτήριο Άκρα υπήρχε μοναστήρι με το όνομα Χρυσοσωτήρα και ερείπια από παλιό παρεκκλήσι⁷⁷. Ήδη από το έτος 1437 μαρτυρείται στην περιοχή Άκρα μονύδριο τού Αγίου Νικολάου, το οποίο είναι μετόχι τής Ιεράς Μονής τού Τιμίου Προδρόμου τής Σωζοπόλεως⁷⁸. [Βλ. παρακάτω το κεφάλαιο: 3.2. Μαρτυρίες].

Η Άκρα ήταν η τρίτη στην σειρά από βορρά προς νότον σωζοπολίτικη πόχη για την αλιεία των σκουμπριών και βρισκόταν μετά την πόχη Άθεια και πριν από την πόχη Αθίβολος⁷⁹.

3.2. Μαρτυρίες

1. Σε «Ισον του άργυροβούλου Ιωάννου του εύσεβοϋς βασιλέως του Παλαιολόγου⁸⁰» τού έτους 1437, το οποίο είχε χορηγηθεί στην Ιερά Μονή τού Τιμίου Προδρόμου Σωζοπόλεως⁸¹, ανάμεσα στα άλλα, αναφέρεται:

«Ὁθεν καί διὰ τοῦ παρόντος ἀργυροβούλου τῆς βασιλείας μου προστάττομεν, θεσπίζομεν, καί διοριζόμεθα ἔχειν τὸν τιμιώτατον ἐν μοναχοῖς κῦριν Γρηγόριον τὸ μονύδριον, τὸ εἰς ὄνομα τιμώμενον τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν ἱεράρχου καὶ θαυματουργοῦ Νικολάου, τοῦ ἐπικεκλημένου Πτωχοβοηθήτου, μετὰ πάσης τῆς νομῆς καὶ περιοχῆς αὐτοῦ, τὸ ὄν ἐν τῷ αἰγιαλῷ τῆς ἄκρας, μετόχιον εἰς τὸ μοναστήριον»⁸².

2. Σε άλλο πατριαρχικό γράμμα τού οικουμενικού πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Μητροφάνους Γ' (α. 1565-1572, β. 1579-1580)⁸³, με ημερομηνία Σεπτέμβριος 1569, στο οποίο αναφέρονται τα μετόχια τής Ιεράς Μονής Ιωάννου τού Προδρόμου Σωζοπόλεως, ανάμεσα στα άλλα, αναφέρεται ως μετόχι και:

«ὁ θεῖος ναὸς ὁ εἰς ὄνομα/ τιμώμενος τοῦ ἐν ἀγίοις π(ατ)ρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ/ Νικολάου, τοῦ ἐπικεκλημένου Πτωχοβοηθήτου, ἐν τῷ αἰγιαλῷ,/ πλησίον τῆς ἄκρας»⁸⁴.

3. Επίσης, σε άλλο πατριαρχικό γράμμα τού οικουμενικού πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Μητροφάνους Γ' (α. 1565-1572, β. 1579-1580)⁸⁵, με ημερομηνία Φεβρουάριος 1580, στο οποίο αναφέρονται και πάλι τα μετόχια τής Ιεράς Μονής Ιωάννου τού Προδρόμου Σωζοπόλεως, ανάμεσα στα άλλα, αναφέρεται ως μετόχι και:

«ὁ θεῖος ναὸς τοῦ μεγάλου Νικολάου τοῦ Πτωχοβοηθήτου, τοῦ κειμένου πλησίον τῆς ἄκρας τοῦ αἰγιαλοῦ»⁸⁶.

4. Ακόμη, σε άλλο πατριαρχικό γράμμα τού οικουμενικού πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Θεολήπτου Β' (1585-1586)⁸⁷, με ημερομηνία Ιούλιος 1585, στο οποίο επίσης αναφέρονται τα μετόχια τής Ιεράς Μονής Ιωάννου τού Προδρόμου Σωζοπόλεως, ανάμεσα στα άλλα, αναφέρεται ως μετόχι και:

⁷⁰. Βαφειάδου, «Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 177.

⁷¹. Παρασκευόπουλος, «Ἡ ψαρκὴ στή Σωζόπολη», ὁ.π., σ. 74.

⁷². Βαφειάδου, «Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 177.

⁷³. Βαφειάδου, «Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 153, 195.

⁷⁴. Βαφειάδου, «Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 181.

⁷⁵. Παρασκευόπουλος, «Ἡ ψαρκὴ στή Σωζόπολη», ὁ.π., σ. 77, βλ. καὶ Βαφειάδου, «Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 153, ὅπου ἀναφέρονται ὀνομαστικά οἱ πόχες (ταλιάνια), ὅσες βρισκονται βόρεια ἀπὸ τὴν Σωζόπολη «σκουμπροπόχες» καὶ ὅσες βρισκονται νότια ἀπ' αὐτὴν «τσιροπόχες» ἢ «τσιροπόχες».

⁷⁶. *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ὁ.π., σ. 540.

⁷⁷. *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ὁ.π., σ. 540.

⁷⁸. Σακελίωνος Ι., «Ἰωάννου Ε' καὶ Ἰωάννου Ζ' τῶν Παλαιολόγων χρυσόβουλλον καὶ ἀργυρόβουλλον περὶ τῆς κατὰ τὴν Σωζόπολιν μονῆς Προδρόμου», *ΔΙΕΕΕ*, Ἀθῆναι 1885, τ. 2, σ. 618, Παπαδοπούλου – Κεραμέως Α., «Ἡ ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως βασιλικὴ μονὴ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ ἡ τύχη τῆς βιβλιοθήκης αὐτῆς», *Βυζαντινὰ Χρονικά*, 7(1900), σ. 664.

⁷⁹. Παρασκευόπουλος, «Ἡ ψαρκὴ στή Σωζόπολη», ὁ.π., σ. 77, Βαφειάδου, «Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 181.

⁸⁰. Εἶναι ὁ βυζαντινὸς αυτοκράτορας Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος (1425-1448).

⁸¹. Για τὴν Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου Σωζοπόλεως βλ. ἐνδεικτ. Σακελίωνος, «Ἰωάννου Ε' καὶ Ἰωάννου Ζ' τῶν Παλαιολόγων χρυσόβουλλον καὶ ἀργυρόβουλλον περὶ τῆς κατὰ τὴν Σωζόπολιν μονῆς Προδρόμου», ὁ.π., τ. 2(1885), σ. 609-621, Παπαδοπούλου – Κεραμέως, «Ἡ ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως βασιλικὴ μονὴ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ ἡ τύχη τῆς βιβλιοθήκης αὐτῆς», *Βυζαντινὰ Χρονικά*, 7(1900), ὁ.π., σ. 661-695, Παπαϊωαννίδης, «Ὁ φυσικὸς λιμὴν τῆς Ἀπολλωνίας - Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 284-285, Παπαϊωαννίδης, *Ἱστορία τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας*, ὁ.π., σ. 133, Dimitrov, «Ἱ μοναστερί di Sozopol», ὁ.π., σ. 277-282, Kamperidis, *The Greek Monasteries of Sozopolis*, ὁ.π., σ. 41-55, Kuzev - Gjuzelev, *Bălgarski srednovekovni gradove i kreposti*, ὁ.π., τ. 1', σ. 402-406, βλ. καὶ σ. 398, ὅπου γκραβούρα τῆς μονῆς τοῦ ἔτους 1829, *Sozopol Vetsnjat grad*, ὁ.π., σ. 14.

⁸². Σακελίωνος, «Ἰωάννου Ε' καὶ Ἰωάννου Ζ' τῶν Παλαιολόγων χρυσόβουλλον καὶ ἀργυρόβουλλον περὶ τῆς κατὰ τὴν Σωζόπολιν μονῆς Προδρόμου», ὁ.π., σ. 618, Παπαδοπούλου – Κεραμέως, «Ἡ ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως βασιλικὴ μονὴ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ ἡ τύχη τῆς βιβλιοθήκης αὐτῆς», ὁ.π., σ. 664.

⁸³. Στεφανίδης, *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*, ὁ.π., σ. 798.

⁸⁴. Παπαδοπούλου – Κεραμέως, «Ἡ ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως βασιλικὴ μονὴ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ ἡ τύχη τῆς βιβλιοθήκης αὐτῆς», ὁ.π., σ. 685, Kamperidis, *The greek monasteries of Sozopolis*, ὁ.π., σ. 142.

⁸⁵. Στεφανίδης, *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*, ὁ.π., σ. 798.

⁸⁶. Παπαδοπούλου – Κεραμέως, «Ἡ ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως βασιλικὴ μονὴ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ ἡ τύχη τῆς βιβλιοθήκης αὐτῆς», ὁ.π., σ. 690.

⁸⁷. Στεφανίδης, *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*, ὁ.π., σ. 798.

«ὁ θεῖος ναὸς ὁ εἰς ὄνομα τιμώμενος/ τοῦ ἐν ἀγίοις π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Νικολάου/ τοῦ ἐπικεκλημένου πτωχοβοηθήτου, κείμενος πλησίον τῆς **ἄκρας** ἐν τῷ αἰγιαλῷ, ὅπερ μετόχιον τοῦ μεγάλου μου Νικολ(άου)/ καὶ πάλαι μὲν ἦν ἀνατεθειμένον τῇ αὐτῇ μονῇ Προδρόμου»⁸⁸.

5. Επίσης, σε ἄλλο πατριαρχικό γράμμα τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Νεοφύτου Β' (α. 1602-1603, β. 1608-1612)⁸⁹, με ημερομηνία 29 Σεπτεμβρίου 1609, στο οποίο αναφέρονται ἐπίσης τα μετόχια τῆς Ἱεράς Μονῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Ζωζοπόλεως, ἀνάμεσα στα ἄλλα, ἀναφέρεται ὡς μετόχι και:

«ἡ ἁγία Παρασκευὴ ἡ ἐν τῇ **Νάκρᾳ** κειμένη/ σὺν τῇ τοποθεσίᾳ καὶ τῇ πόχῃ αὐτῆς»⁹⁰.

6. Επίσης, τὸ ὄνομα Ἄκρα ἀναφέρεται και σε σύγχρονους Ἑλληνες συγγραφεῖς⁹¹.

3.3. Ετυμολογία

Ἡ λέξη ἄκρα ἀπὸ τὴν ὁποία προέρχεται τὸ ὄνομα τοῦ τοπωνυμίου Ἄκρα εἶναι ἀρχαία ἐλληνικὴ και, ἀνάμεσα στα ἄλλα, σημαίνει: 1. ἄκρη γῆς, ἀκρωτήριο, 2. κορυφὴ ὄρους, 3. φρούριο, ἀκρόπολις⁹² [Ἄκρα < ἀρχ. ἄκρα].

Ἡ μορφή τοῦ τοπωνυμίου Νάκρα προήλθε ὡς ἐξῆς: ἀπὸ τὴν αἰτιατικὴ τοῦ ὀνόματος τὴν Ἄκρα προέρχεται ἡ ὀνομαστικὴ Νάκρα κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπο: ὀνομαστ. ἡ Ἄκρα > αἰτιατ. τὴν Ἄκρα > αἰτιατ. τὴν Ἄκρα > ὀνομαστ. Νάκρα ἡ.

4. Διαπόρι (Διαπόρι).

4.1 Θέση (Εικ. 2)

Τὸ Διαπόρι εἶναι θαλασσινὸ πέρασμα ἀνάμεσα στὴν Σωζόπολη ἀπὸ τὴν μια μεριά και τὸ Μικρὸ Νησί (Ἄγ. Κηρύκος) ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἡ πορεία τοῦ εἶναι ἀπὸ τὴν Σωζόπολη πρὸς βορρά.

4.2. Μαρτυρίες

1. Σε παράδοση τῆς Σωζοπόλεως, ἀνάμεσα στα ἄλλα, ἀναφέρεται γιὰ τὸ Διαπόρι τα παρακάτω:

«Καταλάβαινε πού περνοῦσαν θάλασσα, μὰ δὲ βρέχουνταν. Πέρασαν τὸ **διαπόρι**, ἔφτασαν μέσ' στοῦ μικρὸ νησί⁹³. Πορπάτησαν κομμάτι στὰ σκοτεινά: ἄξαφνα ἀνοίγει μιά μεγάλη πλάκα καὶ φαίνεται μιά μαρμαρένια σκάλα. Κατεβαίνουν σαράντα σκαλοπατήματα τὴν νὰ διῆς; Τρίβει καλά ἡ γριὰ τὰ μάτια δὴς, γλέπει ξαναγλέπει ἕνα παλάτι πού φεγγοβολοῦσε κι ἄστραφτε πέ τὸ πολὺ τὸ φῶς. Οἱ πόρτες ὀρτάνοιχτες: πηγαίνει μέσα. Στήμ πρώτη κάμαρα πού πῆγε, γλέπ' ἕνα ὀλόχρυσο κρεβάτι καὶ πάνου σ' αὐτὸ πλαγιασμένο ἕνα κορίτσι»⁹⁴.

4.3. Ετυμολογία

Ἡ λέξη Διαπόρι προέρχεται ἀπὸ τὴς ἀρχαῖες ἐλληνικὲς λέξεις διὰ «ἀνάμεσα» και πόρος «πέραςμα, διάβαση, δίοδος». Ἐπομένως, διαπόρι > Διαπόρι εἶναι ὁ θαλασσινὸς χώρος, ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν ὁποῖο διέρχεται κάποιος με τὸ πλοῖο⁹⁵ [Διαπόρι < διαπόρι < διαπόριον < ἀρχ. διὰ + πόρος].

5. Πανόρμι (Ραπόρμι)

5.1. Θέση (Εικ. 2)

Τὸ τοπωνύμιον Πανόρμι εἶναι ἀκρωτήριο και κοιλίος, τὸ ὁποῖο βρίσκεται νότια ἀπὸ τὴν Σωζόπολη, μετὰ ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριο Κολοκυθάς. Εἶναι γνωστὸ και με τὸ ὄνομα Χριστός. Στα νερά τοῦ Χριστοῦ υπήρχε πόχη ἢ ταλιάνι⁹⁶. Επίσης, στὴν περιοχὴ τοῦ υπήρχε και ἡ ὁμώνυμη ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ Σωτήρος.

5.2. Μαρτυρίες

1. Σε πατριαρχικό γράμμα τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Θεολήπου Β' (1585-1586)⁹⁷, με ημερομηνία Ἰούνιος 1585, ἀνάμεσα στα ἄλλα, δηλώνεται ὅτι οἱ μοναχοὶ τῆς Ἱεράς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Σωζοπόλεως ἀναφέρουν ὅτι μετόχι τῆς μονῆς με ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ Σωτήρος ὑπάρχει στὴν θέση Πανόρμι.

Ἡ μαρτυρία ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Ἐγνώρισαν δὲ ἡμῖν (καὶ) ἐπιστώσαντο οἱ δηλωθέντες/ καὶ ἄλλο ἔχει τὴν αὐτὴν μονὴν μετόχιον ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον/ τοῦ Σ(ωτῆ)ρος ἡμῶν Χ(ριστοῦ), ὅπερ ὑστερογενὲς ἐστὶ καὶ ὑπὸ/ τῆς μον(ῆ)ς ἀνηγέρθη ἐκ θεμελίων, πόνοις πολλοῖς καὶ ἀναλώμασι/ τῆς μονῆς καλούμενον τὸ εἰς τὸ **Πανόρμι**»⁹⁸.

2. Επίσης, σε ἄλλο πατριαρχικό γράμμα τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Νεοφύτου Β' (α. 1602-1603, β. 1608-1612)⁹⁹, με ημερομηνία 29 Σεπτεμβρίου 1609, ἀνάμεσα στα ἄλλα, ἀναφέρεται:

«ὁ ναὸς τοῦ σ(ωτῆ)ρ(ος) Χ(ριστο)ῦ ὁ ἐν τῷ **Πανορμίω**/ κείμενος καὶ γῆ μοδίων εἴκοσι»¹⁰⁰.

5.3. Ετυμολογία

Τὸ τοπωνύμιον Πανόρμι προέρχεται ἀπὸ τὴς ἀρχαῖες ἐλληνικὲς λέξεις: 1. πᾶς, πᾶσα, πᾶν «ὅλος, -η, -ο» και 2. ὄρμος «ὁ πάντοτε κατάλληλος πρὸς προσόρμισιν, λιμὴν εἰς ὃν τὰ πλοῖα δύνανται νὰ προσορμισθοῦν μὲ ὄλους τοὺς καιρούς»¹⁰¹ [Πανόρμι < πανόρμι < πανόρμιον < υποκορ. τοῦ πάνορμος < ἀρχ. πᾶς + ὄρμος].

Ε. Παρατηρήσεις – Συμπεράσματα

1. Προέλευση τῶν τοπωνυμίων

Απὸ τὴν παρούσα ἐρευνα προκύπτει ὅτι στὸν ζωτικὸν χώρο τῆς Σωζοπόλεως:

1.1. Ἡ πλειονότητα τῶν καταγεγραμμένων τοπωνυμίων εἶναι ἐλληνικά. Αὐτὰ εἶναι και τα ἀρχαιότερα.

1.2. Ἀκόμη, ὑπάρχουν τοπωνύμια λατινογενῆ, ἡ δημιουργία τῶν ὁποίων ἐπετα χρονικῶς τῶν ἐλληνικῶν.

1.3. Επίσης, ὑπάρχουν και τοπωνύμια τουρκικῆς γλωσσικῆς προελεύσεως, τα ὁποία δημιουργοῦνται κατὰ τὴν ὀθωμανικὴν περίοδο και χρονικῶς ἐπονται τῶν ἐλληνικῶν και τῶν λατινογενῶν τοπωνυμίων.

⁸⁸. Kamperidis, *The greek monasteries of Sozopolis*, ὁ.π., σ. 156.

⁸⁹. Στεφανίδης, *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*, ὁ.π., σ. 798.

⁹⁰. Kamperidis, *The greek monasteries of Sozopolis*, ὁ.π., σ. 164.

⁹¹. Βλ. ἐνδεικτ. Παρασκευόπουλος, «Ἡ ψαρικὴ στή Σωζόπολη», ὁ.π., σ. 77, Βαφειάδου, «Ἡθὴ και ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 181.

⁹². Liddel – Scott, τ. 1, σ. 91, λήμμα ἄκρα, ἄκρη, Σταματάκου Δρ. Ἰω., *Λεξικὸν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης*, Ἀθήνα 1994, σ. 53, λήμμα ἄκρα, ἄκρη, Chantraine P., *Dictionnaire Étymologique de la Langue Grecque*, Paris 1999, σ. 44, λήμμα ἄκρος.

⁹³. Εἶναι τὸ Μικρὸ Νησί ἢ Ἅγιος Κηρύκος τῆς Σωζοπόλεως.

⁹⁴. Παπαϊωαννίδης Κ. Δ., «Παράδοσις Σωζοπόλεως», *Λαογραφία*, Ἀθήνα 1914, τ. Δ', τεύχ. Γ'-Δ', σ. 727. Διαπόρι, ὡς θαλασσινὸ πέρασμα, ὑπάρχει στὴν Κάλυμνο, στὴν Κέρκυρα κ.α.. Διαπόρι («τοῦ Διαπόρι») ὑπάρχει και στὴν Θάσο (Βαρδαβούλιας Γιάννης Γ., «Τοπωνύμια τῆς περιοχῆς Θεολόγου Θάσου», *Θασιακά*, τ. 7, Καβάλα 1992, σ. 496-497).

⁹⁵. Δημητράκος, *Μέγα Λεξικὸν ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης*, ὁ.π., τ. 3(1955), σ. 1923, λήμμα διαπόρι.

⁹⁶. Παρασκευόπουλος, «Ἡ ψαρικὴ στή Σωζόπολη», ὁ.π., σ. 77, Τομπον, *Sozopol*, ὁ.π., σ. 27.

⁹⁷. Στεφανίδης, *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*, ὁ.π., σ. 798.

⁹⁸. Kamperidis, *The greek monasteries of Sozopolis*, ὁ.π., σ. 157.

⁹⁹. Στεφανίδης, *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*, ὁ.π., σ. 798.

¹⁰⁰. Kamperidis, *The greek monasteries of Sozopolis*, ὁ.π., σ. 163-164.

¹⁰¹. Σταματάκος, *Λεξικὸν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης*, ὁ.π., σ. 737, λήμμα ὄρμος, Δημητράκος, *Μέγα Λεξικὸν ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης*, τ. 6(1956), σ. 5386, λήμμα ὄρμος.

1.4. Κανένα τοπωνύμιο δεν είναι βουλγαρικό¹⁰², εκτός από εκείνα τα οποία έχουν πλέον μεταγλωττισθεί από τα ελληνικά στα βουλγαρικά¹⁰³ ή βρίσκονται έξω από τον ζωτικό χώρο της Σωζοπόλεως.

2. Χρονολόγηση των τοπωνυμίων

Από τα τοπωνύμια της Σωζοπόλεως:

2.1. Τα ελληνικά τοπωνύμια:

Τα τοπωνύμια αυτά έχουν χρονική προέλευση από τα τέλη του 7ου π. Χ. αιώνα και εντεύθεν, εποχή κατά την οποία, σύμφωνα με τις μαρτυρίες και τους ερευνητές, ιδρύεται η ελληνική αποικία Απολλωνία από Έλληνες αποίκους της Μιλήτου¹⁰⁴. Ενδεικτικώς, αναφέρουμε:

1. Το όνομα Απολλωνία¹⁰⁵

1.1. Μαρτυρίες

Το όνομα Απολλωνία αναφέρεται στις πηγές, κατά διάφορα χρονικά διαστήματα, πολλάκις. Ενδεικτικώς αναφέρουμε:

1. Ο ιστορικός Ηρόδοτος (5ος π. Χ. αι.) το όνομα Απολλωνία το μνημονεύει ως εξής:

α. «καὶ ἐξ **Ἀπολλωνίης** τῆς ἐν τῷ *Εὐξείνῳ*»¹⁰⁶, β. «*Θρήικες καὶ ὑπὲρ Ἀπολλωνίης τε καὶ Μεσαμβρίας πόλιος οἰκημένοι*»¹⁰⁷, πράγμα που σημαίνει ότι το όνομα Απολλωνία προϋπάρχει τῆς εποχῆς τού Ηροδότου (terminus ante quem).

2. Επίσης την μνημονεύει εμμέσως και ο φιλόσοφος Αριστοτέλης (384-322 π. Χ.) ως εξής:

«Γίνονται δὲ μεταβολαὶ τοῦ πολιτεύματος καὶ ὅταν ἀναλώσωσι τὰ ἴδια ζῶντες ἀσελῶς. Καὶ γὰρ οἱ τοιοῦτοι καινοτομεῖν ζητοῦσι καὶ ἢ τυραννίδι ἐπιτίθενται αὐτοὶ ἢ κατασκευάζουσιν ἕτερον. Ὅτε μὲν οὖν ἐπιχειροῦσι τι κινεῖν, ὅτε δὲ κλέπτουσι τὰ κοινὰ. Ὅθεν πρὸς αὐτοὺς στασιάζουσιν οὗτοι ἢ οἱ πρὸς τούτοις μαχόμενοι κλέπτοντας, ὅπερ ἐν **Ἀπολλωνίᾳ** συνέβη τῇ ἐν Πόντῳ»¹⁰⁸.

3. Επίσης, την αναφέρει ο Σκύλαξ ο Καρυανδεύς (1ος αι. π. Χ.) ως εξής:

«Εἰσὶ δὲ ἐν Πόντῳ πόλεις ἑλληνίδες αἶδε ἐν Θράκῃ: **Ἀπολλωνία**, Μεσημβρία, Ὀδησσός, πόλις Κάλλατις καὶ ποταμὸς Ἰστρος»¹⁰⁹.

4. Ακόμη, την αναφέρει ο ιστορικός και γεωγράφος Στράβων (65 π. Χ. – 23 μ. Χ.) ως εξής:

«Ἔτ' **Ἀπολλωνία** ἐν χιλίοις τριακοσίοις σταδίοις, ἄποικος Μιλησίων, τὸ πλεον τοῦ κτίσματος ἰδρυμένον ἔχουσα ἐν νησίῳ τινι, ὅπου ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐξ οὗ Μᾶρκος Λεύκολος¹¹⁰ τὸν κολοσσὸν ἤρε καὶ ἀνέθηκεν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ Καλάμιδος¹¹¹ ἔργον»¹¹².

5. Επίσης, την αναφέρει και ο Κλαύδιος Αιλιανός (170-235 μ. Χ.), ως εξής:

«Καὶ Ἀναξίμανδρος¹¹³ δὲ ἠγήσατο τῆς ἐς **Ἀπολλωνίαν** ἐκ Μιλήτου¹¹⁴ ἀποικίας»¹¹⁵.

6. Επίσης, μνημονεύεται στο έργο Ανωνύμου «Περίπλους» (αρχές τού 4^{ου} μ. Χ. αι.), στο οποίο ανάμεσα στα άλλα, αναφέρονται και τα εξής:

α. «Ἀπὸ δὲ Ἀχιάλου εἰς **Ἀπολλωνίαν** πόλιν, τὴν νῦν Σωζόπολιν λεγομένην, ἔχουσιν καὶ λιμένας δύο¹¹⁶, στάδιοι ρη' [=180], μίλια κδ' [=24]»¹¹⁷.

β. «Ταύτην τὴν **Ἀπολλωνίαν** πόλιν κτίζουσιν εἰς τοὺς τόπους ἐλθόντες οἱ Μιλήσιοι πρὸ πενήκοντα ἐτῶν τῆς Κύρου βασιλείας¹¹⁸»¹¹⁹.

7. Επίσης, ο βυζαντινός λόγιος Στέφανος Βυζάντιος (6ος μ. Χ. αι.) αναφέρει γι' αυτήν:

«**Ἀπολλωνία** - β' ἐν νήσῳ πρὸς τῇ Σαλμυδησσῶ, ἀποικία Μιλησίων καὶ Ῥοδίων»¹²⁰.

8. Επίσης, αναφέρεται και σε άλλους μεταγενέστερους¹²¹ και νεότερους συγγραφείς¹²².

1.2. Ετυμολογία

Η Απολλωνία οφείλει το όνομά της στον αρχαίο θεό Απόλλωνα, ο οποίος ήταν ο προστάτης θεός τῆς Απολλωνίας [< αρχ. Ἀπολλωνία < Ἀπόλλων]¹²³.

2. Το όνομα Ἄνθεια

Μαρτυρίες και ετυμολογία για το όνομα Ἄνθεια βλ. παραπάνω στο κεφάλαιο: Δ. 1. Ἄθεια.

3. Το όνομα Σωζόπολις (Εικ. 1)

3.1. Μαρτυρίες

¹⁰². Βλ. ενδεικτ. Dimitrov, *Sozopol in den Jahrhunderten*, ό.π., σ. 7, όπου υπάρχει σχεδιάγραμμα τού Γάλλου προξένου στον Πύργο με πολλά από τα ελληνικά τοπωνύμια τῆς Σωζοπόλεως, τα οποία αποδίδει με γαλλική γραφή.

¹⁰³. Βλ. ενδεικτ. Razbojnikov, *Grad Sozopol*, ό.π., Tomov, *Sozopol*, ό.π., Tomov, *Iz Tšernomorieta*, ό.π., σ. 81-111.

¹⁰⁴. Βλ. ενδεικτ. Mihailov, *Inscriptiones Graecae*, ό.π., τ. 1, σ. 344, *Apolonija*, ό.π., σ. 7.

¹⁰⁵ Στην σημερινή Σωζόπολη, Sozopol τῆς σημερινῆς Βουλγαρίας, η κεντρική οδός λέγεται «Úlitsa Απολλόνια / Απολλωνία» (< βουλγ. úlitsa «οδός»).

¹⁰⁶. Ηρόδοτος, Δ 90.

¹⁰⁷. Ηρόδοτος, Δ 93.

¹⁰⁸. Αριστοτέλους *Πολιτικά*, έκδ. Αδ. Κοραή, Παρίσι 1821, βιβλ. Ε', σ. 155, 5. 7.

¹⁰⁹. Σκύλαξ Καρυανδεύς, *Περίπλους Οἰκουμένης*, έκδ. Βιέννης 1807, τ. Α', σ. 63.

¹¹⁰. Είναι ο Ρωμαίος στρατηγός Λούκουλλος Λεύκιος Λικίνιος (Lucullus Lucius Licinius) (117-58/56 π.Χ.).

¹¹¹. Ο Κάλλαμις (5ος αι. π.Χ.) είναι αρχαίος Έλληνας, Αθηναίος ή Βιωτικός, και θεωρείται ένας από τους πιο σπουδαίους γλύπτες τῆς αρχαιότητας. Ο Κάλλαμις, ανάμεσα στα άλλα σπουδαία έργα του, κατά τον 5ο αι. π. Χ., είχε φιλοτεχνήσει και το χάλκινο άγαλμα τού θεού Απόλλωνα, ο οποίος ήταν προστάτης τῆς Απολλωνίας. Το άγαλμα αυτό το είχε αφαιρέσει από την Απολλωνία, το έτος 72 π.Χ., ο Ρωμαίος στρατηγός Λούκουλλος (117-58/56 π.Χ.), το είχε μεταφέρει στην Ρώμη, όπου και το είχε αναθέσει στο Καπιτώλιο (βλ. ενδεικτ. Ivan Gälböb, *Kalamis i apolonijската plastika*, Izdatelstvo Bălgarski Hudožnik, Sofija 1962, Παπαϊωαννίδης, *Ιστορία τῆς ἐν Πόντῳ Απολλωνίας - Σωζοπόλεως*, ό.π., σ. 38, *Υδρία*, Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, Αθήνα 1983, τ. 30, σ. 92-93, λήμμα Κάλλαμις, Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος, Λαρούς, Μπριτάνικα, Αθήνα 1996, τ. 31, σ. 202, λήμμα Κάλλαμις.

¹¹². Στράβων, *Γεωγραφικά*, έκδ. Αδ. Κοραή, Παρίσι 1817, τ. Β', βιβλ. Ζ', σ. 43.

¹¹³ Στην σημερινή Σωζόπολη, Sozopol τῆς σημερινῆς Βουλγαρίας, υπάρχει και η οδός Αναξίμανδρου, η οποία βρίσκεται στην εκκλησία τῆς Παναγίας με την μορφή «Úlitsa, Anaksimándăr / Анаксимандър /Αναξίμανδρος» (< βουλγ. úlitsa «οδός»).

¹¹⁴. Στην σημερινή Σωζόπολη, Sozopol τῆς σημερινῆς Βουλγαρίας, υπάρχει και η οδός Μιλήτου με την μορφή «Úlitsa Milet / Милет / Μίλητος» (< βουλγ. úlitsa «οδός»).

¹¹⁵. Aelianus, *Varia Historia*, 3, 17.

¹¹⁶. Για το λιμάνι τῆς Σωζοπόλεως βλ. ενδεικτ. Παπαϊωαννίδης, «Ο φυσικός λιμὴν τῆς Ἀπολλωνίας - Σωζοπόλεως», ό.π., σ. 284-294, Παπαϊωαννίδης Κ., «Προσθήκαι εἰς τὸ «Περὶ φυσικοῦ λιμένος τῆς Σωζοπόλεως», *Θρακικά*, τ. 2, Ἀθήνα 1929, σ. 485-486, Dimitrov, «Bălgarskite pristaništa», ό.π., σ. 22-28.

¹¹⁷. Ανοημί, *Periplus Ponti Euxeni*, σ. 84-87, Kuzev - Gjuzelev, *Bălgarski srednovekovni gradove i kreposti*, ό.π., τ. 1', σ. 389.

¹¹⁸. Ο βασιλιάς των Αχαμενιδών (Περσών) Κύρος Β' ο Μέγας (μεταξύ 590 και 580 π. Χ. έως ±529 π. Χ.).

¹¹⁹. Ανοημί, *Periplus Ponti Euxeni*, σ. 84-87, Kuzev - Gjuzelev, *Bălgarski srednovekovni gradove i kreposti*, τ. 1(1981), ό.π., σ. 389.

¹²⁰. Στέφανος Βυζάντιος, 106, βλ. και Ηρωδιανός, έκδ. Lentz, Λειψία 1867, τ. 1, σ. 295.

¹²¹. Βλ. ενδεικτ. Mihailov, *Inscriptiones Graecae*, ό.π., τ. 1(1970), σ. 343-347, όπου αναφέρονται μεταγενέστεροι Έλληνες και Λατίνοι συγγραφείς, οι οποίοι αναφέρονται στο όνομα Απολλωνία.

¹²². Βλ. ενδεικτ. Παρασκευόπουλος, «Η ψαρική στη Σωζόπολη», ό.π., σ. 69-95, passim, Βαφειάδου, «ΗΘη και ἔθμα τῆς Σωζοπόλεως», ό.π., σ. 142, όπου αναφέρεται: «*Τώρα ἡ γαλανή σημαία μας μέσ' στὴν Ἀπολλωνία κυματίζει*».

¹²³. Γ. Μπαμπινιώτη, *Λεξικό κυρίων ονομάτων*, Κέντρο Λεξικολογίας, Αθήνα 2022, σ. 76, λήμμα Απόλλων.

ἐκκλησία καὶ ἐπῆραν ὅτι ἠύραν ἐκεῖ. ἀναχωρήσαντες δὲ μεταξὺ **σωζουπόλεως** καὶ μεσημβρίας¹⁴⁴ ἐκ τρικυμίας ἀνετράπησαν τὰ πλοίαρια καὶ ἐπνίγησαν οἱ ἐν αὐτοῖς ἐκτὸς ἐνὸς πλοιαρίου, τὸ ὁποῖον κατέφυγεν εἰς τὴν ἀπέναντι τοῦ αἵμου ξηρὰν»¹⁴⁵.

11. Επίσης, σε επιγραφή τού έτους 1794, η οποία βρίσκεται στο παρεκκλήσι τῆς Ἀγίας Ζώνης τῆς Ἱεράς Μονῆς Βατοπεδίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, αναφέρεται:

«Ὁ λαμπρὸς οὗτος Ναὸς ἠγέρθη, ξένη, Ζώνης τε θείας τοῦ Θεοῦ Μητρὸς Λόγου, σπουδῆ, δαπάνη καὶ πόθῳ διαπύρω Θεοφίλου τε τῆςδε προὔχοντος πάλαι, οὗ πατρὶς **Σωζόπολις** ἐν Πόντῳ ,αψγδ' (1794)»¹⁴⁶.

12. Επίσης, αναφέρεται και στην χάρτα τού Ρήγα, το έτος 1797.

13. Ἀκόμη, αναφέρεται σε σωζοπολιτικά σκωπτικά δίστιχα, ἀπὸ τα οποία αναφέρουμε:

α. «**Ἡ Ζόπολ'** εἶναι μάλαμα κι' ὁ Πύργος εἶν' ἀσήμι/ καὶ ἡ καμμένη ἢ Ἀχελῷ ἀγάνωτο μπακίρι»¹⁴⁷.

β. «**Τῆς Ζόπολης** τὰ δυὸ νησιά, τῆς Ἀχελῷς οἱ λέρες, / τοῦ Πύργου οἱ χαμάληδες, οἱ παλιομεκερέδες»^{148,149}.

4. Επίσης, αναφέρεται και στον προφορικό λόγο, ἀλλὰ την αναφέρουν και σύγχρονοι Ἑλληνες συγγραφεῖς¹⁵⁰.

3.2. Ετυμολογία

Ἡ Σωζόπολις ἢ Σωζούπολις ἢ Σωζόπολη ἢ Σωζούπολη¹⁵¹ και στην κοινὴ λαλιὰ Ζόπολη, ὅπως αναφέραμε παραπάνω, εἶναι το μεταγενέστερο ὄνομα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς πόλεως Ἀπολλωνία¹⁵².

Ὁ κάτοικος ὀνομάζεται Σωζοπολίτης ἢ Σωζουπολίτης και στην καθημερινὴ λαλιὰ Ζοπολίτης, ἐνὼ η κάτοικος ὀνομάζεται Σωζοπολίτισσα ἢ Σωζουπολίτισσα και στην καθημερινὴ λαλιὰ Ζοπολίτισσα.

Στην βουλγαρικὴ γλώσσα η Σωζόπολη εἶχει μετονομασθεῖ ὡς Sozopol¹⁵³, ἐνὼ ο κάτοικος ὀνομάζεται Sozopoltsanin και η κάτοικος Sozopoltsanka.

Το ὄνομα Σωζόπολις, Σωζούπολις και στην καθημερινὴ γλώσσα Ζόπολη εἶναι σύνθετο και κατὰ μία ἀποψη σημαίνει η «σώζουσα πόλις», ἐπειδὴ η πόλη, κατὰ μία ἀποψη, διέθετε ἀσφαλὴ λιμένα, ὅπου κατέφευγαν και σώζονταν τα πλοία, ὅταν ἐπιανε μεγάλη τρικυμία στον Εὐξείνο Πόντο [*Σωζόπολις* «σώζουσα πόλις» < σώζω + πόλις]¹⁵⁴.

Ίσως, και γι' αὐτὸν τον λόγο η πόλη εἶχε ὡς σῆμα την ἀγκυρα, η οποία παρουσιάζεται πολλακίς και στα νομίσματα τῆς Σωζοπόλεως (Εικ. 3)¹⁵⁵.

Εικ. 3. Ἡ ἀγκυρα, ὡς σῆμα τῆς Ἀπολλωνίας / Σωζοπόλεως.

Ἡ ἔννοια τῆς σωτηρίας υποδηλώνεται και στο ὄνομα Ζώσιμος, ο οποίος εἶναι ἅγιος, ο οποίος λατρεύεται στην Σωζόπολη και, ὅπου στην εἴσοδο τῆς πόλεως, ὑπάρχει και ἱερός ναὸς με το ὄνομα Ἅγιος Ζώσιμος (βουλγ. Sv. Zosim)¹⁵⁶.

Ἀκόμη, το ὄνομα «ζῶσμα», στα μεσαιωνικά χρόνια, ἐκτὸς ἀπὸ τα ἄλλα, σημαίνει και «προστασία»¹⁵⁷ [*μεσαιων. ζώνω* «1. περιβάλλω με ζώνη, 2. περιβάλλω» < αρχ. ζώννυμι «1. περιβάλλω με ζώνη, 2. περιβάλλω»].

Ὅπως εἶναι γνωστό, κατὰ την ἐκκλησιαστικὴ αἰολογία, ο Ἅγιος Ζώσιμος ἦταν στρατιώτης ἀπὸ την Ἀπολλωνία τῆς Μ. Ἀσίας, ο οποίος εἶχε μαρτυρήσει με ἀποκεφαλισμό, κατὰ τους διωγμούς τού ρωμαίου αυτοκράτορα Τραϊανού (98-117 μ.Χ.).

Συγκεκριμένα, το έτος 98 μ.Χ., ο ἐπαρχος στην Ἀντιόχεια τῆς Πισιδίας Δομιτιανός, εἶχε διατάξει τον θάνατό του, ἐπειδὴ ο Ζώσιμος ἦταν χριστιανός.

Για τον λόγο αὐτό η Ἐκκλησία τον εἶχει ἀνακηρύξει ἅγιο και η μνήμη του εορτάζεται την 19η Ἰουνίου ἐκάστου έτους.

Έτσι, ο Ἅγιος Ζώσιμος εἶναι ο προστάτης τῆς Σωζοπόλεως, ο οποίος την περιβάλλει, την προστατεύει και την σώζει.

¹⁴⁴ Ἡ Μεσέβρια και ο κάτοικος Μεσεβρινός εἶναι η πόλη Μεσημβρία τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, δηλαδή η σημερινὴ πόλη τῆς Βουλγαρίας Nesébär [*ελλην. Μεσημβρία* < *ελλην. μεσημβρία* ἢ *θρακικὸ Μεσημβρία* < *Μεδαμβρία*, *Μεταμβρία* < *Μελσεμβρία*, *Μενεβρία*, σύνθετη λέξη με δεύτερο συνθετικὸ το θρακικὸ -βρία «πόλη». Στο πρώτο συνθετικὸ εμπεριέχεται πιθανῶς η θρακικὴ λέξη *Μεζην*, ὄνομα ἢ ἐπίθετο, το οποίο σημαίνει ὑπέα ἢ ἵππο. Σύμφωνα με την ἀποψη αὐτὴ Μεσημβρία < **Mezēn-bria* «πόλη, πλούσια σε ὑπεῖς ἢ ἄλογα». Επίσης, κατὰ μία ἄλλη ἀποψη η λέξη *Μεσημβρία* προέρχεται ἀπὸ την ἐλληνικὴ λέξη μέλισσα, βουλγ. *ptšela*, η οποία σημαίνει: 1. μέλισσα (*Apis mellifera*), 2. μελισσόχορτο, μελισσόχορτο (*Melissa officinalis*)], βλ. και *Bălgarski Etimologičeski Retšnik*, τ. III, σ. 755, λήμμα *Mesépnrija*, ὅπου και παραπέμπει και σε διάφορα ἔργα τού V. Georgiev, βλ. και Χαράλαμπος Π. Συμεωνίδης, *Ετυμολογικὸ Λεξικὸ των Νεοελληνικῶν Οικωνυμίων*, ὁ.π., τ. 1, σ. 915, λήμμα *Μεσημβρία*.

¹⁴⁵ Παπαϊωαννίδης Κ. Δ., «Σύμμικτα», *Νέος Ἑλληνομνήμων*, Ἀθήνα 1911, τ. 8, σ. 241-242.

¹⁴⁶ Σμυρνάκη Γερ., *Τὸ Ἅγιον Ὁρος*, Ἐν Ἀθήναις 1903, σ. 444, Παπαϊωαννίδης, *Ἱστορία τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας*, ὁ.π., σ. 135.

¹⁴⁷ Βαφειάδου, «Ἡθὴ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 175.

¹⁴⁸ Ἀπαξιωτικὸς ὄρος. Εἶναι λέξη σύνθετη και προέρχεται ἀπὸ τις λέξεις *παλιός* και *μεκερές* «χαμάλης, χαμερπής, ευτελής, κόλακας, χαραμοφάγος». Η δεύτερη προέρχεται ἀπὸ την τουρκικὴ λέξη *mekâre*, *mekkâre* «υποζύγιο» < *αραβ. meqari*, *tukârî* «μισθωτής, ναυλωτής» [*μεσαιων. < παλιός < παλαιός < αρχ. παλαιός + μεκερές < τουρκ. mekâre, mekkâre «υποζύγιο» < αραβ. meqari, tukârî «μισθωτής, ναυλωτής»*].

¹⁴⁹ Βαφειάδου, «Ἡθὴ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ὁ.π., σ. 175.

¹⁵⁰ Βλ. ἐνδεικτ. Χ' Δανιήλ, *Ἀπὸ Βάρνης εἰς Σωζόπολιν*, ὁ.π., *passim*, Παπαϊωαννίδης, *Ἱστορία τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας - Σωζοπόλεως*, ὁ.π., *passim*, Βαφειάδου, «Ἡθὴ καὶ ἔθιμα τῆς Σωζοπόλεως», ὁ.π., *passim*.

¹⁵¹ Για το ὄνομα Σωζόπολις ἢ Σωζούπολις ἢ Σωζόπολη ἢ Σωζούπολη βλ. ἐνδεικτ. Κωνσταντίνου Δ. Παπαϊωαννίδου, *Ἱστορία τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας - Σωζοπόλεως*, ὁ.π., *passim*, Συμεωνίδης, *Ετυμολογικὸ Λεξικὸ των Νεοελληνικῶν Οικωνυμίων*, ὁ.π., σ. 1333-1334, λήμμα Σωζόπολις, Σταλίδης, *Λεξικὸ του γλωσσικοῦ πολιτισμοῦ των κατοίκων ἀπὸ τη Σωζόπολη τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας*, ὁ.π., σ. 17-21, *Sozopol Vetsnijat grad*, ὁ.π., σ. 8.

¹⁵² Για την Ἀπολλωνία βλ. ἐνδεικτ. και Μ. Κωνσταντινίδου, «Ἡ Ἀπολλωνία (Σωζόπολις νῦν)», *ΑΘΛΓΘ*, Ἐν Ἀθήναις 1957, τ. 22, σ. 169-189, Dimitrov, *Apolonija Pontika*, ὁ.π..

¹⁵³ Βλ. ἐνδεικτ. *Geografski retšnik na Bălgarija*, ὁ.π., σ. 454, λήμμα Sozopol, *Bălgarski etimologičeski retšnik*, Sofia, 7(2010), σ. 284, λήμμα Sozopol.

¹⁵⁴ Βλ. ἐνδεικτ. *Bălgarski Etimologičeski Retšnik*, τ. 7, σ. 284, λήμμα Sozopol, ὅπου αναφέρεται «*grad na spasenieto*», δηλαδή «πόλη τῆς σωτηρίας», βλ. και Lazarov, *Bălgarskoto Tšernomorie*, ὅπου ὀνομάζει την Σωζόπολη «*Gradăt na spasenieto*», δηλαδή «η πόλη τῆς σωτηρίας», *Sozopol Vetsnijat grad*, ὁ.π., σ. 8, ὅπου ὀνομάζει την Σωζόπολη «*Gradăt na spasenieto*», δηλαδή «η πόλη τῆς σωτηρίας».

¹⁵⁵ Για νομίσματα τῆς Ἀπολλωνίας / Σωζοπόλεως βλ. ἐνδεικτ. Παπαϊωαννίδης, *Ἱστορία τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας - Σωζοπόλεως*, ὁ.π., σ. 106-111, Dimitrov, *Apolonija Pontika*, ὁ.π., σ. 19, 38, 41 και *passim*, *Sozopol Vetsnijat grad*, ὁ.π., σ. 5.

¹⁵⁶ Ἐνιαίῳ παρεκκλήσι με το ὄνομα Ἅγιος Ζώσιμος και Ἅγιος Τρύφων ὑπάρχει και στην Γέφυρα Θεσσαλονίκης, ὅπου ἔχουν εγκατασταθεῖ κάτοικοι ἀπὸ την Σωζόπολη τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, και βρίσκεται στον παρακείμενο χώρο τῆς οικίας τού Σωζοπολίτη Ἀθανασίου Γ. Σταλίδη (Γέφυρα, 08 Νοεμβρίου 1934 ἕως Γέφυρα, Τετάρτη, 09 Οκτωβρίου 1919), ἐπὶ τῆς Ὁδοῦ Σωζοπόλεως 32.

¹⁵⁷ Εμμανουήλ Κριαρά, *Λεξικὸ τῆς Μεσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς Δημώδους Γραμματείας 1100 -1669*, Θεσσαλονίκη 1980, τ. Ζ', σ. 42, λήμμα ζώνω, σ. 46, λήμμα ζώσμα(ν).

Και, μάλιστα οι κάτοικοι τής Σωζοπόλεως «Εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πόλεως»¹⁵⁸ έχουν ανεγείρει προς τιμὴν του, το ἔτος 1857, ἱερό Ναό, στο υπέρθυρο τοῦ οποῖου γράφει με κεφαλαία γράμματα:

«18+57/ Ο ΑΓΙΟΣ ΖΩΣΙΜΟΣ/ ΕΝ ΣΩΖΟΥΠΟΛΕΙ/ ΕΞ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ».

Επίσης, στον ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Ζωσίμου υπάρχουν και διάφορες εἰκόνες και, ανάμεσα σ' αυτές, στο τέμπλο τοῦ ναοῦ δεξιά, ὅπως βλέπουμε, πρώτη ἀπὸ την Ωραία Πύλη υπάρχει ξύλινη εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Ζωσίμου. Κάτω ἀπὸ τα πόδια του γράφει:

«Αὕτη ἡ ὑκὼν ἔΓένε/το διὰ συνδρομῆς / καὶ ἐξόδων τῶν ρουφε/τίδων¹⁵⁹ τουλκέριδων¹⁶⁰ / μαρανκῶν¹⁶¹ καλλα/φάτων¹⁶² βουτζάδων¹⁶³ / περπερίδων¹⁶⁴ εἰς / μνημόσυνον αὐ/τῶν καὶ εἰς / ζῶν ἁιώνιον / ἔτει 1847 Ἰουλίου 15 / χεῖρ δημητρίου¹⁶⁵ σω/Ζουπολίτου»¹⁶⁶.

Ὅμως, δεν αποκλείεται ἡ Σωζόπολη να εἶχε μετονομασθεῖ ἔτσι κατὰ την χριστιανική περίοδο, ὅπως αναφέρεται για πρώτη φορά (4ος αι.), ἐπειδὴ πολιοῦχος τῆς Ἀπολλωνίας ἦταν ὁ «Ἀπόλλων ἰατρός» ἢ «Ἀπόλλων ἱητρός»¹⁶⁷, ὁ οἰοῖς στην συνείδηση τοῦ κόσμου ἦταν θεράπων ἰατρός, ἀρα σωτήρ, ἐπειδὴ ἔσωζε τον κόσμο ἀπὸ κάθε κακό.

Μάλιστα, σύμφωνα με τις μαρτυρίες, ἡ Σωζόπολη, παρουσιάζεται στην ἱστορία με το νέο χριστιανικό της ὄνομα ἀπὸ τις ἀρχές του 4^{ου} μ. Χ. αἰώνα. Ενδεικτικῶς, αναφέρουμε:

1. Στο ἔργο Ἀνωνύμου «Περίπλους», το οἰοῖ χρονολογεῖται στις ἀρχές του 4ου μ.Χ. αι., αναφέρονται, ἀνάμεσα στα ἄλλα, και τα εξής:

1.1. «Ἀπὸ δὲ Ἀγχιάλου εἰς Ἀπολλωνίαν πόλιν, τὴν νῦν **Σωζόπολιν** λεγομένην, ἔχουσιν καὶ λιμένας δύο, στάδιοι ρη' [= 180], μίλια κδ' [= 24]»¹⁶⁸.

1.2. «Ταύτην τὴν Ἀπολλωνίαν πόλιν κτίζουσιν εἰς τοὺς τόπους ἐλθόντες οἱ Μιλήσιοι πρὸ πενήκοντα ἐτῶν τῆς Κύρου¹⁶⁹ βασιλείας [...] Ἀπὸ δὲ Ἀπολλωνίας τῆς καὶ **Σωζοπόλεως** εἰς Χερρόνησον, ἐν ᾧ ὄρμος ναυσί, στάδ(ιοι) ξ (60) μίλ(ια) η (8)»¹⁷⁰.

Σύμφωνα με τὴ μαρτυρία αὐτή, το ὄνομα Σωζόπολις υπάρχει πρὶν ἀπὸ τις ἀρχές του 4ου αι. μ.Χ. (terminus ante quem).

2. Επίσης, το ἔτος 325 μ. Χ. μνημονεύεται με το νέο της ὄνομα Σωζόπολις στα Πρακτικά της ἱεράς Συνόδου της Ἀ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὅπου αναφέρεται:

«Πέτρος ἐλέω Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς **Σωζοπόλεως** ἐπαρχίας ὀρίσας ὑπέγραψα»¹⁷¹.

3. Ἀκόμη, το ἔτος 431 μ. Χ. μνημονεύεται με το νέο της ὄνομα Σωζόπολις στα Πρακτικά τῆς ἱεράς Συνόδου τῆς Νίκαιας, ὅπου αναφέρεται:

«Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Δευελτὸν καὶ **Σωζόπολιν** ὑπέγραψα»¹⁷².

Ἐκτοτε, και κατὰ τους βυζαντινούς χρόνους και κατὰ την τουρκοκρατία και μέχρι σήμερα, ἀπαντᾶ με το ὄνομα Σωζόπολις σε διάφορες μορφές.

Ἐτσι, δικαιολογεῖται και ὅτι προστάτης τῆς Σωζοπόλεως, κατὰ την χριστιανική περίοδο, εἶναι ὁ Ἅγιος Ζώσιμος, ὁ οἰοῖς καταγόταν ἀπὸ την Ἀπολλωνία τῆς Μ. Ἀσίας, ὅπου λατρευόταν ὁ θεὸς Ἀπόλλων¹⁷³.

4. Τα ἄλλα τοπωνύμια τῆς Σωζοπόλεως

4.1. Ἑλληνικά τοπωνύμια

Το ἴδιο ἰσχύει και για τα ἄλλα ἑλληνικά τοπωνύμια, τα οἰοῖ δημιουργοῦνται, σύμφωνα με τις ἀνάγκες των καιρῶν, καθ' ὅλη την διάρκεια τοῦ βίου τῆς πόλεως, πράγμα που δείχνει και την ἀρχαία ἑλληνική τους προέλευση. Ἀπὸ αὐτά τα ἑλληνικά τοπωνύμια ἐνδεικτικῶς αναφέρουμε:

Ἄκρα ἡ [< ἀρχ. ἄκρα], Ἀλυκές οἱ [< ἀλυκές < ἀρχ. ἀλυκή], Ἀκτὴ ἡ [< ἀρχ. ἀκτὴ], Δέση ἡ [< ἀρχ. δέσις], Διαπόρι το [διαπόρι «πέρασμα» < ἀρχ. διὰ + πόρος], Κάτεργο το [< μεταγ. κάτεργον, ουδ. τοῦ ἐπιθ. κάτεργος «καλλιεργημένος, ὀργανωμένος» < κατ(ά)- + -εργος < ἔργον], Κλωτήρι το [< 'κλωτήρι < 'κρωτήρι < ἀκρωτήρι < ἀρχ. ἀκρωτήριον], Κουρνιά τα (< κουρνιά < κρουνιά < κρουνί < ἀρχ. κρουνίον < υποκορ. τοῦ ἀρχ. κρουνός «πηγή, κεφαλάρη»), Μονὰ Τριβίδια τα [< μόνος + τριβίδι < υποκορ. τοῦ τριβίδα < ἀπὸ την αιτ. τοῦ ἀρχ. τριβίς, -ίδος «πέτρα»], Μονόπετρα ἡ [< μόνος + πέτρα], Πανόρμι το [< πανόρμι < ἀρχ. πανόρμιον < ἀρχ. πάνορμος < ἀρχ. πᾶς, πᾶσα, πᾶν και ὄρμος], Πλακί το [< πλακί < υποκορ. τοῦ πλάκα < ἀρχ. πλάξ, -κός], Πλατύδρομος ὁ (< εἶναι ὁ κεντρικός δρόμος, ὁ οἰοῖς ὀδηγεῖ ἀπὸ το ἐσωτερικό τῆς πόλεως πρὸς τα ἔξω (πηγαίνοντας πρὸς βορράν) < πλατύς + δρόμος], Ρουχί το [< ρουχί < ἀρχ. ρυχίον < υποκορ. τοῦ ἀρχ. ρύγχος «μύτη»], Ρύμνη τοῦ Ταλή [< ρύμνη < ἀρχ. ρύμη «στενὴ δίοδος, στενωπός, σοκάκι» + Τάλῆς, ὁ οἰοῖς εἶχε ἐκεῖ καφενεῖο], Σκομπόλιθος ὁ [< πιθ. σκομπρόλιθος < σκόμβρος «σκουμπρί» + λίθος

¹⁵⁸ Παπαϊωαννίδης, *Ἱστορία τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας - Σωζοπόλεως*, σ. 149, *Sozopol Vetšnijat grad*, ὁ.π., σ. 20-21, ὅπου και φωτογραφία τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγ. Ζωσίμου.

¹⁵⁹ Οἱ ρουφετήδες / ρουφέτηδες εἶναι τα μέλη των ρουφετιῶν, συντεχνιῶν, σωματείων, ἰσναφιῶν [< ρουφέτι «συντεχνία» < τουρκ. urfet, ürfet, hirket < ἀραβ. hirfa].

¹⁶⁰ Ο τουλκέρης / τουλκέρης εἶναι ὁ μάστορας ξυλουργός, χτίστης [< τουρκ. dülgere «1. ξυλουργός, 2. χτίστης»].

¹⁶¹ Ο μαραγκός / μαραγκός εἶναι ὁ ξυλουργός [< βενετ. marangon < λατίν. marangonus, -i < λατίν. mergo «βυθίζω»].

¹⁶² Ο καλαφάτης εἶναι ὁ ἐργάτης, που φράζει με πίσσα και στουπί τις ρωγμές των πλοίων, καλαφάτης [< μεσαιων. καλαφάτης, βλ. και τουρκ. kalafat, ἰταλ. calafat, ἀραβ. qalafat, qalfat < ἀραβ. qif «φλοιός, φλοῦδα δέντρου»].

¹⁶³ Ο βουτζάς / βουτσάς εἶναι ὁ βαρελάς [< βουτζάς / βουτσάς < βουτσ(ί) «βουτί, ξύλινο δοχεῖο» + -άς]. Το βουτί εἶναι ξύλινο βαρέλι, με το οἰοῖ μεταφέρονται τα τρυγημένα σταφύλια. Εἶναι ἡμικυλινδρικό, ὕψους περίπου 80-100 εκ. και ἔχει μικρότερη διάμετρο στον πάτο, σε σχῆμα ἀνεστραμένου κόλουρου κώνου. Το κουβαλοῦσαν στην πλάτη με δύο ζωστήρες και μετέφεραν μ' αὐτό τα σταφύλια ἀπὸ το ἀμπέλι στο κάρο ἢ ἀπὸ το κάρο στον κάδο ἢ την στέρνα. Ἀκόμη, μετέφεραν τα στίπουρα ἀπὸ τον κάδο ἢ την στέρνα στο καζαναριό, δηλαδή στο ἀποστακτήριο, για να βγάλουν το στίπουρο. Επίσης, μ' αὐτό κουβαλοῦσαν και τα ψάρια [< μεσαιων. βουττί, βουττίον < μεταγεν. βουτίον < βυτίον, υποκορ. του μεταγεν. βουττίς «δοχεῖο, κάδος» < λατίν. buttis, -is «βαρέλι»].

¹⁶⁴ Ο μερμπέρης / μαρμπέρης / περπερής εἶναι ὁ κουρέας [< μεσαιων. μαρμπέρης < ἰταλ. barbieri «κουρέας» < ἰταλ. barba «γενειάδα» < λατίν. barba, -ae «γενειάδα», παράβ. και τουρκ. berber «κουρέας»].

¹⁶⁵ Για τον Σωζοπολίτη ἀγιογράφο Δημήτριο βλ. ἐνδεικτ. και *Grätski zografi v Bălgaria sled 1453g.*, Bulgarian Academy of Sciences, Institute of Art Studies, Sofija 2008, *Ἑλληνες ἀγιογράφοι στην Βουλγαρία μετὰ το 1453*, Σόφια 2008. (διγλωσσο), σ. 99-100, ὅπου και σχηκὴ βιβλιογραφία, βλ. και σ. 169-180, ὅπου διάφορες εἰκόνες του, βλ. και Asen Basilev, *Bălgarski vāzroždenski maistori. Živopisni. Rezbari. Stroitelni*, Nauka i izkustvo, Sofija 1965, σ. 651, ὅπου αναφέρεται και ὁ Σωζοπολίτης ἀγιογράφος Δημήτριος, ὁ οἰοῖς, το ἔτος 1839, ἀγιογραφεῖ την εἰκόνα τῆς Ἁγίας Τριάδας στον ὀμώνυμο ἱερό Ναό τῆς Ἁγίας Τριάδας, στο τότε χωριό Βασιλικὸς τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, δηλαδή στην σημερινὴ πόλη Μιτσίρινη τῆς Βουλγαρίας, με την ἐνδειξη: «Τὸ ἐπουράνιον θυσιαστήριον ἔτος 1839 χεῖρ Δημητρίου Σωζοπολίτου», *Sozopol Vetšnijat grad*, ὁ.π., σ. 19-20.

¹⁶⁶ Το κείμενο αὐτό το εἶχα καταγράψει σε σχετικὴ ἐπιτόπια ἐρευνα, κατὰ ἔτος 1975, ὅποτε εἶχα ἐπισκεφθεῖ την Σωζόπολη και τον ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Ζωσίμου, βλ. ἐνδεικτ. και *Grätski zografi v Bălgaria*, ὁ.π. σ. 177, ὅπου και το παραπάνω κείμενο, βλ. και Asen Basilev, *Bălgarski vāzroždenski maistori*, ὁ.π., σ. 651, ὅπου αναφέρεται και ὁ Σωζοπολίτης ἀγιογράφος Δημήτριος.

¹⁶⁷ Βλ. ἐνδεικτ. Mihailov, *Inscriptiones Graecae*, passim,

¹⁶⁸ Ἀνωνύμη, *Periplus Ponti Euxenii*, σ. 84-87, Kuzev - Gjuzelev, *Bălgarski srednovekovni gradove i kreposti*, σ. 389.

¹⁶⁹ Εἶναι ὁ βασιλιάς των Ἀχαμενιδῶν (Περσῶν) Κύρος Β' ὁ Μέγας (μεταξύ 590 και 580 π. Χ. ἔως ±529 π. Χ).

¹⁷⁰ Ἀνωνύμη, *Periplus Ponti Euxenii*, σ. 84-87, Kuzev - Gjuzelev, *Bălgarski srednovekovni gradove i kreposti*, σ. 389.

¹⁷¹ Πρακτικά τῶν Ἁγίων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὁ.π., σ. 237(149), βλ. και Ὑφαντίδης, *Μητρόπολη Σωζογαθουπόλεως*, ὁ.π., σ. 33.

¹⁷² Πρακτικά τῶν Ἁγίων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὁ.π., σ. 493(587), βλ. και Ὑφαντίδης, *Μητρόπολη Σωζογαθουπόλεως*, ὁ.π., σ. 47.

¹⁷³ Επίσης, και ἄλλες πόλεις, οἰ οἰοῖς στην ἀρχαιότητα εἶχαν το ὄνομα Ἀπολλωνία (Μ. Ἀσία, Λιβύη), πήραν και αὐτές το ὄνομα Σωζόπολις, κατὰ την βυζαντινὴν περίοδο. Ενδεικτικῶς αναφέρουμε, ὅτι ἡ σημερινὴ πόλη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας Οὐλούμπορλου (Uluboğlu), τῆς οἰοῖς το ὄνομα, κατὰ την ἀρχαιότητα, ἦταν Ἀπολλωνία, κατὰ τους βυζαντινούς χρόνους εἶχε μετονομασθεῖ Σωζόπολις και ἦταν ἔδρα Ἐπισκοπῆς, ἡ οἰοῖς ἐκκλησιαστικῶς υπαγόταν στην Μητρόπολη Πισιδίας.

«πέτρα», επειδή πιθ. σύχναζαν ή περνούσαν από εκεί σκουμπριά], Ταφείο το [< ταφείο «νεκροταφείο» < αρχ. ταφεῖον < αρχ. τάφος < αρχ. θάπτω] κ.ά..

4.2. Λατινογενή τοπωνύμια

Τα τοπωνύμια αυτά είναι κυρίως θαλασσινής γλωσσικής ορολογίας, δημιουργούνται κατά την ρωμαϊκή και κυρίως κατά την βυζαντινή περίοδο, οπότε αναπτύσσονται διάφορες σχέσεις με την Δύση (Βενετία, Γένουα κ.ά.)¹⁷⁴ και, ως εκ τούτου, οι κάτοικοι της Σωζοπόλεως δέχονται διάφορες λατινογενείς γλωσσικές επιδράσεις¹⁷⁵.

Από τα λατινογενή τοπωνύμια ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Κάβος τής Ελιάς ο [< κάβος «ακρωτήριο, χερσόνησος, η οποία εισέρχεται στη θάλασσα» < μεσαιων. κάβος < ιταλ., γενουατ. cavo < βενετ. cao «άκρο, κεφαλή» < λατιν. canus, -i «κοίλος» + ελιά], Καραντίνα η [< καραντίνα < ιταλ. quarantina «απομόνωση» < γαλλ. quarantaine, βλ. και γαλλ. quarant «σαράντα»], Μόλος ο [< μόλος «προβλήτα, λιμάνι, προκυμαία» < μεσαιων. μόλος < ιταλ. molo «προκυμαία, μόλος, προβλήτα» < λατιν. moles, -is «1. βάρος, 2. όγκος, 3. πρόκωμα στη θάλασσα»], Παντούρες οι [< παντούρες οι, πληθ. τού παντούρα «μέρος, όπου κρεμούσαν τσίρους, για να στεγνώσουν» < ιταλ. pendere «κρέμομαι» < λατιν. pendeo «κρεμώ, κρέμομαι»]¹⁷⁶, Πόρτες οι [< μεσαιων. πόρτα < ιταλ. porta «πόρτα, θύρα» < λατιν. porta, -ae «πόρτα, θύρα»], Πόρτο το [< Πόρτο < πόρτο «λιμάνι» < ιταλ. porto «λιμάνι» < λατιν. portus, -us «λιμάνι»], Πότι το [< πότι < ιταλ. ponte «γέφυρα» < λατιν. pons, pontis «1. γέφυρα, 2. κατάστρωμα πλοίου, γέφυρα»], Σκάλα [< σκάλα < ιταλ. scala < λατιν. scala, -ae «αναβάθρα, κλίμακα»], Σκαμνί [< σκαμνί < μεσαιων. σκαμνίον < υποκορ. τού σκάμνον < λατιν. scamnum, -i «βάθρο, σκαμνί»].

4.3. Τοπωνύμια τουρκικής προελεύσεως

Τα τοπωνύμια αυτά δημιουργούνται μετά την κατάληψη της πόλεως από τους Τούρκους και κατά το χρονικό διάστημα από τα τέλη του 14ου έως τα τέλη του 19ου αιώνα.

Από τα τουρκικά τοπωνύμια ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Ατμαλί το [< τουρκ. atma «ρίξιμο, πέταγμα, ρίψη» + -li], Γκερένια τα [< τουρκ. geren «ρωγμώδες (σκασμένο) ξερό έδαφος»], τού Δράκου – Σαγιά [< Δράκος, κύριο όνομα + τουρκ. saya «υπάλληλος, επιφορτισμένος με την καταμέτρηση των ζώων και την συγκέντρωση τού σχετικού φόρου με τα ζώα»], Καραγάτσια τα [< τουρκ. karaağaz «φτελιά, καραγάτσι» (Ulmus) < τουρκ. kara «μαύρος» + ağaz «δέντρο», «φτελιά»], Καραγκιουγλερ το [< τουρκ. karagül «1. αστραχάν, 2. είδος προβάτων» < kara «μαύρος»], Καρα-Τοπράκια τα [< τουρκ. kara «μαύρος» + toprak «χώμα, έδαφος»], Κάργατσι τού Καγιά το [< κάργατσι < τουρκ. karaağaz «φτελιά, καραγάτσι» (Ulmus) < τουρκ. kara «μαύρος» + ağaz «δέντρο», «φτελιά» + τουρκ. kaya «βράχος, πέτρα»], Κασαβέτ-Μπαϊρί το [< τουρκ. kasavet «στενοχώρια» + bayir «ανήφορος, πλαγιά»], Κεντινάρι το [< τουρκ. «μοναχό ρόδι» < τουρκ. kendi «εαυτός, ίδιος, μόνος» + nar «ρόδι»], Κεσίς-Ντάγ το [< τουρκ. keşis «μοναχός, καλόγερος» και dağ «βουνό»], Κιουπρί το [< τουρκ. κιουπρί «γέφυρα» < παλαιότ. τουρκ. köprü, σύγχρονο τουρκ. köprü «γέφυρα» < ελλην. γέφυρα], Κουρού-Τσεσμέ ο [< τουρκ. kuru «ξερός, στεγνός, άνυδρος» + çeşme «βρύση»], Μπακιρλίκι το (< τουρκ. bakırlık < bakir «χαλκός» + -lik), Μπελίκ-Τασί το [< τουρκ. beğlik < τουρκ. beylik «1. που έχει σχέση με τον μπέη, 2. αρχοντιά» + τουρκ. taş «πέτρα»], Τόπι το [< τουρκ. top «κανόνι, τηλεβόλο»], Τσελεμπί-Τασί το [< τουρκ. çelebi «κύριος, αρχοντάνθρωπος» + τουρκ. taş «πέτρα»], Τσιμαλίκια τα [< περσοτουρκ. çimenlik «τόπος με χόρτο» < περσ. çimen «μέρος με αυτοφυές χόρτο»], Τσιπλάκι το [< τουρκ. çiplak «γυμνός»], Χαρμάνια τα [< χαρμάνια < τουρκ. harman «αλώνισμα, αλώνι»].

4.4. Τα σημερινά βουλγαρικά τοπωνύμια τής Σωζοπόλεως

Μετά την κατάλυση τής τότε Ανατολικής Ρωμυλίας (06-09-1885)¹⁷⁷, την προσάρτηση τής Σωζοπόλεως στα όρια τού Βουλγαρικού Κράτους, την σταδιακή φυγή των Ελλήνων κατοίκων απ' αυτήν και την εγκατάσταση σ' αυτήν, ως προσφύγων, κατοίκων με βουλγαρικό γλωσσικό πολιτισμό, τα τοπωνύμια αυτά μετονομάζονται και εκβουλγαρίζονται.

Απ' αυτά ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Биволите [(Μπίβολιτε, Bivolite) «βουβάλια» < Βουβάλες]¹⁷⁸, Остров Змиѣски [(Οστροβ Ζμίσκι, Óstrov Zmíjski) «νησί» και «φιδίσιο» < Φιδονήσι < φίδι + νησί], Поморие [(Πομόριε, Pomórie) «παραθαλάσσιος» < Αγκιάλος «παραθαλάσιος»], Мичурин [Τσάρεβο, Tsárevo¹⁷⁹, Μιτσούριν, Mitšúrin¹⁸⁰] < Βασιλικός], Кавациите [(Καβάτσιτε, Kavátsite) < Καβάκια τα < τουρκ. kavak «λεύκα»], Света Анастасия [(Σφετά Αναστάσιγια, Svetá Anastásija) ή Болшевик (Μπολσεβίκ, Bolševík) «μπολσεβίκος» < Αγία Αναστασία].

Όμως, πολλά απ' αυτά ακόμη και σήμερα κρατούν την ελληνική γλωσσική τους μορφή, προσαρμοσμένη στην βουλγαρική γλώσσα. Ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Алепу [(Αλεπού)¹⁸¹ ή Алипу (Alirú)¹⁸² < Αλεπού], Атия [(Átija) < αρχ. Άνθεια < άνθος]¹⁸³, Агатопол [(Αγατόπολ) ή Ахтопол (Αχτόπολ) < Αγαθούπολις], Ативоло [(Ατίβολο) < Αθίβολος < Ανθίβολος]¹⁸⁴, Скамните [(Skamníte) < Σκαμνί], Соzóпол [(Sozópol) < Σωζόπολις], Хума [(Húma) < Χώμα < χώμα] κ.ά..

5. Ταξινόμηση των τοπωνυμίων

¹⁷⁴ Για τις σχέσεις αυτές βλ. ενδεικτ. Nystazopoulou – Pélékidis Marie, «Venise et la Mer Noire du XIe au XVe siècle», *Θησαυρίσματα*, Βενετία 1970, τ. 7, σ. 15-51, Gjuzev V., «La Bulgarie, Venise et l' Empire latin de Constantinople au milieu du XIIIe siècle», *Bulgarian Historical Review*, Sofia 1975, τεύχ. 4, σ. 38-49, Todorova Elisaveta, «The Black Sea interests of the Italians and the bulgarian ports (13th – 15th Centuries)», *Byzantino-bulgaria*, Sofia 1981, VII, σ. 229-234, Dimitrov, «Balgarskite pristaništa», ό.π., σ. 22-28.

¹⁷⁵ Βλ. ενδεικτ. Σταλίδης Κ. Γ., «Λατινικά και λατινογενή δάνεια στο γλωσσικό ιδίωμα των κατοίκων τής Σωζόπολης Ανατολικής Ρωμυλίας», *Νεοελληνική Διαλεκτολογία*, Πρακτικά Τρίτου Διεθνούς Συνεδρίου Νεοελληνικής Διαλεκτολογίας, Κάλυμνος 20-23 Οκτωβρίου 1998, Αθήνα 2000, τ. 3, σ. 295-320.

¹⁷⁶ Σταλίδης, «Λατινικά και λατινογενή δάνεια», ό.π., σ. 307-308.

¹⁷⁷ Παπαϊωαννίδης, *Ιστορία τής έν Πόντω Απολλωνίας - Σωζοπόλεως*, ό.π., σ. 64-96, Μηλιώτης, *Η έν Νεύγύ σύμβασις*, ό.π., σ. 11, Statelova, *Istotšna Rumelija*, ό.π., Κωνσταντίνος Γ. Σταλίδης, «Αρχαιακές ειδήσεις, σχετικές με την αντίδραση των Ελλήνων κατοίκων των πόλεων του Εύξεινου Πόντου (Αγκιάλου, Μεσημβρίας, Σωζοπόλεως) κατά τη βιαία προσάρτηση της Ανατολικής Ρωμυλίας στο Βουλγαρικό Κράτος(1885)», Ελληνική Ιστορική Εταιρεία, ΚΓ' Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο (24, 25, 26 Μαΐου 2002), *Πρακτικά*, Θεσσαλονίκη 2003, σ. 335-364.

¹⁷⁸ *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 13, Tomov, *Sozopol*, ό.π., σ. 3, 4.

¹⁷⁹ Το Τσάρεβο, Tsárevo ήταν το σημερινό βουλγαρικό όνομα τής πόλεως τής Ανατολικής Ρωμυλίας Βασιλικός [< βουλγ. Tsárevo < βουλγ. tsárev, -a, -o «βασιλικός, -ή, -ό» < tsar «βασιλιάς, τσάρος» + -ev, -a, -o], βλ. ενδεικτ. *Geografski Retšnik na Bălgarija*, ό.π., σ. 320-321, λήμμα Mitšúrin (Εικ. 2).

¹⁸⁰ Ο Ιβάν Βλαντιμίροβιτς Μιτσούριν, προς τιμήν τού οποίου είχε μετονομαστεί η πόλη τής Ανατολικής Ρωμυλίας Βασιλικός, ήταν ρώσος βιολόγος (1855-1935).

¹⁸¹ Melniški L., *Tšerno More i našeto tšernomorie*, Sofia 1957, σ. 226.

¹⁸² Todorov, *Ropotamo*, ό.π., σ. 64.

¹⁸³ *Bălgarski Etimologičeski Retšnik*, Sofia 1971, τ. 1., σ. 20, λήμμα Átija, Melniški, *Tšerno More*, ό.π., σ. 206, Dimitrov, *Apolonija Pontika*, ό.π., σ. 135-138.

¹⁸⁴ Melniški, *Tšerno More*, ό.π., σ. 207.

Σύμφωνα με την παρούσα έρευνα, τα τοπωνύμια της Σωζοπόλεως μπορούν να ταξινομηθούν σε ομάδες, οι οποίες προέρχονται από τις εξής περιπτώσεις:

5.1. Από το φυτικό βασίλειο (δέντρα, θάμνοι κ.ά.)

Από την ομάδα αυτή ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Άθεια η [< Άνθεια < άνθος], Δεντρί [< δεντρί < δέντρο < δένδρον], Ελιά η [< ελιά < έλαια (Olea europaea, οικογ. Oleaceae)], Καραγάτσι τα [< τουρκ. karaağaç «φτελιά, караγάτσι» (Ulmus) < τουρκ. kara «μαύρος» + ağaç «δέντρο», «φτελιά»], Κάργατσι τού Καγιά το [< κάργατσι < τουρκ. karaağaç «φτελιά, караγάτσι» (Ulmus) < τουρκ. kara «μαύρος» + ağaç «δέντρο», «φτελιά» + τουρκ. kaya «βράχος, πέτρα»], Κολοκυθάς ο [< κολοκυθάς < κολοκύθι (Cucurbita pepo) + -άς], Μαλαθρού η [< μάλαθρος + -ού < μεταγεν. μάλαθρον < αρχ. μάραθρον, μάραθρον (Foeniculum vulgare)], Παλιουριά η [< παλιουριά < αρχ. παλίουρος (Paliurus)], Παλιουρωτή η [< παλιουριά + -ωτός (Paliurus)] κ.ά..

5.2. Από το ζωικό βασίλειο (ζώα, πτηνά, ερπετά)

Από την ομάδα αυτή ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Αλεπού η [Vulpes vulpes]¹⁸⁵, Βουβάλες οι [Bubalus], Γάτα η [Felis domesticus], Γλαρομύτης ο [< γλαρομύτης < γλάρος (οικογ. Laridae) + μύτη], Γουρουνότρυπα η [< γουρουνότρυπα < γουρούνα (οικογ. Suidae) + τρύπα], Κορακιάς ο [< κοράκι (Corvus corax) + -άς], Λαφότουμπα η [< ελάφι (οικογ. Cervidae) + τούμπα], Λυκοβούνια τα [< λύκος (Canis lupus) + βουνό], Νυφίτσα η [< νυφίτσα, ζώο μικρόσωμο, σαρκοβόρο, θηλαστικό καστανού χρώματος, νυφίτσα, ικτίδα (Mustela nivalis) < μεσαιων. νύφη + -ίτσα < νύμφη < αρχ. νύμφη], Φιδονήσι, το [< φιδονήσι < φίδι (Vipera ammodytes / Vipera berus) + νησί] κ.ά..

5.3. Από την θρησκευτική ζωή

Από την ομάδα αυτή ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Αγία Αναστασία η, Αγία Γαλνή η, Αγία Μαρίνα¹⁸⁶ η, Αγία Παρασκευή η, Αγιασματέλι το [< αγιασματέλι, υποκοριστ. τής λέξεως αγίασμα, -ατος + υποκοριστ. κατάλ. -έλι], Αγία Τριάδα η, Άγιος Δημήτριος ο, Άγιος Ζώσιμος ο, Άγιος Κωνσταντίνος ο, Άγιος Νικόλαος ο, Άγιος Στέφανος ο, Χριστός ο, Χριστοσωτήρα η, Χρυσοσωτήρα η κ.ά..

5.4. Από πρόσωπα

Από την ομάδα αυτή ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Τού Νικολή βολή η [< Νικολής < Νικόλαος + βολή «μέρος για ψάρεμα, όπου ψαρεύει κανείς» < αρχ. βολή «ρίξιμο, χτύπημα, πληγή» < αρχ. βάλλω], Τα βόδια τού Κυριακούλογλου, Τα δέντρα τού Μπατινιώτη, τού γερο-Μαρκουλή το Πηγάδι, τού γερο-Ράλλη (το σπίτι τού γερο-Ράλλη): «Κάντε υπομονή, ώσπου να φανεί τού γερο-Ράλλη», ο Μύλος τού Βέλιου, ο Μύλος τού Κούρτη, ο Μύλος τού Μυλωνόγλου, ο Μύλος τού Ντραγκάνογλου, ο Μύλος τής Πουλάδας, ο Μύλος τού Τζίρη, ο Μύλος τού Χατζηκυριάκου, τής Ντουμπαρίνας (επειδή εκεί είχε το σπίτι τής η Σωζοπολίτισσα Ντουμπαρίνα) [Ντουμπαρίνα < θηλ. του Ντουμπαράς < τουρκ. dubara «1. ντουμπάρα, διπλά δυάρια (στο τάβλι), 2. (μεταφορ.) δόλος»], η Ρύμνη τού Ταλή [< ρύμνη < αρχ. ρύμη «στενή δίοδος, στενωπός, σοκάκι» (επειδή ο Σωζοπολίτης Ταλής ήταν ιδιοκτήτης καφενείου εκεί στην ρύμνη)] κ.ά..

5.5. Από την φύση (φυσική διαμόρφωση, σχήμα τού εδάφους, ακρωτήρια, λίμνες, νησιά, ποτάμια κ.ά.)

Από την ομάδα αυτή ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Άκρα ή Νάκρα η, Αμμουδιά η, Αχτή η [< αχτή < αρχ. ἀκτή], Διαπόρι το, Θαλασσάκρα [< θάλασσα + άκρα < αρχ. ἄκρα], Κλωτήρι το [< ακρωτήριο], Λυκοβούνια τα [< λύκος + βουνό], Μεγάλο Νησί το (Ο Άγιος Ιωάννης, ο Πρόδρομος), Μικρό Νησί το (Ο Άγιος Κήρυκος ή Άγιος Κηρύκος και όπου στα χριστιανικά χρόνια υπήρχε ομώνυμη μονή τού Αγίου Κηρύκου και της Αγίας Ιουλίτης), Πλατύδρομος ο [< πλατύς + δρόμος], Ποταμός ο, Ροπόταμος ο, Ρουχί το [< ρουχί < αρχ. ρυχίον < υποκορ. τού αρχ. ρύγχος], Στομόπλο το [< στομόπλο < στόμα + υποκ. κατάληξη -όπ(ου)λο], Σκαμνί το [< μεσαιων. σκαμνίον < υποκορ. τού σκάμνον < λατιν. scamnum, -i «βάθρο, σκαμνί»] κ.ά.

5.6. Από επαγγελματικές ασχολίες των κατοίκων

Από την ομάδα αυτή ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Αλυκές οι [< αλυκές < αρχ. ἀλυκή], Καρβουναριό το [< καρβουναριό < κάρβουν(α) + -αριό], Καρβουνόσκαλα η [< καρβουνόσκαλα < κάρβουνο + σκάλα], Λαϊντζάδικο το [< λαϊντζάδικο < λαϊντζ-(ής) + -άδικο], Πότι το [< πότι < rons, rontis «1. γέφυρα, 2. κατάσταση πλοίου»], Παντούρες οι [< παντούρες οι «μέρος, όπου κρεμούσαν τους τσίρους, για να στεγνώσουν» < παντούρα η < ιταλ. pendere < λατιν. pendeo «κρεμώ»], Φόρος ο [< φόρος, μέρος όπου συγκεντρωνόταν ο φόρος], Χαρμάνια τα [< χαρμάνια < τουρκ. harman «αλώνισμα, αλώνι»] κ.ά.

5.7. Από διάφορες ιδιότητες

Από την ομάδα αυτή ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Αμμόβολη η [< αμμόβολη < άμμος + βολή «μέρος για ψάρεμα, όπου ψαρεύει κανείς» < αρχ. βολή «ρίξιμο, χτύπημα, πληγή» < αρχ. βάλλω], Αμμουδιά η [< αμμουδιά < άμμ-(ος) + -ουδιά], Αράπης ο [< αράπης < αρχ. ἄραψ, -ἄραβος], Γκερένια τα [< τουρκ. gecen «ρωγμώδες (σκασμένο) ξερό έδαφος»], Βουργαρομαχαλάς ο¹⁸⁷, Βρομούσα η [< βρομούσα < αρχ. βρομῶ], Γλαρομύτης [< γλαρομύτης < γλάρος (οικογ. Laridae) + μύτη], Δέση η [< αρχ. δέσις], Καλαμίτσι [< καλαμίτσι < καλάμι(ι) + -ίτσι < μεταγεν. καλάμιον < υποκορ. τού αρχ. κάλαμος], Καρά-Τοπράκια τα [< τουρκ. kara «μαύρος» + toprak «χώμα, έδαφος»], Κουρνιά τα [< κουρνιά < κρουνιά < κρουνί < κρουνίον < υποκορ. τού αρχ. κρουνός], Κολοκυθάς ο [< κολοκυθάς < κολοκύθ(ι) + -άς], Κουρού-Τσεσμές [< τουρκ. kuru «ξερός, στεγνός, άνυδρος» + cesme «βρύση»], Μαυρόπετρα η [< μαυρόπετρα < μαύρη + πέτρα], Μισαριές οι [< μισαριές οι < μεσαριά η «ἄσπαρτος ἄγρος ἐν μέσω ἄλλων ἐσπαρμένων, ἢ καὶ τὸ μὴ ἐσπαρμένον μέρος ἄγρου ἐσπαρμένου»¹⁸⁸], Μόλος ο [< μόλος «προβλήτα, λιμάνι, προκυμαία» < μεσαιων. μόλος < ιταλ. molo «προκυμαία, μόλος, προβλήτα» < λατιν. moles, -is «1. βάρος, 2. όγκος, 3. πρόχωμα στη θάλασσα»], Μονόπετρα η [< μονόπετρα < μόνος + πέτρα], Μπακιρλίκι το [< τουρκ. bakirlik < τουρκ. bakir «χαλκός» + -lik], Πηγαδάκια τα [< πηγαδάκια τα < πηγαδάκι το < πηγάδι το < πηγάδιον < πηγή], Τσαλαβούτα η [< τσαλαβούτα < τσαλαβουτώ], Τσιπλάκι το [< τουρκ. çiplak «γυμνός»], Τσουβαλού η [< τσουβαλού < τσουβάλι < τουρκ. çuval «σάκκος» + -ού], Χώμα το [< χώμα] κ.ά.

5.8. Από διάφορα τεχνικά έργα

Από την ομάδα αυτή ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Γαλαρία η [< γαλαρία < βενετ. galaria < μεσαιων. λατιν. galeria, -ae «ξύλινος εξώστης»], Γεφύρι το, Ρύμνη τού Ταλή [< ρύμνη < αρχ. ρύμη «στενή δίοδος, στενωπός, σοκάκι»], Σουλνάρια τα [< σουλνάρια τα < σωλνάριον < υποκορ. τού αρχ. σωλήν], Τόπι το [< τουρκ. top «κανόνι, τηλεβόλο»] κ.ά..

¹⁸⁵ Βλ. ενδεικτ. *Sozopol Vetšnijat grad*, ό.π., σ. 22-23.

¹⁸⁶ Βλ. ενδεικτ. *Sozopol Vetšnijat grad*, ό.π., σ. 21, όπου και φωτογραφία τού ναού τής Αγίας Μαρίας.

¹⁸⁷ Επειδή ό' αυτό το μέρος είχαν εγκατασταθεί Βούλγαροι πρόσφυγες [< βούλγαρος + μαχαλάς < μεσαιων. μαχαλάς < τουρκ. mahalle «γειτονιά, συνοικία» < αραβ. māhallā «γειτονιά, συνοικία»].

¹⁸⁸ Σταματάκου Ιω., *Λεξικόν τής Νέας Ελληνικής Γλώσσης*, τ. 2, σ. 1910, λήμμα μεσαριά, στην Κύπρο «μεσαρκές (οί): χωράφια καμπίσια, χωράφια ανάμεσα σε άλλα» (Ρόης Παπαγγέλου, *Το Κυπριακό Ιδίωμα*, Αθήνα 2001, σ. 681).

5.9. Από την ιστορία

Από την ομάδα αυτή ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Ζιχτίν-Μπουρούν [< τουρκ. zeytin «ελιά» και burun «μύτη, ακρωτήριο»] ή Κάβος τής Ελιάς (επειδή εκεί, κατά μία άποψη, εξώκειλε ένα πλοίο φορτωμένο λάδι και ελιές, τα οποία χύθηκαν στην θάλασσα και γέμισε ο τόπος λάδια. Μάλλον, πρέπει να μετονομάστηκε ο Κάβος τής Ελιάς) κ.ά..

6. Γλωσσική προσαρμογή των μη ελληνικών τοπωνυμίων τής Σωζοπόλεως

Όλα σχεδόν τα τοπωνύμια τής Σωζοπόλεως, τα οποία προέρχονται από άλλους γλωσσικούς πολιτισμούς, προσαρμόζονται στους ελληνικούς γλωσσικούς κανόνες. Ενδεικτικώς αναφέρουμε:

6.1. Λατινογενείς λέξεις:

Κάβος τής Ελιάς ο, Καραντίνα η, Καγκέλι το [< καγκέλι, υποκορ. τού κάγκελο < μεσαιων. κάγκελον < μεταγεν. κάγκελ(λ)ον < λατιν. cancellum, -i «κιγκλίδωμα»], Κουμουλιά η [< κουμουλιά η «σωρός από χώμα, πέτρες, κοπριές, απορρίματα κ.ά.» < κουμούλα < κουμούλι + -ιά < λατιν. cumulus, -i «σωρός»], Μόλος ο, Παντούρες οι, Πόρτες οι, Πόρτο το, Πότι το, Σκάλα η κ.ά..

6.2. Τουρκογενείς λέξεις:

Ατμαλί το [< τουρκ. atma «ρίξιμο, πέταγμα, ρίψη» + -li], Καβάκια τα, [< καβάκια < τουρκ. kavak «λεύκα»], Καλές ο [< καλές < τουρκ. kale «κάστρο, φρούριο, πύργος»], Κουλάς ο [κουλάς < τουρκ. kule «κάστρο, φρούριο, πύργος»], Καραγάτσια τα [< τουρκ. karaağaç «φτελιά, караγάτσι» (Ulmus) < τουρκ. kara «μαύρος» + ağaç «δέντρο», «φτελιά»], Καρα-Τοπράκια τα [καρα-τοπράκια τα < τουρκ. kara «μαύρος» + toprak «χώμα, έδαφος»], Κουρού-Τσεσμές ο [κουρού-τσεσμές < τουρκ. kuru «ξερός, στεγνός, άνυδρος» + çeşme «βρύση»], Μεχμέτσκοϊ το το [(Mehmetskiöi, τοπωνύμιο, χωριό (παλαιό τουρκ. Mehmets köy, σημερ. βουλγ. Rösen) στην περιοχή της Σωζοπόλεως < τουρκ. Mehmetskiöi < τουρκ. κύριο όνομα Mehmetcik «προσηγορία του Τούρκου στρατιώτη» + τουρκ. köy «1. χωριό, 2. ύπαιθρος»], Μπακιρλίκι το [< μπακιρλίκι < τουρκ. bakırlık < bakır «χαλκός» + -lik], Μπελί-Τασί το [< τουρκ. beğlik < τουρκ. beylik «1. που έχει σχέση με την μπέη, 2. αρχοντιά» + τουρκ. taş «πέτρα»], Μπογάζι το [< μπογάζι < τουρκ. boğaz «πέραςμα»], Τόπι το, [< τουρκ. top «κανόνι, τηλεβόλο»], Μπουρούνα η [< τουρκ. burun «μύτη, ακρωτήριο»], Τσελεμπί-Τασί το [< τουρκ. celebi «κύριος, αρχοντάνθρωπος» + τουρκ. taş «πέτρα»], Τιμαλίκια τα [< περσοτουρκ. çimenlik «τόπος με χόρτο» < περσ. çimen «μέρος με αυτοφυές χόρτο»], Τσιπλάκι το [< τουρκ. çiplak «γυμνός»], Χαρμάνια τα [< χαρμάνια < τουρκ. harman «αλώνισμα, αλώνι», επειδή εκεί γινόταν το αλώνισμα] κ.ά.

Εξαιρούνται μόνο ορισμένες λέξεις τουρκικής προελεύσεως, οι οποίες παρουσιάζονται ως ουδετέρου γένους, αλλά γλωσσικώς είναι άκλιτες και αμετάβλητες: το Ζιχτίν-Μπουρούν, το Εμινέ-Μπουνάρ [< Εμινέ < Αίμονας και τουρκ. bunar «πηγάδι, πηγή»], το Καμπά-Μπουρνού [< τουρκ. kaba «τραχύς, χονδροειδής» και burun «μύτη, ακρωτήριο, κάβος»], το Κεσίς-Ντάγ [< τουρκ. keşiz «μοναχός, καλόγερος» και dağ «βουνό»], κ.ά..

6.3. Σύνθετες λέξεις

Η προσαρμογή των ξένων τοπωνυμίων στους κανόνες τού γλωσσικού ιδιώματος τής Σωζοπόλεως παρατηρείται και κατά την σύνθεση αυτών των ονομάτων, δηλαδή δύο ονόματα ενώνονται μεταξύ τους με συνδυαστικό φωνήεν το όμικρον. Ενδεικτικώς, αναφέρουμε:

Καρβουνόσκαλα η, Κατσιβελοσκαλα η, Πετρόσκαλα η, Στραβοκάβακα τα κ.ά..

ΣΤ. Επίλογος - Τελικό συμπέρασμα

Από την μελέτη των τοπωνυμίων τής Σωζοπόλεως, ως τελικό συμπέρασμα προκύπτει:

1. Η πλειονότητα των τοπωνυμίων τής Σωζοπόλεως είναι ελληνικά. Αυτά είναι και τα παλαιότερα.
2. Υπάρχουν τοπωνύμια λατινικής και τουρκικής γλωσσικής προελεύσεως. Αυτά είναι λιγότερα σε σχέση με τα ελληνικά τοπωνύμια και δημιουργούνται πολύ αργότερα από τα ελληνικά.
3. Τα σημερινά βουλγαρικά τοπωνύμια τής Σωζοπόλεως είναι σχεδόν όλα μεταγλωττισμένα και προέρχονται από τα τοπωνύμια των Ελλήνων κατοίκων τής Σωζοπόλεως.
4. Γενικώς, όλα τα τοπωνύμια τής Σωζοπόλεως, ελληνικής ή ξένης γλωσσικής προελεύσεως, ακολουθούν την ιστορία των κατοίκων τής πόλεως και προσαρμόζονται στους ιστορικούς και γλωσσικούς κανόνες τού ελληνικού γλωσσικού πολιτισμού τής Σωζοπόλεως.
5. Για τα τοπωνύμια τής Σωζοπόλεως, ιστορικώς και γλωσσικώς, ισχύει ό,τι ισχύει και για τα άλλα τοπωνύμια τού Ελληνισμού, τα οποία βρίσκονται εντός ή εκτός τού ελλαδικού χώρου¹⁸⁹.

¹⁸⁹. Βλ. ενδεικτ. *Νεοελληνική Γραμματική (της Δημοτικής)*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Θεσσαλονίκη 1993, σ. 205-208, 223, 426-428, Τσοπανάκης Γ. Αγ., *Νεοελληνική Γραμματική*, Θεσσαλονίκη – Αθήνα 1994, σ. 808-812, Συμεωνίδης, *Εισαγωγή στην Ελληνική Ονοματολογία*, ό.π..